

Latvijas Republikas Satversmes tiesas sēde

2007.gada 11.decembrī

Sēdi vada Latvijas Republikas Satversmes tiesas priekšsēdētājs

Gunārs Kūtris

G.Kūtris.

Labdien! Sākam tiesas sēdi.

Tiks izskatīta lieta nr.2007-11-03 „*Par Rīgas teritorijas plānojuma daļas 2006.–2018.gadam, kas attiecas uz Rīgas brīvostas teritoriju, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 115.pantam*”.

Lietu izskatīs tiesas sastāvā:

tiesneši *Kaspars Balodis, Aija Branta, Juris Jelāgins, Kristīne Krūma, Uldis Ķinis, Viktors Skudra,*

tiesas sēdes priekšsēdētājs *Gunārs Kūtris,*

tiesas sēdes sekretārs *Arnīs Žugans.*

Lietas dalībnieki:

pieteikuma iesniedzējs — biedrība „Koalīcija dabas un kultūras mantojuma aizsardzībai”.

Sakiet, lūdzu, kas ir biedrības pārstāvis?

A.Grišāne.

... Aiga Grišāne. ...es vēlētos lūgt iespēju, ka biedrību var pārstāvēt arī likumiskais pārstāvis Sandra Jakušonoka kā biedrības padomes priekšsēdētāja.

G.Kūtris.

Institūcija, kas izdevusi apstrīdēto aktu – Rīgas Dome.

A.Bitāns.

Rīgas Doma pārstāv... (*nesaprotami*)... Sniedzīte Ginta...

G.Kūtris.

Jebkurā gadījumā gan pieteikuma iesniedzēji, gan institūcijas pārstāvji, jūs uzstājaties kā viens lietas dalībnieka pārstāvis un jums atvēlētais laiks ir kopā dotais.

Lietā iesaistītās personas. Pieaicinātās personas:

Rīgas brīvostas pārvaldes pārvaldnieka vietnieks Aigars Pečaks... (*Blakus kaut ko saka.*) Es atvainojos, tiesa bija aicinājusi Rīgas brīvostas pārvaldes pārvaldnieka vietnieku Aigaru Pečaku. Kāds ir iemesls, kāpēc viņš nav atnācis?

(*No zāles tiek sniegta atbilde.*)

Pēc lietā esošajiem dokumentiem Aigars Pečaks ir parakstījis tos dokumentus... Pilnvarotās personas ir trīs cilvēki... ko, tad visi trīs runās vienā balsī Pečaka vārdā? Jūs tagad gribat regulēt to, ko tiesa grib uzklaut. Paldies.

Valsts Kancelejas direktora vietniece tiesību aktu lietās – Elita Ehermane.

Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas valsts sekretāra vietnieks Artis Stucka. Nav ieradies?

Ministrijas valsts sekretāre ir pilnvarojusi Teritorijas plānojuma departamenta direktora vietnieci Plānojuma uzraudzības nodaļas vadītāju Ilzi Aigari.

Vides ministrijas valsts sekretārs Guntis Puķītis. Vides ministrija ir pilnvarojusi ministriju pārstāvēt Dabas aizsardzības departamenta direktori Daigu Vilkaisti un vēl Juridiskā departamenta direktora vietnieku Uģi Lapiņu,

Vides pārraudzības valsts biroja direktoru Jāni Avotiņu.

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas vadītāja vietnieks pieminekļu aizsardzības darbā Jānis Asaris.

Tiesai ir jautājums attiecībā uz Brīvostas pārvaldes pārstāvjiem. Kādi bija iemesli, kāpēc nav pārvaldes pārvaldnieka vietnieks atnācis?

V.Makarovs.

Mums jāatvainojas tiesas priekšā, bet mūsu iekšējās kārtības noteikumi nosaka, pirmkārt, ka pārvaldnieks izdod pilnvarojumu atbilstoši nolikumam pārstāvēt ostu vienā vai otrā lietā un tad, kad pārvaldnieks... pārvaldnieka vietnieks parakstīja šos dokumentus, pārvaldnieks vienkārši nebija Latvijā tajā brīdī. Un šobrīd izdiskutējot Brīvostā visus faktus, kas ir strādājuši ar šiem dokumentiem, pārvaldnieks pieņēma lēmumu pilnvarot mūs pārstāvēt Rīgas brīvostu — mani kā Stratēģiskās plānošanas un projektu vadības departamenta direktoru, kas ir tieši atbildīgs par ostas attīstības programmas izstrādi.

G.Kūtris.

Un attiecībā uz Stratēģiskās plānošanas un projektu vadības departamenta juristi Ingu Čabi un Juridiskā departamenta direktori Anitu Valli?

V.Makarovs.

Nu, vienkārši, man nav stiprā puse jurisprudences, kura ir apstrīdēta, tāpēc, ja būs tāda diskusija, viņa vienkārši pateiks priekšā, kurā brīdī tieši ir tas juridiskais aspekts. Jo mēs vienkārši mēģinām strādāt komandā un tā kā tiešām ir apstrīdēts normatīvais akts, es zinu lietas faktisko būtību, bet tieši šajos juridiskajos aspektos es varētu kļūdīties. Un lai nepieļautu kļūdas tiesas sēdē.

G.Kūtris.

Tikai lūgums... līdzīgi kā citām institūcijām jums vajadzēja informēt tiesu par šādām izmaiņām.

Lietas dalībniekiem. Sakiet, lūdzu, vai jums ir kādi iebildumi vai viedokļi par to, ka pārstāv citas personas.

A.Grišāne

Godātā tiesa, es uzskatu, ka gadījumā, ja šīs personas nevarēs atbildēt, tad attiecīgi būs jāpārtrauc tiesas sēde un jāaicina aicinātās personas.

G.Kūtris.

Paldies. Tātad nolemts lietu izskatīt piedaloties šīm pieaicinātajām personām un attiecīgi lietas gaitā skatīsimies: ja būs nepieciešams, pieaicināt tad tās personas, kuras bija aicinātas, bet nav varējušas tikt kādu iemeslu dēļ.

Vai lietas dalībniekiem ir kādi lūgumi?

A.Grišāne

Jā, godātā tiesa! Man būtu trīs lūgumi.

Pirmais lūgums būtu pievienot lietas materiāliem trīs fotogrāfijas, divas no kurām parāda Krievu salas aizbēršanas teritoriju, kā tas notiek. Un viena no tām ir skats no Bolderājas uz Krievu salu, lai redzētu dabā, cik faktiski tuvu tas ir Bolderājas pludmalei.

Godātā tiesa! Es zinu, ka iepriekšējos gadījumos Satversmes tiesa ir pievienojusi šādas fotogrāfijas lietai, kas bija Jūrmalas detālplānojuma lieta.

Tad vēl viens lūgums man būtu pievienot sešus rakstus. Daži no šiem rakstiem apliecina ostas plānotās darbības, tā kā, piemēram, ostas plāns, kurš materiālos citādā veidā nav fiksēts patiesībā. Un arī dzan ostas attieksme pret... (nesaprotami).

G.Kūtris.

Vai jums šie raksti ir sagatavoti arī institūcijai, kas ir sagatavojusi apstrīdēto aktu?

(Atbild no zāles.)

Vēl, lūdzu, kādi lūgumi?

A.Grišāne

Jā, godātā tiesa! Mums ir arī lūgums pievienot grāmatu par Kundziņsalu, kas norāda uz to, ka šī teritorija tiešām ir kultūrvēsturiska, par tagadni un pagātni Kundziņsalā un kā iedzīvotāji uztver Kundziņsalu.

G.Kūtris.

Un institūcijai, kas izdevusi apstrīdēto aktu pārstāvim, Rīgas Domes pārstāvim?

A.Bitāns.

Mums būs divi lūgumi. Viens lūgums attiecas uz lietai pievienotajiem materiāliem, kas pamato un papildina mūsu iebildumus, šajā gadījumā pie atbildes raksta. Daļa ir vizuālas uzskates materiāli, bet es domāju, ka tur arī tiek atspēkoti argumenti attiecībā pret to, kā notika šis plānojums un kas notiek un nenotiek šobrīd ar ietekmes uz vidi izpēti Rīgas brīvostas teritorijā.

Mums ir sagatavotas kopijas arī otrai pusei.

Un otrs lūgums mums ir atļaut tiesai izmantot vizuālos materiālus, šajā gadījumā kartes un grāmatas, lai demonstrētu...

G.Kūtris.

Sakiet, lūdzu, vai lietas dalībniekiem sakarā ar papildus iesniegtajiem materiāliem ir nepieciešams pārtraukums, lai varētu ar viņiem iepazīties?

A.Grišāne

Jā, godātā tiesa, būtu nepieciešams pārtraukums. (*Citi arī piekrīt.*)

G.Kūtris.

Līdz ar to es pasludinu pārtraukumu uz 30 minūtēm, līdz pulksten 10.50.

(*Pārtraukums*)

G.Kūtris.

Vai lietas dalībnieki un pārstāvji iepazīs ar materiāliem? Skaidrs.

Uzsākam lietas izskatīšanu pēc būtības.

Tiks nolasīts tiesneša ziņojums. Lūdzu!

K.Krūma.

Tiesneša ziņojums lietā nr.2007-11-03 „Par Rīgas teritorijas plānojuma daļas 2006.–2018.gadam, kas attiecas uz Rīgas brīvostas teritoriju, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 115.pantam”.

2007.gada 25.maijā pēc biedrības „Koalīcija dabas un kultūras mantojuma aizsardzībai” pieteikuma Satversmes tiesas 4.kolēģija ierosināja lietu „Par Rīgas teritorijas plānojuma daļas 2006.–2018.gadam, kas attiecas uz Rīgas brīvostas teritoriju, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 115.pantam”.

Atbildes rakstu no institūcijas, kas izdevusi apstrīdēto teritorijas plānojuma daļu — Rīgas Domes — Satversmes tiesa saņēma 2007.gada 3.jūlijā.

Lietas sagatavošanas gaitā papildus tika pieprasīti paskaidrojumi un dokumenti no Rīgas Domes, Valsts kancelejas, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas, Vides ministrijas, Vides pārraudzības valsts biroja, Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas, Rīgas brīvostas pārvaldes. Minētās institūcijas ir iesniegušas.

Atbildes vēstules kopā ar papildus iesniegtajiem dokumentiem pievienotas lietai.

Bez tam lietai pievienoti normatīvo aktu teksti un citi materiāli.

Par pieaicinātām personām lietā atzītas:

Rīgas brīvostas pārvaldes pārvaldnieka vietnieks Aigars Pečaks,

Valsts kancelejas direktora vietniece Tiesību aktu lietās Elita Ehermane,

Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas valsts sekretāra vietnieks Atis Stucka,

Vides ministrijas valsts sekretārs Guntis Puķītis,

Vides pārraudzības valsts biroja direktors Jānis Avotiņš,

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas vadītāja vietnieks pieminekļu uzraudzības darbā Jānis Asaris.

Lēmums par lietas nodošanu izskatīšanai pieņemts 2007.gada 20.septembrī, paziņojums par lietas izskatīšanu publicēts laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” 2007.gada 27.septembrī Nr.157.

Lietas dalībniekiem par tiesas sēdi paziņots rakstiski 2007.gada 27.septembrī.

Ar lietas materiāliem iepazinušies biedrības „Koalīcija dabas un kultūras mantojuma aizsardzībai” valdes priekšsēdētāja Sandra Jakušonoka, pieteikuma iesniedzēja pilnvarotā pārstāve Aiga Grišāne, Rīgas Domes pilnvarotā pārstāve Ginta Sniedziņa.

2007.gada 25.septembrī Satversmes tiesā tika saņemts pieteikuma iesniedzējas lūgums pieņemt papildu paskaidrojumus pie konstitucionālās sūdzības lietā Nr.2007-11-03.

Ņemot vērā to, ka atzinums par lietas sagatavošanu tika iesniegts 2007.gada 19.septembrī un 2007.gada 25.septembrī notika rīcības sēde, kurā tika lemts par tiesas sēdes laiku un vietu, 2007.gada 26.septembrī pieņemts lēmums, ka lūgums pieņemt papildu paskaidrojumus pie iesniegtās konstitucionālās sūdzības tiks izskatīts tiesas sēdē.

G.Kūtris.

Vai tiesnešiem ir kādi jautājumi? Paldies.

Tālāk pārejam pie viedokļu izklāsta... faktisko apstākļu izklāsta un juridiskajiem pamatojumiem.

Lūdzu, vārds pieteikuma iesniedzēja pārstāvim. Grišāne. Lūdzu!

A.Grišāne.

Godātā tiesa!

Tātad pieteikumu pamatojot es vēlētos sākt ar dažām svarīgām tēzēm.

Pirmkārt, Rīgas attīstības plāns 2006, bet turpmāk, lai būtu īsāk, es to saukšu par Plānojumu, ir pašvaldības saistošie noteikumi. Tie ir saistoši ikvienam indivīdam. Tos nevar grozīt ne ar Brīvostas

attīstības programmu, ne arī ar kādu citu programmu. Tos var grozīt tikai ar citiem Rīgas teritorijas plānošanas noteikumiem.

Pamatojoties uz šo pilsētas attīstības plānu, jau uz šobrīdi ikvienā teritorijā var tikt izdotas būvatļaujas, veikta zemes transformācija, var realizēt dažādus investīciju piesaistes projektus, jo šis plānojums ir spēkā tieši tādā izskatā un ar tādiem nosacījumiem, kādā viņš ir spēkā.

Līdz ar to ievērojot un īstenojot Rīgas attīstības plānu atbilstoši likumiskajai kārtībai, un ņemot vērā to, ka veikto izmaiņu sabiedriskā apspriešana nav veikta un atbilstība vides normatīvo aktu prasībām arī nav pārbaudīta, var tikt nodarīts neatgriezenisks kaitējums videi.

Otrkārt, par plānojuma brīvostas teritorijas daļā neatbilstību Satversmes 115.pantam. Mēs uzskatām, ka tas neatbilst vairāku iemeslu dēļ, tas ir pamatots ar vairākiem Satversmes 115.panta precizējošiem vides normatīvajiem aktiem. Daži no šiem iemesliem, kāpēc mūsaprāt plānojums neatbilst Satversmes 115.pantam, attiecas uz pilnīgi visu teritorijas plānojumu, tajā skaitā uz Rīgas brīvostas teritoriju.

Citi no šiem pamatojumiem, no šo normatīvo aktu pārkāpumiem attiecas tikai uz kādu no brīvostas daļām.

Treškārt, šo neatbilstības iemeslu... šie neatbilstības iemesli ir viens no otra neatkarīgi, proti, tur ir dažādu normatīvo aktu pārkāpumi gan Latvijas, gan Eiropas Savienības tiem pamatā, un līdz ar to pat ja tiesa nekonstatē, teiksim, vienu vai divus no šiem pārkāpumiem, ko mēs esam minējušas savā pieteikumā un minēsim arī šeit, tik un tā spēkā paliek pārējie mūsu konstatētie pārkāpumi, kas varētu būt pietiekams plānojuma neatbilstībai 115.pantam.

Un ceturtkārt, neatbilstību var iedalīt divās lielās grupās: ir procesuālie pārkāpumi, un tie mūsu ir divi ļoti būtiski procesuālie pārkāpumi – nav veikta sabiedriskā apspriešana plāna gala redakcijai un otrs procesuālais pārkāpums – nav piemērotas stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums atbilstoši tam un tai detalizācijai, kā to pieprasa piemērot normatīvie akti tieši Rīgas teritorijas plānojuma brīvostas daļai.

Un ja runājam par šiem procesuālajiem un materiālajiem pārkāpumiem, kas ir šīs divas lielās grupas, tad daļa materiālo pārkāpumu ir tieši saistīti ar to, ka ir pieļauti šie divi būtiskie procesuālie pārkāpumi un galvenokārt stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma neveikšana atbilstoši normatīvajiem aktiem.

Mēs arī uzskatām, ka patiesībā šie procesuālie pārkāpumi paši par sevi jau ir tik būtiski un rada tik lielas sekas plānojumam, tam izskatam, kāds viņš ir, ka tas ir pietiekams pamats, lai atzītu plānojumu par neatbilstošu Satversmes 115.pantam.

Turklāt, mēs vēlamies norādīt arī, ka izskatot lietu ir būtiski, ka plānojuma atcelšana brīvostas teritorijas daļā patiesībā īsti nerada nekādas sekas. Vismaz tā mēs to esam sapratuši. Jo mums Rīgas Dome un Brīvostas pārvalde visu laiku apgalvo, ka, kamēr nav veikta šī detalizācija un kamēr tā tad nav šī Brīvostas attīstības programma, plānojums patiesībā netiks piemērots. Respektīvi, godātā tiesa, ja jūs atcelsiet šo plānojumu, nekā jau nemainīsies, jo, kā Rīgas Dome un Brīvosta apgalvo, tāpat jau viņu nepiemēro, nav taču veikta detalizācija. Nevar jau piemērot tādu plānu, kur nevar saprast, kas tur īsti ir un kas tur nav.

Līdz ar to mēs uzskatām... ja Rīgas Dome apgalvos kaut ko pretēju, tad tā būs diezgan interesanta pozīcija šajos apstākļos, ko viņa pirms tam ir rakstījusi. Mēs uzskatām, ka tikpat labi Rīgas Brīvostas pārvalde var strādāt savu attīstības programmu pamatojoties uz veco pilsētas plānojumu

un pēc tam rosināt grozījumus ar šo savu attīstības programmu vecajā plānojumā, nevis tagad strādāt grozījumus un rosināt grozījumus jaunajā plānojumā, jo izrādās, ka arī brīvosta saka, ka tur kaut kas neesot tā īsti kārtībā.

Tāpēc mēs uzskatām, ka tas būtu patiesībā valstiski saprātīgs lēmums un valstiski izsvērts lēmums šo plānojumu šajā daļā atcelt.

Un pats svarīgākais no šīm tēzēm. Pilsētas attīstības plānā šajā brīvostas daļā vienu trešo daļu piesārņojošās darbības plānots pārcelt no Andrejostas un Ekspostostas tuvāk uz Krievu salu, Daugavgrīvu, Žurku salu... aizbērt Žurku salu. Un vēl arī, protams, plānots papildus rūpniecisko darbību veikt šajās teritorijās, ne jau tikai to piesārņojošo darbību, kas ir bijusi Andrejsalā un Ekspostostā.

Svarīgi ir saprast, ka tās teritorijas, par kurām Rīgas brīvosta tik brīvi runā un kas ir iekļautas Rīgas brīvostas teritorijā kā ražošanas teritorijas, vai kuras tieši robežojas ar šīm teritorijām, tā nav tukša vieta, tā nav kaut kāda jaunapgūstama teritorija vai pilnīgi kaut kāda tukša noliktava. Daugavas lejtecē paralēli vēsturiskajām apdzīvotajām vietām, kas ir Bolderāja, Daugavgrīva, Mangaļsala, Vecmīlgrāvis, Kundziņsala, par kuru arī iet strīds, ir arī vērtības, kas patiesībā daudzas no tām ir atzītas tikai pēdējo desmit gadu laikā. Tas ir Piejūras dabas parks, Vecdaugavas un Bremeru dabas liegums, Mīlestības sala, arī kultūrvēsturiskās vērtības: Daugavgrīvas cietoksnis, fords abos Daugavas krastos, vēsturiskā koka apbūve Bolderājā. Šo vērtību atzīšana ir jauna patiesībā pieredze un jauna prakse. Tā ir jauna attieksme pret vidi, kurā mēs dzīvojam. Tā atbilst daudzās starptautiskajās konvencijās par dabu un kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu ietvertajiem principiem un to garam. Paredzētajās teritorijās kultūrvēsturiskie objekti pārklājas... ar Piejūras dabas parku, Spīlves pļavām, ar griezēm, gladiolām, Kundziņsalas dzīvojamais rajons ar dumpīgajiem un kopību apzinošajiem iedzīvotājiem, Krievu sala ar aizsargājamajiem putniem. Tas, kas ir novedis šobrīd līdz tam, ka mēs esam šajā tiesā, ir Rīgas Domes un Rīgas brīvostas pārvaldes nevēlēšanās saskatīt, ka ir arī citas vērtības, izņemot ekonomisko attīstību un ka šīs vērtības pastāvēja, pastāv un arī pastāvēs turpmāk blakus un arī Rīgas brīvostas teritorijā. Tā tas vienkārši būs.

Un, protams, tas ir kaut kas salīdzinoši jauns, tā ir ilgtspējība, tie ir arī dokumenti... Arī Eiropas Savienībā tie ir adaptēti salīdzinoši nesen. Un tie nosaka, ka plānojot ir jāizvērtē ne tikai ekonomiskā labuma konteksts, bet arī ilgtspējības viedoklis, kur ir jāņem vērā kompleksi daba, vide, kultūra, sociālā telpa. Un tāpēc ir nepieciešams modelēt alternatīvas. Alternatīvas, kur vienā gadījumā varbūt svaru kauss nosvērsies par labu vienam, citā gadījumā – par labu citam aspektam. Vienreiz tas būs par labu ekonomiskajai attīstībai, otru reizi tas būs par sliktu ekonomiskajai attīstībai. Šīs alternatīvas stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma dokumentā nav modelētas un tas ir atzīts... pēc tam es runāšu, vairākos atzinumos no Vides ministrijas.

Godātā tiesa! Ja mums būtu tādi resursi, mēs paši veiktu to stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu. Bet mums nav tādu resursu. Tāpēc, piemēram, par gaisa kvalitāti mēs varam runāt tikai apmēram, arī par ietekmi uz Natur-2000 teritoriju. Ja tur blakus uzbūvēs vairākus terminālus un vairākas pārkrautuves. Mēs par to varam runāt salīdzinoši aptuveni. Taču ir skaidrs, ka ietekme būs. Bet neviens šo ietekmi nav vērtējis. Un tas ir bijis valsts pienākumus vērtēt un valsts pienākums ir bijis pārliecināties pašai un pārliecināt mūs, ka šis konkrētais risinājums izvērtējot visas alternatīvas un visus esošos materiālus, ir tiešām tas labākais. Jo tagad, ja mēs arī paskatāmies uz jaunajiem dokumentiem, kas ir iesniegti, mēs jau vairāk nevērtējam, vai Krievu salā būs apbūve, vai tur būs ražošana. Mēs vērtējam, kā pārcelt tos putnus kaut kur citur, jo tur taču būs ražošana. Mēs vairāk neatbildam uz jautājumu – vai un kur. Mēs tikai atbildam tagad uz jautājumu: kā... kā to visu īstenot.

Un es vēlreiz vēlos uzsvērt, ka mēs neesam pret brīvostas attīstību. Nekādā gadījumā! Bet mēs esam par ilgtspējīgu attīstību, kur osta sadzīvo ar vides vērtībām, kultūras vērtībām un sadzīvo ar iedzīvotājiem un varbūt dažreiz arī piekāpjas kādām no šīm vērtībām.

Tātad par neatbilstību Satversmes 115.pantam procesuālo pārkāpumu dēļ. Pirmkārt jau, runājot par sabiedrisko apspriešanu. Tas jau vien ir pietiekams pamats atcelt plānojumu, jo pēc otrās redakcijas sabiedriskās apspriešanas vairākkārt, es uzsveru, vairākkārt ir veiktas izmaiņas plānojumā. Nenododot pēc tam šo jauno redakciju, kas ir izstrādāta, sabiedriskai apspriešanai. Proti, tā redakcija, kas te ir apstiprināta kā Rīgas Domes saistošie noteikumi, patiesībā nav ne reizes sabiedriski apspriesta, par to pat nav sniegušas atzinumus ministrijas un institūcijas, kas ir iesaistītas plānošanā. Tie ir rupji un būtiski procesuālie pārkāpumi, tas ir Teritorijas plānošanas likuma 3.panta 7.punkts, kas nosaka atklātības principu, 4.pants, kas nosaka teritorijas plānošanas uzdevumus, 9. pants, kas dod tiesības iesaistīties plānošanā. Tie ir arī ļoti skaidri vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumu Nr.883 pārkāpumi, proti, 41. 1.2. apakšpunkts, kas nosaka, ka pašvaldība tiešām... kad saņem otro redakciju, viņa var lemt, pilnveidot vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma redakciju atbilstoši institūciju atzinumiem un tas, kas ir saņemts... šie priekšlikumi otrās redakcijas apspriedes laikā. Bet 43.punkts nosaka, ka tādā gadījumā vietējā pašvaldība nodrošina plānojuma redakcijas sabiedrisko apspriešanu atkārtoti vismaz trīs nedēļas. Tas nav ticis darīts.

Rīgas Domes šī plānojuma otrā redakcijas sabiedriskā apspriešana notika no 6.septembra līdz 18.oktobrim. Pēc tam gandrīz mēnesi vēlāk, 15.novembrī, Rīgas Dome apstiprina plānojuma galīgo redakciju. Tas ir lēmums 584 par Rīgas teritorijas plānojuma galīgās redakcijas noteikšanu, kurā jau, pamatojoties uz sabiedriskās apspriešanas rezultātiem, bija iestrādāti grozījumi. Bet gala redakcija jau vēl netika pieņemta. Patiesībā gala redakcija tika pieņemta tikai 20.decembrī, tas ir, vēl mēnesi pēc tam. Un 20.decembrī ir iestrādāti ne vien tie priekšlikumi, kas tā kā ir saņemti pēc otrās apspriešanas, bet arī par tie priekšlikumi, kas ir saņemti pēc 15.novembra Domes sēdes. Un arī tāds priekšlikums, kas ir saņemts uz 20.decembra sēdi, kā mēs to varam arī redzēt no iesniegtā protokola.

Arī Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija uz to ir norādījusi. Tas nav tā, ka nu mēs tagad Koalīcijā esam kaut ko pēkšņi tagad ieraudzījuši. Turklāt diezgan stingri uz to ir norādījusi savā 2006.gada 17.marta vēstulē, lietas 62.lappusē. Tur ir norādīts, ka ministrijas 19.12.2005.gadā, tātad dienu pirms plānojuma pieņemšanas saistošo noteikumu veidā, tanī datumā atzinumā minētās iebildes ir ņemtas vērā daļēji. Proti, ministrijas iebildes ir ņemtas vērā plānojumā šīs vienas dienas laikā līdz plānojuma galīgās redakcijas apstiprināšanai un izdošanai saistošo noteikumu veidā.

Ministrija arī norāda, ka pēc labojumu veikšanas pašvaldībai bija jānodrošina atkārtota sabiedriskā apspriešana ne mazāk kā 3 nedēļu garumā un jāsaņem institūciju, kuras sniegušas iebildumus, atkārtoti atzinumi.

Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija šajā 17.marta vēstulē norāda uz citiem pārkāpumiem un prasa atcelt saistošos noteikumus nr.34, kas ir šie Rīgas attīstības plāna noteikumi, kā arī nodrošināt atkārtotu teritorijas plānojuma galīgās redakcijas sabiedrisko apspriešanu. Kā arī sniegt skaidrojumu, kāpēc pēc ministrijas atzinuma saņemšanas un grozījumu iestrādes tomēr nav veikta sabiedriskā apspriešana.

Turklāt arī stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma 11.lapas pusē ir norādīts, ka pēc sabiedriskās apspriešanas pabeigšanas, ņemot vērā vides pārskata projektu un sabiedriskās apspriešanas rezultātā izteiktos priekšlikumus, tika izdarītas ievērojamas izmaiņas plānojumā pēc sabiedriskās apspriešanas. Turklāt jāatzīmē, ka šīs izmaiņas, kas tika izdarītas plānojumā, tātad arī nav tikušas vērtētas ar stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru. Jo arī tas ir datēts pirms 20.decembra.

Turklāt Rīgas Dome savā 5.janvāra vēstulē 2006.gada Reģionālās attīstības un pašvaldības lietu ministrijai arī norāda, ka ir veikusi izmaiņas plānojumā un norāda, ka pēc 20.decembra Domes sēdes nepieciešams vēl veikt labojumus, bet tas esot tāds nieks vien. Tikai apbūves noteikumos, grafiskajā daļā un visās pārējās plāna sastāvdaļās.

Attiecībā uz brīvostas teritoriju, ņemot vērā šo starp otro redakciju un galīgo apstiprināto redakciju, esošās izmaiņas arī ir konstatējamas atšķirības, proti, ir atšķirības ostu robežā un arī teritorijas zonējumā.

Mēs redzam, ka grafiskajos materiālos uz otro redakciju piedāvā divus otras robežas variantus. Būtiskākā atšķirība bija Mangaļsalas tā teritorija: iekšā vai ārā no ostas robežas. Tātad Natur-2000 teritorija iekšā vai ārā. Bet 15.novembra sēdē kā galīgā redakcija... tātad 15.novembra sēdē tiks apstiprināta cita redakcija ostas robežām, tāda, kas nebija otrās redakcijas apspriešanā. Tika apstiprināta redakcija, ko iesniedza trīs deputāti. Tas ir, apstiprina Rīgas attīstības plāna galīgo redakciju. Taču jāsaņem, ka 20.decembrī šī kļūda, šo trīs deputātu iesniegums par ostas robežām tika tik un tā labots un tika apstiprināta cita ostas redakcija.

Turklāt interesanti, ka tā ostas redakcija, kas ir pieņemta kā Ministru kabineta noteikumi, tā ostas redakcija patiesībā ir atšķirīga no Rīgas teritorijas plānojumā noteiktās redakcijas.

Un attiecībā uz otru sadaļu, proti, Spilves plavās tika noteikta cita teritorijas izmantošana. Un kā mēs redzam no Vides ministrijas 2005. gada 16.decembra vēstules, lietas 54.lappuse, Vides ministrija norāda, ka pat gadījumā, ja ostas teritorijas paplašināšanās netiktu plānota Piejūras dabas parkā, ir jāizvērtē plānā paredzēto darbību ietekme uz pieguļošajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. Proti, Vides ministrija kritizē to, ka stratēģiskajā ietekmes uz vidi pārskatā par otro redakciju nebija izvērtēts tas, ka viena ostas iespējamā robeža paredz ostas teritoriju ejam gar Nature-2000 teritoriju, bet otra iespējamā robeža paredz daļu Nature teritoriju iekļaut ostas robežā. Un norāda, ka pat ja gadījumā tikai šis viens variants, ka netiek iekļauta Natures teritorijā, pat tad bija obligāti jāveic stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums šādam risinājumam.

Taču ir 27.marta vēstule no Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas, kas saka, ka izprotot teritorijas plānojuma nozīmību un ministrija nepieprasa atcelt teritorijas plānojumu. Bet ne jau tā, ka tur nav pārkāpumu, nedomājiet, tur ir pilns ar pārkāpumiem. Vienkārši, saprotot nozīmību, neatcelsim tā kā tagad. Taču ir nekavējoši jāsaņem darbības, lai novērstu neprecizitātes.

Tad nu šodien varbūt pēc diviem gadiem Rīgas Dome un brīvosta varēs pastāstīt, kā viņi nekavējoši ir veikuši darbības un kā ir novērsuši šīs neprecizitātes.

Un ņemot vērā šo Rīgas Domes nostāju un brīvostas nostāju, ka plāns jau nav detalizēts un patiesībā to tāpat nav jāizmanto, mēs uzskatām, ka viedoklis pārējā atzinumu daļā, ka ir jāatceļ... ir pārāk nozīmīgs pilsētas attīstībai, ir pietiekami pamatots un tas plāns... un pat ir nepieciešams atcelt, lai šie procesuālie pārkāpumi nav pamats kaut kad vēlāk atcelt kādu šī plāna pamatoto jau darbību.

Otrs būtiskais procesuālais pārkāpums, kas arī ir rezultējies materiālo normu pārkāpumā, tātad stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma neveikšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām brīvostas teritorijā. Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums kā tāds ir veikts, taču stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums nosaka konkrētu detalizācijas pakāpi. Un arī darba uzdevumā un programmā bija jo īpaši norādīts, kuras darbības attiecībā uz ostas teritoriju, kuras plānotās izmaiņas ir obligāti vērtējamas stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūrā. Tas ir darba uzdevums 3.5.8., 3.5.9., 3.7.5. Gan Kundziņsala, gan Krievu sala, gan Daugavgrīva, gan arī tas ir noteikts stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma programmas 5.3., 5.8., 5.9., 6.8., 7.5., 7.12.punktos.

Turklāt jāuzsver, ka stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums patiesībā nav veikts ne uz vienu plāna daļu pēc plāna galīgās redakcijas apstiprināšanas, jo nebija taču šīs sabiedriskās apspriedes, ne institūciju atzinumi, ne arī stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma tam, ko beigās ielika teritorijas plānojumā Rīgas Dome.

Attiecība uz esošo situāciju Rīgas teritorijā brīvostas šajā daļā vienīgais, kas šajā stratēģiskajā ietekmes uz vidi novērtējumā ir, tur ir aprakstīta esošā situācija. Proti, ir putni, ir jāveido mikroliegums, ir tur vēl kādas teritorijas, kas jāaizsargā, robežojas ar Nature-2000, ir tur Nature-2000, taču uz to, ka putniem ir uzlikta teritorija, kas paredz ražošanu, uz to, ka šādas teritorijas ir apliktas apkārt Mīlestības salai, kas ir Nature-2000 un vai ir iespējami alternatīvi risinājumi, piemēram, dzelzceļam, kas ir ievilkts caur putniem Krievu salā vai kādi citi alternatīvie risinājumi, uz to stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma process neskatās. Nesot pietiekami detalizēti, tā tagad apgalvo Rīgas Dome.

Bet kad tad citā gadījumā, ja ne tagad, ir jāizvērtē, vai tur būs dzelzceļš un vai tur būs ražošana, vai tur tomēr būs putni. Respektīvi, Rīgas brīvostas teritorijā stājoties spēkā šim Rīgas teritorijas plānojumam ir notikušas būtiskas izmaiņas. To var redzēt gan plānojuma grafiskajā daļā, gan arī atbildes noteikumos izlasīt. Tur ir skaidri infrastruktūras risinājumi, teritorijas aprobežojumi, kurā teritorijā kas notiks, kur būs uzbēršana un kuras tomēr tiks atstātas kā dabas pamatnes.

Respektīvi, šie noteikumi ir stājušies spēkā. Tie visiem ir saistoši, visiem tie ir jāpiemēro, taču procedūra par to, vai vides un kultūras pieminekļu aizsardzība tur ir ievērota, vai tur ir ievērota tiesības uz privātīpašuma neaizskaramību un visi citi kritēriji, plānošanas procedūrā nav veikti. Tur nav skatīti testa direktīvā un nacionālajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā šie jautājumi.

Turklāt arīdzan sākotnēji, ja mēs paskatāmies uz 2005.gada vēstulēm, kas ir arī lietas materiālos no Rīgas Domes Koalīcijai, Rīgas Dome apgalvo, ka tiks vērtēta gan ostas, gan citu dabas teritoriju apbūve, ka pirms tam to nevarēja darīt, jo nebija zināmas ostas robežas.

Ir arī Rīgas Domes Vides departamenta 1.jūlija 2005.gada vēstulē atbildēts, ka tiks īstenotas... tiks vērtētas tās plānošanas dokumenta vietas, kuras var būtiski ietekmēt vidi, tātad ostas attīstība Daugavgrīvā, Mangaļsalā, Kundziņsalā. Bet tas beigās netika vērtēts, jo, izrādās, pietiek ar to, ka ir pieņemts lēmums, kā stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums ir jāveic Rīgas ostas attīstības programmai. Uz to, ka plāns patiesībā ir pietiekami detalizēts un uz to, ka tas jau tiek piemērots šodien un ir jāpiemēro jau šajā brīdī, šis plāns ir spēkā, norāda vairāki apstākļi.

Piemēram, ostas plānotās darbības, kas ir arī redzamas no manis iesniegtajiem materiāliem tiesā, kur, piemēram, osta sagatavo Krievu salas attīstības projektu un varētu tam saņemt Eiropas Savienības Konvencijas fonda naudu. Šī projekta sagatavošana vien izmaksā 505 000 latu. Krievu sala ir tā teritorija, kur pēc stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma tika atzīmēts, ka principā tur varētu veidot mikroliegumu. Tā ir tā teritorija, par kuru tagad arī osta strīdās, vai veidot mikroliegumu Krievu salā vai kādā citā salā, kur arī ir tāda kā ražošanas teritorija.

Bet, redziet. Attīstība jau notiek. Projekti jau tiek sniegti un gatavoti. Kohēzijas fonds drīz jau iedos naudu šim finansējumam, lai gan joprojām Rīgas attīstības... brīvostas attīstības programma nav izstrādāta, kas būtu par pamatu kādām šādām darbībām.

Arīdzan Rīgas Domes vēstulēs satiksmes ministram, kad bija runa par robežu noteikšanu, Rīgas Dome norāda, ka ir jau plānots pakāpeniski atbrīvot pilsētas centrālo daļu no gaisu piesārņojošām kravām, tās pārceļot uz Krievu salu un Kundziņsalu. Viss jau ir nolemts principā. Kāds vēl stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums par brīvostas attīstības programmu... taču ir jau skaidrs, ko mēs pārceļam uz Krievu salu, ko mēs pārceļam uz Kundziņsalu. Kundziņsalas iedzīvotāju

izlikšanai jau ir izstrādāts pētījums no juridiskajiem aspektiem, kā var izlikt šos Kundziņsalas iedzīvotājus, lai ostai vai Rīgai būtu pēc iespējas mazāk jāmaksā. Tajā pat laikā, ja mēs paskatāmies uz Rīgas Domes šodien iesniegto materiālu par to, kā tiek īstenotas tās programmas, kas bija Rīgas plānojumā, mēs redzam, ka nav sanācis naudas tam, lai izpētītu, vai varbūt atbilst tomēr konvencijai par nemateriālu kultūras mantojuma aizsardzību šie Kundziņsalas iedzīvotāji... Varbūt sākumā vajadzēja tādu pētījumu taisīt, pirms mēs pētām, kā viņus izlikt ārā. Bet pētījums jau ir gatavs un Kundziņsalas iedzīvotājus jau lēnām tiek mēģināts viņus pārpirkt un pārlikt uz citu vietu. Kāda vēl tur brīvostas attīstības programma!

Vairākās citās vēstulēs, kas ir lietas materiālos arīdzan, skaidri izriet tas, ka ir jau skaidrs, kuras ražotnes un kāda veida termināli tiks būvēti Krievu salā, jo ir arī noslēgts līgums, lietas 150. lappusē starp šo STREK un Rīgas Centrālo terminālu, četrpusēja vienošanās par to, kā viņi attīstīs jaunu un efektīvu terminālu Krievu salā.

Turklāt mēs arī redzam par Rīgas brīvostas pārvaldes nostāju pret krievu salu. Kārlis Leiškalns publikācija, kas arī ir lietas materiālos, „Krievu salā ogļu dēļ upurē putnus”, skaidri nosaka, ka vienu un to pašu teritoriju taču nevar vienlaikus paredzēt saimnieciskai darbībai un dabas aizsardzībai, tāpat kā uz lielceļa nevar būt bērnu laukumu. Proti, osta nekādā veidā nav ieinteresēta vai pat atbalstoša jebkāda veida dabas lieguma izveidošanai vai uzturēšanai. Uz to, ka osta nav atbalstoša arī uzturēšanai, norāda arī šodien Rīgas Domes iesniegtie dokumenti, kur cita starpā ir arī tāds dokuments no Vides departamenta 2007.gada 17.jūlija, kur Vides departaments Rīgas brīvostas pārvaldei norāda, ka nav jau tā, ka jūs tagad esat ļoti labi, ja jūs vēlaties kaut ko pēkšņi sākt apsaimniekot no dabas teritorijām, tas ir jūsu pienākums kā zemes lietotājam. Tas bija jūsu pienākums visus šos gadus. Un ja kāda no zaļajām teritorijām pašlaik ir zaudējusi varbūt kaut kādu savu nozīmi vai kādus no tiem putniem, vai kā cita, kas tur ir bijis svarīgs, tad tā ir apsaimniekotāja vaina. Ostai, protams, tas varētu būt diezgan izdevīgi, jo tad šo teritoriju var izslēgt ārā.

Un runa attiecībā uz šo Krievu salu patiesībā jau nav tikai par putniem. Runa ir arī par Mīlestības salu, kas ir turpat blakus, kas ir Nature-2000, runa par plānu aizbērt arī līcīti starp Žurku salu un krastu, kas ir turpat pie Mīlestības salas. Runa ir par visu šo kopējo summāro ietekmi, ko var izvērtēt tad, ja taisa attīstības plānu, jo tad tiek izvērtēts, kurās teritorijās kas būs.

Un runa ir arī par ietekmi uz iedzīvotājiem. Līdz Bolderājas iedzīvotājiem tur ir daži metri pāri Daugavai... tai Daugavas daļiņai.

Savukārt Eksportostā tas bija 1 kilometrs no dzīvojamajām mājām tā ietekme.

Un tas, uz ko mēs vēlamies norādīt attiecībā uz šo Krievu salas gadījumu un vairākiem citiem, vai kāds vispār ir vērtējis to, vai tiešām vajag pārcelt tās ražotnes, vai viņas tiešām vajag pārcelt uz Krievu salu, uz Kundziņsalu. Un kur tas ir vērtēts, jo Rīgas attīstības plānā tas nav ticis vērtēts un stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējumā ne tik.

Kā mēs arī varam redzēt no lietas materiāliem 144.lappusē, Latvijas dzelzceļš jau ir uzsācis realizēt to dzelzceļa atzara darbus, kas ir paredzēti uz Krievu salu. Tātad cauri šai iespējamajai mikrolieguma vietai. Un 22.augustā ir bijusi sākotnējās sabiedriskās apspriešanas ietekmes uz vidi novērtējuma process šim dzelzceļa atzaram.

G.Kūtris.

Es atvainojos, vai jums vēl būtu vajadzīgs kāds laiks? Likumā noteiktais jau ir pagājis.

A.Grišane.

Es lūgtu vēl kādas 10 minūtes.

G.Kūtris.

Varbūt mēģiniet 5 minūtēs pabeigt.

A.Grišane.

Es tad nerunāšu par to pārējo, bet tikai to svarīgāko, ko es vēlējos norādīt attiecībā uz detalizācijas pakāpi.

Mēs esam pārņēmuši pa tiešo šo direktīvu par plānu apspriešanu. Un šī direktīva ir adresēta visām Eiropas Savienības dalībvalstīm. Eiropas Savienības dalībvalstīs ir ļoti dažāda plānošanas sistēma. Piemēram, Zviedrijā pilsētas plānojums tāds kā tagad šis plānojums, par ko mēs runājam, ir tāda aprakstoša daļa ar pilsētas vīziju un tādi ķeksīši uz kartes un krāsu laukumiņi, kur ir apmēram iezīmēts, kas tur būs. Uz Zviedriju attiecas tieši tā pati direktīva, viņa arī šo direktīvu ir pārņēmusi.

Ko es ar to vēlos teikt? Latvijā sistēma ir tāda, ka teritorijas plānojums, pilsētas teritorijas plānojums tiek pieņemti kā saistošie noteikumi. Tie nav grozāmi ar detālplānojumu, kā tas, piemēram, ir Zviedrijā, kur visu nosaka detālplānojums. Tie nav grozāmi ar Rīgas ostas attīstības programmu. Tie ir saistošie noteikumi. Tie ir tieši piemērojami un ir saistoši ikvienam indivīdam jau šobrīd.

Un tāpēc, ja mēs skatāmies šo direktīvu, arī mūsu normatīvajos aktos pārņemto principu, kas ir nākamais princips aiz tā, ka pēc iespējas ātrākā darbības plānošanas stadijā, ka šis princips šo detalizāciju paredz piemērot atkarībā no valsts normatīvajiem aktiem atkarībā no plānošanas sistēmas. Latvijas gadījumā šī plānošanas sistēma nav pārāk elastīga un līdz ar to tas stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums bija jāpiemēro brīvostas teritorijai ņemot vērā, ka tā detalizācija jau ir pietiekama, lai izvērtētu esošās sekas un iespējamās alternatīvas.

Turklāt, godātā tiesa, es vēlos norādīt arī uz to, ka svarīgākie principi vides plānošanā ir piesardzības princips. Respektīvi, ja mēs neesam pārliecināti, ka šī darbība neradīs būtiskas sekas, mēs šo darbību neuzsākam vai mēs šādu plānu neapstiprinām.

Arīdzan, šis princips par iespējami agrāku izvērtēšanu ir ļoti būtisks, lai neradītu pabeigtus faktus, bet pabeigti fakti uz šo brīdi ar šo teritorijas plānojumu jau ir radīti. Krievu sala jau tiek tagad attīstīta kā ražošanas teritorija, nemaz nevērtējot iespēju veidot mikroliegumu.

Paldies.

G.Kūtris.

Paldies. Tiesnešiem, lūdzu, kādi būtu jautājumi? Tiesnese Krūma.

K.Krūma.

Es gribētu atgriezties pie tiem pirmajiem jautājumiem, uz kuriem jūs norādījāt arī savā pieteikumā tiesai. Un respektīvi par lietas piekrišanu Satversmes tiesai kopumā. Jūs atsaucaties, ka tiesības jums vērsties Satversmes tiesā citastarp izriet arī no Orhūzas konvencijas. Tieši kuru normu Orhūzas konvencijā jūs izmantojat, lai pamatotu savas tiesības vērsties šajā tiesā?

A.Grišane.

Godātā tiesa! Jāsaka, ka Orhūzas konvencija ir tikai tāds papildinājums, jo patiesībā mēs izmantojam 9.panta 3.daļu. Proti, 9.panta 3.daļa pasaka, ka Orhūzas konvencija nekādā gadījumā nenorobežo dalībvalstis un ka ja dalībvalstu nacionālajās tiesībās ir noteikta iespēja, tad tas ir arī jāgarantē. Mēs uzskatām, ka atbilstoši Satversmes 15.pantam, Vides aizsardzības likumam mums kā sabiedriskai organizācijai ir tiesības vērsties Satversmes tiesā. Mums ir šīs cilvēktiesības garantētas.

K.Krūma.

Tad man vēl ir jautājums par to... Jūs minējāt, ka ir veikti grozījumi teritorijas plānojumā, tajā skaitā arī apstrīdētajā daļā, par kuru nav notikusi sabiedriskā apspriešana. Jūs varētu tā precīzi uzskatīt, kas konkrēti tika mainīts teritorijas plānojuma apstrīdētajā daļā un par ko sabiedrībai nebija dotas iespējas izteikties.

S.Jakušonoka.

Godātā tiesa! Viena no būtiskām izmaiņām ir grozījumi ostas robežās un tie attiecas gan uz teritoriju Mangaļsalā, kur Nature 2000 teritorijas, tie attiecas arī uz teritorijām, kas tika izņemtas no Rīgas brīvostas kā teritorijas, kas ir paredzētas jauna dzīvojamā rajona būvniecībai Andrejsalā. Ja mēs skatāmies uz šo teritoriju, tad mēs redzam dīvainas tādas sakrītības vai pēctecību. Ja pirmajā redakcijā mēs redzam, ka Andrejsala un Eksportosta ir Rīgas brīvostas teritorijas plānojumā, šo redakciju sabiedrība neapsprieda... šo redakciju sabiedrība varēja apspriest, taču netika veikts ietekmes uz vidi novērtējums stratēģiskais.

Otrajā redakcijā Andrejsala un Eksportosta ir daļēji izņemtas. Gala redakcijā viņas ir pilnīgi izņemtas no brīvostas teritorijas. Tajos Ministru kabineta noteikumos, kas šobrīd ir stājušies spēkā un kuriem atsevišķi Rīgas Dome ir pieņēmusi lēmumu jau pēc 20.decembra, šī teritorija ir izņemta no Rīgas brīvostas teritorijas pilnībā, taču ir ielikti atpakaļ 20 metri ūdens joslas līdz Vanšu tiltam. Līdz ar to šie 20 metri faktiski nevienā sabiedriskajā apspriešanā, pat ne ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras laikā netika vērtēti.

Un attiecībā uz tām teritorijām, kas ir dabas teritorijas, joprojām Mangaļsalas teritorijas izņemšana no Rīgas brīvostas teritorijas un nodošana apbūvei ir diskutējams jautājums tāpēc, ka arī Vides ministrijas atzītajos dokumentos ir teikts, ka tā robežojas ar Piejūras dabas parku. Līdz ar to apbūve faktiski nozīmē to, ka būs antropogēnā ietekme un slodze palielināta arī uz Piejūras dabas parku. Taču šis jautājums nešķīta tik nozīmīgs, lai par to diskutētu un par to būtu veikta stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējumu... nu, tāds komplekss izvērtējums.

Tas attiecas uz robežām.

Kas attiecas uz zonējumu, tad zonējums ir mainīts Krievu salā būtiski, pilnīgi no dabas teritorijas uz ražošanas teritoriju, pieļaujot pie tam transformēšanas iespējas, kas arī šobrīd faktiski notiek, ka Krievu salas teritorija tiek transformēta. Otrkārt, Žurku sala, kas iesniegtajos materiālos ir piedāvāta it kā iespējamā tīri pārcelšanās vieta, Rīgas brīvostas plānā arī ir paredzēta kā ražošanas teritorija un kā transformējamā teritorija. Tāpēc absurdi šķiet Vīksnas kunga piedāvājums šajos iesniegtajos dokumentos, kur tiek piedāvāts putnus pārcelt 2007.gadā uz sagatavotu teritoriju Žurku salā.... jo Žurku salu tieši tāpat ir paredzēts transformēt un apbērt. Tāpēc tas ir pilnīgi neiespējami.

Un arī Kundziņsalas teritorija, protams.

G.Kūtris.

Viens precizējošs jautājums. Jūs teicāt, ka mainīts arī zonējums šīm salām. Tas ir, teritorijas plānojumā šis zonējums ir mainīts salīdzinot pirmo redakciju ar pēdējo? Vai tas ir kādos citos dokumentos mainīts?

A.Grišane.

Teiksim, attiecībā uz Krievu salu, zonējums mainījās tā. Pirmajā redakcijā Krievu salas teritorijā bija daļēji ražošanas teritorija un daļēji arī dabas teritorija. Daudz lielākā apjomā, kā tas ir šobrīd. Otrajā redakcijā šī transformējamā teritorija jau pārklāja dabas teritoriju, atstājot kā dabas teritoriju vai to kā argumentu, ko Dome visu laiku min, ka tur ir dabas teritorija. To mazo galiņu, kas faktiski ir sauszeme un kura mitrājos mītošie putni vienkārši nedzīvo. Līdz ar to kā dabas teritorija faktiski ir atstāta teritorija, kas ir pretī dārgam jahtklubam, lai viņi, izbraucot skaisti ar savām jahtām, neredzētu tās ogles, acīmredzot, kas būs dažus metrus tālāk ogļu terminālā Krievu salā.

Teritorija, kurā patiesi mīt putni un kurai ir bioloģiska vērtība, ir mainīta zonējumā.

G.Kūtris.

Es precizēšu jautājumu vēlreiz. Vai tā zonējuma maiņa notika teritoriālajā plānā?

A.Grišane

Jā.

G.Kūtris.

No pirmās redakcijas uz pēdējo?

A.Grišane.

Jā.

G.Kūtris.

Cienītie tiesneši, kādi vēl būtu jautājumi?

K.Krūma.

Man ir vēl jautājums. Jūs apgalvojat, ka uz teritorijas plānojuma gala redakciju nav saņemts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atzinums. Vai ir vēl kādas institūcijas, no kurām nav saņemts atzinums par galīgo redakciju?

S.Jakušonoka.

Godātā tiesa! Ņemot vērā, ka galīgā redakcija patiesībā tika pieņemta 20.decembrī, jo tad vēl tika veikti grozījumi, ne no vienas institūcijas nav saņemti atzinumi par to galīgo redakciju, kas ir stājusies spēkā.

K.Krūma.

Paldies.

G.Kūtris.

Tiesnesis Skudra.

V.Skudra.

Par to pašu Orhūzas deklarāciju... konvencijas 8.pantu. Tas ir, sabiedrības dalība normatīvo aktu sagatavošanā. Un tur ir šāda norma: sabiedrība dalības rezultātu ņem vērā tik tālu, cik tālu tas ir iespējams. Jautājums ir sekojošs. Ja sabiedrības apspriešana ir notikusi vienreiz, pēc tā ir izdarīti grozījumi, notiek nākošreiz pēc sabiedrības apspriešanas... Cik reizes apmēram sabiedrībai ir jāapspriež, lai varētu pieņemt konkrētu normatīvo aktu atbilstoši tā, kā šeit ir teikts?

A.Grišāne.

Godātā tiesa! To precizē Teritorijas plānošanas likums un vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi 800-83. Un tik reižu, cik reižu Rīgas Dome vai attiecīgā pašvaldība grozītu šo plānojumu. Ja viņa kārtējo reizi pēc šīs sabiedriskās apspriešanas redz, ka ir vērtīgi priekšlikumi un ir jāgroza, viņa groza un nodod atkārtotai sabiedriskai apspriešanai. Ja viņa izdomā, ka pietiek, tad arī pietiek.

V.Skudra.

Vārdu sakot, var līdz bezgalībai. Paldies.

G.Kūtris.

Tiesnešiem vēl būtu jautājumi? Lūdzu! Nav. Paldies.

Lūdzu Rīgas Domes pārstāvjiem. Lūdzu!

A.Bitāns.

Cienījamā tiesa! Mums šodien ir jāatbild uz diviem jautājumiem. Pirmais jautājums ir par to, vai plānojuma daļa atbilst Satversmes 115.pantam...

G.Kūtris.

Nē, pagaidām vēl jautājumu otrai pusei.

A.Grišāne

Nē, mums jautājumu nav ko uzdot.

G.Kūtris.

Paldies. Ja jautājumu nav, tad mēs arī pārejām pie tā, ko jūs gribējāt uzsākt. Lūdzu vārds Rīgas Domei – sniegt savu lietas faktiski apstākļu izklāstu un juridisko argumentāciju. Un tāpat likumā noteiktā pusstunda.

A.Bitāns.

Pirmais jautājums, uz ko mums jāatbild: vai plānojuma daļa atbilst Satversmes 115.pantam. Tam, mūsaprāt, ir pozitīva un apstiprinoša atbilde un otrs: ja nu tomēr kāda iemesla dēļ tas netiek atbildēts pozitīvi, tad protams, jādomā par sekām, kādas būs, ja to atceļ, jo sekas tomēr būs daudz nopietnākas, nekā to mēģina pasniegt iesniedzēji. Uz šo plānojumu pamata arī tiek izstrādātas jaunās Rīgas brīvostas robežas un arī tiek paredzēta noteikta darbība.

Mūsu uzstāšanos es gribētu sadalīt četrās daļās.

Kā jau norādīja pieteicējs, tad mums ir jāatbild uz diviem pamatjautājumiem: ir vai nav pieļauts materiālo tiesību normu pārkāpums. Es uzskatu, ka Rīgas plānojums atbilst materiālo tiesību normām. Par šī plānojuma atbilstību procesuālajām normām, kā arī par to, kādā veidā notiek šī plānojuma izmantošana, lai nodemonstrētu, ka tas neaizskar un nenodara kaitējumu. Protams, arī par to veidu, kādā notiek sabiedriskā apspriešana.

Satversmes 115.pants garantē jums tiesības dzīvot labvēlīgā vidē. Taču tas nenozīmē automātiski vides nemainīgumu. Personas tiesības dzīvot labvēlīgā vidē tiek realizētas attiecīgos likumos noteiktajā kārtībā un formā un šajā gadījumā pilsētas attīstības plāns ir viens no veidiem, kādā tiek sasniegta vai realizēta šī tiesība. Šajā gadījumā jebkura plānojuma pieņemšana nenozīmē automātiski, ka kādam ir jāatstāj kāda vieta vai kaut kas jāmaina, bet tas skaidri un gaiši dod atbildi potenciāli visiem iedzīvotājiem, kas ir gaidāms attiecībā uz pilsētas nākamo dzīvi. Tā ir skaidra atbilde par vadlīnijām, par nākotnes vīzijām, pilsētas attīstību un šajā gadījumā par ostas teritoriju.

Taču uzreiz tas nepadara par nebijušiem esošos dabas liegumus vai dabas parkus. Un šie noteikumi, lai gan tie tiek izdoti saistošo noteikumu formā, nenozīmē, ka tie nav maināmi, grozāmi vai precizējami, taču tieši šī saistošā forma uzliek vai dara cilvēkam, pirmkārt, tos saistošo spēku, lai cilvēki to ievērotu un neko nedarītu, kas būtu pretējs nākotnei, un otrkārt, ka ar to ir jārēķinās kā ar saistošu tiesību aktu.

Ja jau Vides ministrijā un arī Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijā nebija beigās konceptuālu būtisku iebildumu pret šiem noteikumiem, pret šo plānojumu, tad es domāju, ka nav pamata uzskatīt, ka tie ir prettiesiski, jo abiem šiem ministriem, it sevišķi reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministram ir tiesības, ja viņš tā uzskata, arī atcelt. Šādu rīcību viņš nav izmantojis. Mūsu gadījumā, kā mēs redzam, šie noteikumi ir spēkā un viņi darbojas un konceptuālu iebildumu pret tiem nav. Manuprāt, pilnīgi pamatoti un es arī mēģināšu norādīt tos pamatojumus.

Izstrādājot šos noteikumus, tika ņemtas vērā visas atbilstošās un vairākas pie tam, materiālo tiesību normas. Šajā gadījumā mums ir jāskatās par to, ka Teritorijas plānošanas likums būtiski nosaka, kādā veidā ir jānotiek teritorijas plānošanai. Likuma 2.pants skaidri un gaiši norāda: mērķis veicināt ilgtspējīgu un līdzsvarotu attīstību valstī, izmantojot efektīvu teritorijas plānošanas sistēmu.

Šajā gadījumā Rīgas pašvaldība, izstrādājot šos te noteikumus sakarā ar plānojumu attiecībā uz Rīgas brīvostas teritoriju, ņēma vērā gan 3.pantā noteiktos teritorijas plānošanas principus, gan arī 4.pantā noteiktos teritorijas plānošanas uzdevumus. Šajā gadījumā mums ir jāņem vērā, ka skats uz pilsētu attīstību nav tikai no mūsu šodiendienas, no mūsu patreizējā brīža, bet skatam jābūt izejot no pagātnes un skatījumā uz nākotnes vīziju. Un šajā gadījumā nevienam nevar būt šaubu par to, ka Rīga kā pilsēta ir veidojusies, pastāvējusi un es domāju, ka arī nākotnē pastāvēs kā ostas pilsēta. Tas ir norādīts arī Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģijā līdz 2025.gadam. B.1. punktā ir skaidri un gaiši norādīts, ka Rīga tiek attīstīta kā koša, veselīga un pievilcīga ostas pilsēta. Tā ir iespēja dzīvot ērtā, drošā, kvalitatīvā vidē, kompaktā ostas pilsētā. Tātad pilsēta ir skaidri definējusi, kāda ir šīs pilsētas vīzija un, cik es saprotu, pret to konceptuālu iebildumu nav.

Tālāk ir jautājums, kā pilsēta ir sabalansējusi jeb realizējusi šo te savu vīziju konkrētajā plānojumā. Tātad, ja jau osta ir svarīga Rīgas pilsētas dominante, tad tā ir jāņem vērā plānojot pilsētas attīstību. Būtiski ņemt vērā, ka Rīgas pilsētai šobrīd ir saistoši arī valsts pieņemtie likumi, un konkrētajā gadījumā, Latvijas Republikas Rīgas brīvostas likums, kura 2.pants nosaka, ka veidojot Rīgas brīvostas darbību un pārvaldību, jārealizē sekojoši uzdevumi: veicināt Latvijas līdzdalību starptautiskajā tirdzniecībā, investīciju piesaisti, ražošanas un pakalpojumu attīstība, kā arī jaunu darba vietu radīšana. Tātad, šajā gadījumā Rīgas pilsēta ir ierobežota savā rīcības brīvībā ar valsts noteiktu likumu, kādā veidā ir jāattīsta tās brīvosta. Un, ja valsts ir uzlikusi šādu pienākumu, tad Rīgai ir jāparedz atbilstoša Rīgas brīvostas pastāvēšana, attīstība tā, kā to prasa mūsdienu prasības.

Nākamais, kas ir jāņem vērā, ko Rīgas pilsēta ņems vērā, - interešu saskaņotības princips. Šajā gadījumā tātad ir saskaņotas gan valsts, gan pašvaldības, gan sabiedrības un arī privātās, tajā skaitā, Rīgas brīvostas intereses. Šajā gadījumā, lai nodemonstrētu, kā notiek šī te interešu saskaņošana, vizuāli tas ir vislabāk. Kā mēs redzam, tad šeit ir Rīgas brīvostas teritorijas zonējums saskaņā ar master plānu, ko viņi paredzēja, kā viņi grib attīstīt to ostu. Kā mēs redzam, tad viņa vēlas izmantot Spilves pļavas un protams, ka ir interese par Mangaļsalu un attiecīgi kas attiecas uz dabas parku... Skaidrs, ka osta grib daudz un tas ir normāli, ka uzņēmējam šādu vēlme ir. Taču tas nebūt nenozīmē, ka tāpēc jau Rīgas Dome automātiski tam piekrīt. Notika ilgstošu pārrunu process, kā rezultātā mēs varam redzēt šobrīd, ka bijusī ostas teritorija, tas, uz ko pretendēja brīvosta, ir melnā krāsā, beigu rezultātā samazinājās līdz tai teritorijai, kas ir iezīmētā sarkanā krāsā. Kā mēs redzam, tad ir izņemta šī daļa, Spilves...

G.Kūtris.

Es atvainojos, vai jūs nevarētu turēt nedaudz tajā pusē mikrofonam, lai mikrofonā varētu ierakstīties...

A.Bitāns.

Tātad šajā gadījumā tiek izņemta šī daļa, kā mēs redzam... Spilves pļavas daļa... Kā mēs redzam, arī plānotā Mangaļu Piejūras dabas parka daļa. Tātad diezgan būtiska daļa no Rīgas brīvostas vēlmēm tika, ja tā var teikt, samazināta. Mēs redzam, ka Rīgas pilsēta vērtēja un analizēja pilsētas attīstības perspektīvas, sabiedrības vēlmes un tomēr panāca kompromisu, un šajā gadījumā mēs tiešām runājam par kompromisu, attiecībā uz to, kādā veidā varētu attīstīties brīvosta. Viņa samazināja šo teritoriju. Automātiski ir skaidrs: ja šī teritorija samazinās, tad ir skaidri jānorāda, ka ostai šī teritorija ir jāizmanto un jāparedz perspektīvā rūpnieciskai izmantošanai. Taču automātiski tas nenozīmē, ka šīs teritorijas ietvaros esošās, ja tā var teikt, zaļās teritorijas dabas liegumi, dabas parki, mikroliegumi vai potenciālie šādu veidojumi, automātiski pazūd. Tas nenozīmē automātiski... Jebkurā gadījumā tas ir skaidra vīzija, ka šajā teritorijā osta attīstīsies, bet konkrētajā gadījumā par katru darbību tas tiks ņemts vērā.

Ja mēs runājam par attīstību vēsturiski un šajā gadījumā pieteicēji nav informēti... es pieļauju, ka tā ir tā lielākā kļūda, jo vērtējot un attīstot Rīgas ostu ir jāņem vērā, kā veidojās ostas saturs un kā veidojās arī Kundziņsala. Šajā gadījumā Rīgas osta kopā ar Rīgas Domi ir vērtējusi un analizējusi vairākkārt termiņā ilgstošā periodā Rīgas ostas karti. Arī grāmatā ir norādīts, ka patiesībā Rīgas osta un Daugava Rīgā ir mainījusi trīs reizes savas gultnes. Vēsturiski tas ir bijis pilnīgi atšķirīgs veidojums. Šeit es gribētu jums nodemonstrēt, ka 1926.gadā pagājušajā gadsimtā tāda izskatījās Rīga. Kā mēs redzam, tad Kundziņsala labi ja ir puse no tās teritorijas, kas ir šodien. Ko mēs redzam? Mēs redzam veselu virkni hidrotehniskās būves, kas ir veidots ar vienu skaidru mērķi – pasargāt Rīgas ostu no aizbēršanas, no smiltīm, no sanesumiem, no ledus iešanas, tātad, lai varētu normāli kuģot. Tātad, faktiski gan arī tajā skaitā Krievu sala, kas ir veidojusies un Mīlestības sala... faktiski ir veidojušās mākslīgi esošo hidrotehnisko būvju ietvaros, satekot smiltīm, aizturot smiltis

un citas... tādā veidā veidojās šīs salas. Tātad vēsturiski mēs šobrīd redzam, ka nekas netiek atņemts no tā, kas ir bijis. Vienkārši tiek turpināts tas, kas jau ir iesācies. Normāla, mākslīga, dabiska dažāda veida salu jeb sauszemes veidošanās ostas teritorijā ar vienu un skaidru mērķi – nodrošināt, lai ir laba kuģošana ostas teritorijā.

Šādu tendenci mēs redzam arī vēlāk 1930.gadā. Mēs varam redzēt, ka arī šeit jau salas sāk parādīties vairāk Kundziņsalas reģionā, tātad arī Krievu sala sāk veidoties, Mīlestības sala sāk. Jau paliek vairāk sauszemes šajā vietā. Taču pamatprincips – saglabāt kuģošanas ceļu – saglabājas nemainīgs. Tātad, šo salu potenciālā apbēršana, ja tāda arī notiks, nebūs nekas vairāk kā normāls dabisks lietu ritums un rezultāts. Tas nebūs nekas ekstrā vai pretējs tam, kas ir bijis.

Līdzīgu tendenci mēs redzam šeit arī 1936. gadā, arvien vairāk un vairāk parādās sauszemes Rīgas ostas teritorijā tur, kur kādreiz ir bijušas mazas, neizteiksmīgas saliņas.

Daudzveidības princips. Nākošais. Tas arī tika ņemts vērā un šajā gadījumā, protams, ka lai nodrošinātu dabas un kultūras mantojuma, ainavas un bioloģisko daudzveidību, kā arī paaugstinātu kultūrainavas un apdzīvoto vietu kvalitāti, tika nolemts samazināt Rīgas brīvostas teritoriju balstoties uz sekojošiem principiem. Rīgas centra atbrīvošana no brīvostas. Tas ir normāli. Rīgas brīvostas teritorijas samazināšana dabas pamatnes Spilves pļavu tuvumā. Tas arī ir saprotams. Un plānojamās Rīgas brīvostas teritorijas intensīvāka un racionālāka izmantošana. Ceturtkārt, attiecīgi Rīgas brīvostas teritorijā esošo dabas liegumu pamatnes saglabāšana. Līdz ar to, kā es jau teicu, ir mazāka šobrīd Rīgas brīvostas teritorija, bet tāpēc vien dabas liegumi nesamazinājās teritorijas ziņā.

Un tas, ko es jums stāstīju, vēsturiskais ritējums, šobrīd arī nepārprotami pierāda, ka izstrādājot Rīgas brīvostas teritorijā esošo plānojumu, tika ņemts vērā nepārtrauktības un pēctecības princips. Tas ir, tika ievērota tā dabiskā attīstība un ritums, kas notika šajā ostas teritorijā, jo visas šīs hidrotehniskās būves, moli un tā tālāk, kas jau sākti kopš 17.gadsimta būvēti, turpina normālu darbību un dzīvi šajā ostas plānojumā.

Un visbeidzot. Ir jānorāda, ka tika ievērots atklātības princips, jo plāna izstrādes procesā tika iesaistīta sabiedrība vairākkārt un šīs apspriešanas rezultātā arī tika izdarīti grozījumi un papildinājumi un jebkurā gadījumā šāds pieņemšanas process pirmo reizi tik demokrātiski notiek tieši šajā laikā un par to sīkāk jums pastāstīs arī Domes pārstāvis. Attiecīgi par procesuālajām tiesību normu atbilstībām es došu vārdu kolēģei Gintai Sniedzītei. Lūdzu!

G.Sniedzīte.

Paldies. Kā jau kolēģis pieminēja, es mazliet sīkāk iedziļināšos dažos jautājumos, uz ko norādīja arī pieteikuma iesniedzējs, proti, mazliet konkrētāk parunāšu tieši par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma neveikšanu, it kā neveikšanu, teritorijā, kas attiecas uz Rīgas brīvostas daļu. Un otram procesuālajam pārkāpumam būtiskajam, uz ko norādīja pieteikuma iesniedzējs – proti, par to, ka neesot veikta sabiedriskā apspriešana galīgajai redakcijai... plānojuma galīgajai redakcijai.

Tālāk nākošā lieta, par ko es mazliet sīkāk parunāšu, ir par tiem materiālo tiesību pārkāpumiem, kurus arī uzskatīja pieteikuma iesniedzējs. Un par esošo problēmu it kā nenovēršanu, uz ko ir norādīts papildinājumos pie pieteikuma saistībā ar to grozījumu procesu, kas šobrīd notiek Rīgas Domē pie šī te plānojuma, kas šobrīd tiek skatīts.

Un beidzamais mans jautājums, par ko es gribētu parunāt mazliet precīzāk, ir par būvniecības dažādu procesu veikšanu, uz ko atkārtoti norādīja pieteikuma iesniedzējs Rīgas brīvostas teritorijā, kas it kā tiek veikta balstoties uz šo te apstiprināto plānojumu 2006.gadā.

Attiecībā uz stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procesa neveikšanu kā būtisku procesuālu pārkāpumu Rīgas brīvostas teritorijā. Pirmkārt, jānorāda, ka nebūt nevarētu apgalvot, ka šāds ietekmes uz vidi novērtējums vispār netika veikts. Proti, stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums tika veikts visai Rīgas teritorijai, tajā skaitā teritorijai, kas ietilpst Rīgas brīvestā. Protams, mēs varam diskutēt par to, cik pilnvērtīgs vai nepilnvērtīgs ir tas izvērtējums, kas attiecas tieši uz brīvestas daļu. Tad arī par šo ir sniegti argumenti atbildes rakstā. Un ja mēs skatāmies arī ietekmes uz vidi novērtējuma likuma 23.5.panta pirmās daļas otro teikumu, tad šī te norma skaidri noteica, ka, ja plānošanas dokuments ir hierarhiski saistīts ar citu plānošanas dokumentu vai paredzēto darbību īstenošanu, tad vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauta tikai tāda informācija, kas nepieciešama attiecīgā plānošanas stadijā. Kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās, ja tādas ir bijušas.

Tas, ko mēs redzam arī no šī te likuma, un it īpaši no likuma mērķa un no mērķa, kāpēc vispār zināmiem plānošanas dokumentiem un zināmām darbībā un iecerēm ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums. Kāpēc? Likums nosaka, ka mērķis ir novērst vai samazināt fizisko un juridisko personu paredzēto darbību vai plānošanas dokumentu īstenošanas nelabvēlīgo ietekmi uz vidi. Novērst iespējamo darbību iespējamo nelabvēlīgo ietekmi uz vidi.

Ja mēs analizējam mazliet sīkāk normatīvos aktus un es varbūt šobrīd necitēšu, jo respektēju tiesas zināšanas, tad ir skaidrs, ka tām teritorijām un tām iecerēm, un tām būvniecībām, kas varbūt varētu tikt veiktas un tiek veiktas Rīgas brīvestas teritorijā, eventuāli ir iespējams saskaņā ar normatīvajiem aktiem veikt ietekmes uz vidi novērtējumu trīs reizes. Proti, tas ir stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums teritorijas plānojumā, pilsētas teritorijas plānojumā, kas arī ietver attiecīgo teritoriju, tad, saskaņā ar likumu, ir noteikts, ka visiem plānošanas dokumentiem ostas teritorijā arī veicams stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums, tas nozīmē otro reizi. Un turklāt katrai gandrīz visām darbībām ostas teritorijā, kas varētu būt ostas vajadzībām, nerunājot par kaut kādām privātām dažādām lietām, tad gandrīz visas tās ietilpst to darbību lokā, kam saskaņā ar ietekmes uz vidi novērtējuma likumu arī ir veicams ietekmes uz vidi novērtējums.

Vai tiešām vienam projektam, kas tiks īstenots, vai otram vai trešajam ir nepieciešams trīs reizes iet cauri ietekmes uz vidi novērtēšanas procedūrai? Divas reizes stratēģiskajai, vienu reizi – ietekmes uz vidi novērtēšanas procedūrai.

Kontekstā visus šos te jautājumus saliekot ar to manis citēto ietekmes uz vidi novērtējuma likuma panta 23.5.pantā, ir skaidrs, ka nevarētu būt tā, ka likumdevējs ir gribējis uzlikt par pienākumu veikt ietekmes uz vidi novērtējumu entās reizes pēc kārtas vienai un tai pašai iecerei, protams, detalizētākā līmenī, jo, pirmkārt, tas neatbilst lietderības apsvērumiem, kas ir norādīti šajā te punktā un informācijas dublēšanās novērtēšanai, un otrkārt, šī te projekta vai iespējamās būvniecības detalizācija un konkrēta ideja būs zināma sākot ar to, ka Rīgas ostas attīstības plānā un beidzot un konkrēto būvniecību.

Rīgas Dome, izstrādājot šo plānojumu, ir skaidri norādījusi, ka neiedziļinās un nemaz nemēģina iedziļināties un prognozēt, kurā konkrēta vietā Rīgas brīvestas teritorijā būs kādi termināli, kādas ogles vai nafta, vai ko kurā vietā kraus un līdz ar to izvērtēt to ietekmi. Viņa to atstāj Rīgas brīvestas ziņā, ka Rīgas brīvesta to paredzēs un zinās, arī tiks veikts ietekmes uz vidi novērtējums.

Kā liecina tie dokumenti, ko mēs iesniedzām šodien papildus lietā, tad Rīgas brīvestas pārvalde ir pieņēmusi lēmumu, tas lēmums jau arī bija pirms tam lietā, par Rīgas ostas attīstības plāna izstrādi un tas tiek izstrādāts 2008.gadā, gan uzsākts, gan arī stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums tiks veikts 2008.gadā.

Papildus šim, kā zināms, jebkurš procesuāls pārkāpums ir atzīstams par būtisku tikai tajā gadījumā, ja tas ietekmē lēmuma rezultātu. Proti, šajā gadījumā pieteikuma iesniedzēji norāda uz to, ka stratēģiskās ietekmes uz vidi pilnvērtīga neveikšana brīvostas teritorijā ir būtisks procesuāls pārkāpums, varētu tikt atzīts par patiesu tikai tajā gadījumā, ja tiešām tiktu atzīts, ka reālā būvniecība brīvostas teritorijā tiek ietekmēta tajā brīdī, kad netiek it kā pilnvērtīgi veikts šis te stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums.

Kā jau es norādīju, arī Rīgas brīvostas teritorijas attīstības plānam tiks veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums un arī konkrēti katrai būvniecībai tiks veikts. Tā kā ir jāšaubās, vai tiešām trīs vai divas reizes ejot cauri novērtējuma procedūrai kaut kas paliks nepamanīts un kaut kas paliks iecerē tāds, kas varētu būtiski apdraudēt tās vides vērtības, kas šajās teritorijās atrodas.

Otrā mana piezīme saistībā ar sabiedriskās apspriešanas neveikšanu, ko pieteikuma iesniedzējs norādīja, pēc galīgās redakcijas apstiprināšanas.

Pirmkārt, diezgan interesanti ir tā vīzija par to, ka sabiedriskā apspriešana būtu jāveic bezgalīgi, pēc katriem labojumiem nododam sabiedriskajai apspriešanai, atkal labojam... Ņemot vērā to, ka, protams, priekšlikumi būs vienmēr... vienmēr ir jāizvērtē būtiski un nebūtiski... grozīt vai negrozīt saskaņā ar šiem te priekšlikumiem. Un neviens normatīvais akts Latvijā spēkā esošais neparedz, ka sabiedriskās apspriešanas procedūra būtu veicama bezgalīgi līdz tam brīdim, kad vairs nav neviena priekšlikuma, ko būtu vērts vispār izskatīt. Tas būtu diezgan absurdi. Diez vai kāds teritorijas plānojums tad vispār tiktu pieņemts.

Otrā lieta. Ja mēs skatāmies to 2005.gada 15.novembra Rīgas Domes sēdes protokolu, uz ko atsaucās arī pieteikuma iesniedzējs un kas ir pievienots lietas materiāliem, tad tie grozījumi, kas tika veikti šajā sēdē, kad tika apstiprināta galīgā redakcija, un ar ko tad tiešām šī te pavisam beigās galīgajā redakcijā apstiprinātais teritorijas plānojums atšķirās no 15.novembrī apstiprinātā, ir divas jaukas lietas, uz ko es brīnos, ka pieteikuma iesniedzējs nenorādīja.

Proti, deputāti ir nolēmuši mainīt Rīgas teritorijas plānojuma grafisko daļu, proti, karti, kur ir plānotā izmantošana un noteiktas teritorijas, es neatkārtošu, bet tas ir protokolā redzams, izmantošanas veidu mainīt uz apstādījumiem un dabas teritorijām. Mainīt uz tām teritorijām, kuras ir daudz labvēlīgākas no vides viedokļa, nekā tās, kādas bija uz iepriekšējo redakciju.

Un proti, ar šo te darbību, ar šo te lēmumu un grozījumu izdarīšanu galīgajā redakcijā Rīgas Dome izdarīja tikai un vienīgi tik daudz, kā ievēroja Pašvaldības lietu ministrijas norādes par to, kādi grozījumi būtu izdarāmi. Respektīvi, Rīgas Dome ņēma vērā ministrijas norādes, grozīja šajā daļā, kas ir uzskatāma pieteikuma iesniedzējam par labvēlīgāku nekā iepriekšējā redakcija, un tādu viņu arī apstiprināja.

Ja mēs runājam par tiem materiālo tiesību pārkāpumiem, ko pieteikuma iesniedzējs norādīja, tad es sīkāk pakavēšos tikai pie dažiem.

Pirmkārt, svarīgi ir apzināties un es domāju, ka lielākā daļa no mums to apzinās, ka *de iure* Rīgas brīvostas robežu nenosaka Rīgas Dome un to nenosaka arī Rīgas brīvostas pārvalde, lai kā varbūt gribētos. De iure Rīgas brīvostas robežu saskaņā ar normatīvajiem tiesību aktiem nosaka Ministru kabinets. Ministru kabinets esošo Rīgas brīvostas robežu ir noteicis 2006.gada 11.decembrī ar noteikumiem Nr.516. Šie noteikumi nav pieteikuma priekšmets, līdz ar to par robežas maiņām vai neizmaiņšanu uzskatāms, ka nav jādiskutē, jo Rīgas Dome to nedara un ja Ministru kabinets to dara, tad tas ir arī Ministru kabineta kompetencē.

Pie tam, attiecībā uz Kundziņsalas ietveršanu vai neietveršanu Rīgas brīvostas teritorijā, lielā mērā jāņem vērā arī tas, ka tā ir zināmā mērā politiska izšķiršanās. Protams, ņemot vērā sabiedrības viedokli, ņemot vērā ekonomiskās intereses, ņemot vērā dažādas citas intereses un principus, kas ir jāņem vērā. Bet lielā mērā tā ir politiska izšķiršanās.

Interesants likās pieteikuma iesniedzēja viedoklis, es to tā vismaz sapratu no pieteikuma iesniedzēja argumentiem, ka tas, ka Rīgas Dome ir pieņēmusi šādu te plānojumu, automātiski nozīmē, ka tas izmantošanas veids vai tas teritorijas zonējums, kas ir šajās te kartēs, ka tagad momentā vai agrāk vai vēlāk šajās te teritorijās arī tāda tā izmantošana tiek ieviesta. Tas ir visai neprecīzi, ņemot vērā, ka teritorijas plānojums ir plānojums, kas piedāvā iespēju. Jā, šajā teritorijā mēs apsveram, ka varētu būt iespējama ražošanas un rūpniecības izmantošana. Vai būs vai nebūs, tas jau būs konkrētās tālākās procedūras rezultāts. Un ja tālāk veicot IVN un aplūkojot viedokļus no visām institūcijām izrādīsies, ka tur nevar veikt ražošanas būvniecību šādiem mērķiem, tad to arī tur neveiks, neatkarīgi no tā, vai teritorijas plānojumā tas ir paredzēts vai nav.

Nākošais mans arguments, kas izriet arī no tiem dokumentiem, ko mēs pievienojām lietai šorīt, liecina par to, ka Rīgas Dome ļoti labi apzinās, ka teritorijas plānojums šis te 2006.gadam nebūt nav ideāls. Un neviens nekad nav teicis, ka tas ir ideāls un diez vai kāds vispār kādreiz par kādu teritorijas plānojumu var teikt, ka tas būtu ideāls.

Un tieši tādēļ arī šajā te lēmumā 2005.gada 20.decembrī, ar ko tika apstiprināta galīgā redakcija, tika ietverts, arī šajā protokolā var redzēt, vienlaicīgi lēmums jau uzreiz Rīgas Domes pilsētas attīstības departamentam sākt gatavot rīcības plānu, kā šajā te teritorijas plānojumā novērst tās nepilnības un norādes, uz ko Vides ministrijas Vides pārraudzības valsts birojs ir norādījis.

Rīgas pilsētas attīstības departaments arī šādu rīcības plānu ir izstrādājis, viņš jums ir lietas materiālos, par šā rīcības plāna izpildi arī ir sagatavots apkopojums, lielākā daļa no šīm te darbībām ir izpildīts. Proti, nebūtu korekti apgalvot, ka Rīgas Dome pieņemto teritorijas plānojumu uzskata to par tādu ideālu vienību, kurai nedrīkst ķerties klāt, sēž rokas salikusi un skatās, kas nu notiks. Turpinās darbs un turpinās uzlabošana.

Un šobrīd ir procesā arī grozījumu izstrāde esošajā teritorijas plānojumā, kas vēl jo vairāk apkopo... darba uzdevumā ir redzams, ka tiek apkopotas visas tās nepilnības, kas ir jau konstatētas apkopojot priekšlikumus, tajā skaitā arī no pieteikuma iesniedzēja saņemtos priekšlikumus, visticamāk, ka varētu tikt arī grozīts darba uzdevums un papildināts ar tām papildus idejām un nepilnībām, kas vēl ir konstatētas un kas tiks izlabotas grozījumu izstrādes gaitā.

Ja mēs runājam par būvniecības veikšanu, pamatojoties uz esošo teritorijas plānojumu, tad es gribētu vēlreiz varbūt šo te karti... Mēs šeit mēģinājām ar sarkanīgajām lapiņām atzīmēt tās teritorijas un tos punktus, kam ir izsniegta būvatļauja Rīgas brīvostas teritorijā pēc šī te plānojuma stāšanās spēkā. Proti, tas, ko pieteikuma iesniedzējs vairākkārtēji norādīja, ka plānojums ir ļoti detalizēts, viss tiek realizēts un viss notiek dzīvē un nevajag teikt, ka nekas nenotiek. Protams, viss notiek, notiek tas, kas ar likumu ir pieļauts, kas drīkst notikt.

Tātad šeit ir šīs te teritorijas. Būvatļaujas arī ir lietas materiālos. Ko mēs redzam? Pirmkārt, mēs redzam to, ka neviens no šiem te realizētajiem projektiem neietilpst tajā brīvostas teritorijas daļā, kas tika grozīta ar šo teritorijas plānojumu, proti, ja mēs skatāmies, tā ir arī vecā Rīgas brīvostas teritorija...

Otrā lieta, kas ir svarīgi. Visās šajās te zonās teritorijas zonējums jeb atļautā izmantošana netika mainīta ar 2006.gada teritorijas plānojumu. Tātad arī šis apstāklis nekādā veidā, respektīvi, jaunais teritorijas plānojums nekādā veidā nevarēja ietekmēt šo te būvniecību īstenošanu.

Trešā lieta, kas vairāk vai mazāk varētu tikt secināta, analizējot jau pašas būvatļaujas, ir tā, ka praktiski neviens no šiem te objektiem, no tiem sarkanajiem testelīšiem nav nekāda jauna grandioza būvniecība, jauni termināli vai kaut kas tamlīdzīgs. Pa lielākai daļai visur ir esošo būvju rekonstrukcija, remonts, renovācija, kaut kādi papildus drošības radīšana tieši no vides apstākļu ietekmes, respektīvi, lai samazinātu draudus apkārtējai videi un tamlīdzīgi.

Tā kā arī šis pieteikuma iesniedzēja apgalvojums ir visai apšaubāms.

Pa lielākai daļai tie bija visi mani argumenti tīri procesuālā aspektā un, ja mums tiesa dotu vēl mazliet laika, tad es gribētu dot vārdu arī Rīgas Domes pārstāvim pavisam īsi.

G.Kūtris.

5 minūtes, tāpat kā pieteikuma iesniedzēja pārstāvim.

P.Strancis

Paldies.

Augsti godātā tiesa! Gribu pavisam īsi bilst dažus vārdus. Tātad mūsu viedoklis ir tāds, ka Rīgas pilsētas attīstības plāns jeb teritorijas plānojums ir iespējams pats demokrātiskākais dokuments, kāds ir izstrādāts līdz šim Latvijas Republikā ar pašu demokrātiskāko procedūru, jo šī dokumenta apspriešana tika veikta ļoti plaši.

Es minēšu jums konkrētus skaitļus. Ja mēs būtu izpildījuši un izstrādājuši teritorijas plānojumu tikai pēc tiem nosacījumiem, ko nosaka teritorijas plānošanas likums, kas tika uzsākts 2002.gadā, veicot pirmo sabiedrisko apspriešanu atbilstoši spēkā esošajai likumdošanai, mēs saņemām sešus priekšlikumus. Ticiet man, tas nav liels skaitlis. Izanalizējot šo situāciju, veicām atsevišķu sabiedrības iesaistes kampaņu „Es daru Rīgu”, kas tika veikta 2004.gada 30.martā-17.aprīlī un šajā laikā ar šo plašo sabiedrības iesaistes kampaņu mēs saņemām vairāk kā 10 000 iesniegumus, kuri savukārt tika apkopoti un izvērtēti. Un savukārt pēc tam tika izstrādāta attīstības plāna pirmā redakcija. Pēc pirmās redakcijas nodošanas atkal sabiedriskajai apspriešanai, kas notika 2004.gada beigās, mēs saņemām 4800 priekšlikumus. Atkal skaitlis joprojām ir milzīgs. Atkal šie priekšlikumi tika izvērtēti un tika izstrādāta attīstības plāna otrā redakcija, kas atkal tika nodota sabiedriskai apspriešanai. Šajā sabiedriskajā apspriešanā mēs saņemām 1642 priekšlikumus. Joprojām skaitlis ir visnotaļ iespaidīgs. Un tajā mēs nodevām šos priekšlikumus izvērtēt deputātiem un deputāti tos vērā ņemamākos un problemātiskākos, īpaši tos, kas pauda lielākas sabiedrības daļas viedokli, ņēma un ievietoja attīstības plānā. Tāpatās arī attīstības plāna galīgajā redakcijā. Kā jau minēja godātie advokāti, tika ietvertas tas prasības, kas bija saistītas ar labvēlīgas vides radīšanu jeb nostādņēm ko pieprasīja Vides ministrija.

Vēl varu jums minēt, ka mēs bijām piesaistījuši arīdzan pasaules atzītus pilsētu plānošanas ekspertus, no kuriem seši tiešām ir cilvēki ar lielu vārdu, principā visi pauda par attīstības plānu viennozīmīgi ļoti pozitīvas atsauksmes.

Tas būtu īsumā viss. Paldies.

A.Bitāns.

Es tikai vienu piebildi. Papildus tam, kur es norādīju par pēctecību un vēsturisko, lūdzu ņemt vērā arī grāmatas „Rīgas osta deviņos gadsimtos” materiālus, kur ir pieliktas lapiņas, kā tā ir vēsturiski attīstījusies un vērsu jūsu uzmanību uz 27. attēlu, ka 1933.gadā bija plānots reāli apbūvēt arī Krievu

salu. kā mēs redzam, būvniecības process tur bija paredzēts daudz grandiozāks nekā tagad, bet reāli sabūvēt un savilkt kopā šīs salas. Tas nozīmē, ka tā nav šodiendienas izdoma. Arī tajā laikā cilvēki domāja, kā veiksmīgāk veidot ostu un viņu plāni bija daudz grandiozāki nekā šodien. Paldies.

G.Kūtris.

Paldies. Cienījamie tiesneši, lūdzu jautājumus.

Man ir viens tāds jautājums. Jūs runājat... mēs visu laiku runājam par teritorijas plānojumu, bet visās runās un arī jūs vairākkārt argumentējat arī citus normatīvos dokumentus. Viens no tiem bija šī ostas attīstības programma. Sakiet, lūdzu, juridiskais spēks savstarpējais... kas ir primārais. Vai ir kāds normatīvais dokuments, kas nosaka, kuram tad ir noteicošā loma no šiem normatīvajiem aktiem un kuram ne?

A.Bitāns.

Šobrīd nav, teiksim, es saprotu, ka šis ir pirmais gadījums, ka tiesa izvērtēs šo aktu savstarpējo attiecību. Šajā gadījumā, protams, ka ir veidojot pilsētas plānojumu jāņem vērā ostas attīstība. Taču mums ir jāņem vērā, ka šis ostas attīstības plāns, kas bija paredzēts, viņš jau faktiski bija beidzis savu darbību. Tātad, tas, tās vadlīnijas, ko noteica osta, kas bija noteikt faktiski no ostas puses, tika ņemts vērā. Taču šajā gadījumā tas nenozīmē, ka ostas noteiktais plānojums automātiski simtprocentīgi ir saistošs Rīgas pilsētai. Šajā gadījumā ir jāvērtē tā atbilstība citiem un augstākiem spēkā esošajiem normatīviem aktiem un, konkrēti, likumam „Par pilsētu teritoriju plānošanu” un tas arī ir tas, kas tika ņemts vērā.

Sīkāk papildus varētu...

G.Sniedzīte.

Jā, es sīkāk gribētu papildināt pavisam īsi. Likums par ostām nosaka, ka Ostas pārvaldes izstrādā savu ostas teritorijas attīstības programmu saskaņā ar pilsētu teritorijas plānojumu. Tas nozīmē visai loģisku secinājumu, ka Rīgas ostas attīstība, tajā skaitā Rīgas ostas un jebkuras ostas attīstības programma ir pakārtota plānošanas dokuments pilsētas teritorijas plānojumam.

G.Kūtris.

Paldies. Un saistībā ar šo pašu un to, ko jūs teicāt, Sniedzītes kundze, man liekas, teica par to.. ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums. Jūs minējat trīs dažādus līmeņus jeb trīs dažādas situācijas, kad šis novērtējums ir vajadzīgs. Un man tāds jautājums: vai, izstrādājot augstāka līmeņa plānošanas dokumentu varētu nebūt šis stratēģiskais novērtējums, ja mēs sakām, ka viņu izstrādās pie zemāka līmeņa dokumentiem.

G.Sniedzīte.

Viņam būtu jābūt tādā apmērā, cik šis augstākais.... šis augstākais plānojums ir spējīgs kaut ko saplānot un paredzēt tajā teritorijā. Tik, cik ir, tik arī var vērtēt to ietekmes uz vidi novērtējumu. Ja ir kaut kas sīkāk, tad šajā gadījumā sīkāk ir paredzēts... plānots paredzēt Rīgas brīvdabas attīstības programmā, tad attiecīgi pie šīs programmas ietekmes uz vidi novērtējuma arī vērtē tās detalizētās lietas, kas ir šajā.

G.Kūtris.

Bet es saprotu, ka teritorijas plānojumā tomēr ir noteikts izmantošanas mērķis un izmantošanas veidi iekšā zemes gabaliem... teritorijas, jā... tas nozīmē, ka šajā līmenī vismaz šim stratēģiskajam vērtējumam ir jābūt.

G.Sniedzīte.

Tas, kas ir svarīgi... tas, ko es jau minēju... ir tās krāsas kartē, rozā, zaļās un visas pārējās... ka tas ir tas, ko pilsēta redz kā iespēju. Šajā teritorijā mēs paredzam iespēju. tā varētu teikt. Bet, tā kā mēs nezinām, vai šeit tiks veikta kaut kāda darbība, kas šeit ir atļauta vai nē, tad ir grūti izvērtēt to ietekmi uz vidi. Tik tālu, cik tālu to ir iespējams izvērtēt, tik tālu, protams, tas ir jāizvērtē.

G.Kūtris.

Es sapratu tā: ja tajā plānojumā ir tikai iespējamā attīstība, tad par to vides vērtējums nav vajadzīgs?

G.Sniedzīte.

Ir vajadzīgs tik, cik tas ir iespējams, ņemot vērā... nu, cik ir iespējams izvērtēt ietekmi uz vidi tiem teritorijas zonējumiem, kas tiek paredzēti... protams, tādā apmērā arī tas būtu jādara.

A.Bitāns.

Es vēlētos papildināt, ka šajā gadījumā uz Rīgas pilsētas kopējo attīstības plānu ietekmes uz vidi novērtējums bija. Šobrīd es saprotu pieteicēju, ka attiecībā uz ostu vajadzēja dziļāk, detalizētāk, plašāk. Netiek apstrīdēts fakts, ka izstrādājot Rīgas pilsētas kopējās attīstības plāns šāds ietekmes uz vidi novērtējums bija. Tāpēc šajā gadījumā es domāju, ka tas tika arī realizēts.

G.Kūtris.

Paldies. Lūdzu, tiesnešiem vārds! Tiesnese Krūma.

K.Krūma.

Man ir jautājums. Pirmais jautājums man ir. Jūs teicāt, ka jūs nevēlaties runāt par Ministru kabineta noteikumiem, ar kuriem tiek grozītas ostas robežas. Nu, ņemot vērā to, ka pie Ministru kabineta vēršas pašvaldība ar priekšlikumu, tad es tomēr gribētu konkretizēt, kādu iemeslu pēc ostas teritorijā tika iekļauts tik daudz zaļās teritorijas.

A.Bitāns.

Es gribētu teikt, ka... ir jānorāda, ka šī teritorija netika iekļauta, bet viņa jau tur atradās. Šajā gadījumā šis plānojums, ja mēs salīdzinām ar iepriekšējo apstiprināto, tā teritorija jau tur atradās visu laiku vēsturiski. Šī visa teritorija melnā jau bija iepriekš pirms tam. Salīdzinot ar iepriekšējo ostas robežu, tā bija apstiprināta atbilstoši iepriekšējiem Ministru kabineta noteikumiem. Tātad Rīgas pilsēta neko jaunu Rīgas ostas teritorijā neiekļāva.

K.Krūma.

Bet viņa mainīja zonējumu. Jo, saskaņā ar Ostas likumu, osta nodarbojas ar saimniecisko darbību. Tad kur ir loģika... Es gribu saprast, kur ir loģika iekļaut tās zaļās teritorijas ostas teritorijā... apriori pieņemot, ka ostas teritorijā ir jābūt zemēm, kuras var izmantot ostas attīstībai.

A.Bitāns.

Šajā gadījumā mēs varam runāt par tādu situāciju, kas ir vēsturiska. Protams, mēs varam izņemt ārā visu zaļo teritoriju, bet vai tas jādara ar noteiktu... Vēsturiski šī teritorija jau bija iekļauta. Rīgas pilsēta neko jaunu neiekļāva. Zonējums, par ko mēs runājam attiecībā par rūpniecisko izmantošanu, tikai attiecas uz to teritoriju, kas nav atzīta normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un nav plānots tuvākā laikā atzīt par daba liegumu vai citādi aizsargājamu teritoriju. Un tas nav nekas anormāls arī pasaules praksē, ka ostas teritorijā atrodas kaut kas no dabas lieguma vai no dabas pamatnes aizsargājamām lietām. Tas nenozīmē, ka ostas teritorijā drīkst būt tikai rūpnieciski izmantojamā teritorija. Tad nedrīkst būt ne zālāji, ne koki, nekas, kas ir zaļš. Es domāju, ka tas tā nav. Tieši otrādi. Ja ir iespējams sabalansēt un uzturēt gan dabas liegumus vai citas lietas ostas teritorijā, tas tikai uzlabo vidi šajā gadījumā.

K.Krūma.

Nē, es nedomāju par zālāju atrašanos. Es domāju par zālāju pārvēršanu par ražošanas teritorijām.

A.Bitāns.

Šobrīd tas netiek darīts.

K.Krūms.

Kā netiek darīts? Spilves pļavām ir mainīgs dabas pamatne.

A.Bitāns.

Visām Spilves pļavām šajā gadījumā nav. Ja jūs runājat par zonējumu, tad tiek paredzēts.. jā, tās dažas Spilves pļavas, kas ir šeit... ir mērķis nākotnē, ja tā būs ostas teritorija, izmantot rūpnieciskajai lietošanai. Taču tas nenozīmē, ka visa šī teritorija tagad tiks pārvērsta par monstriem, par naftas termināļiem, par ogļu pārkraušanas vietām. Tas automātiski to nenozīmē. Tā ir perspektīva. Kas šeit sanāks, to zinās tikai tad, kad būs konkrēts piedāvājums, šī iecere tiks izvērtēta, pozitīvu vērtējumu dos arī vides speciālisti un dienesti un attiecīgi tad tiks pieņemts, vai atļaut vai neatļaut. Tas ir tikai potenciālais.

G.Kūtris.

Tad man ir viens precizējošs jautājums saistībā ar manu iepriekšējo jautājumu. Esot mainīts zonējums gan Krievu salā, gan Žurku salā. Mainot zonējumu, tas nozīmē, ka ir cits mērķis izmantot šo teritoriju. Kaut vai perspektīvā. Vai mainot to, arī tika veikts vērtējums par to, vai drīkst tādu mainīt...

A.Bitāns.

Nosakot zonējumu par Rīgas brīvostas teritoriju, tas tika vērtēts un šajā gadījumā ir skaidri un gaiši un sniedzot arī ietekmes uz vidi vērtējumu tas bija zināms. Cita lieta, kas un kādā veidā tur tiks būvēts, tas tiks realizēts nākošajā līmenī. Tajā līmenī tas arī tiks vērtēts. Šobrīd ir apstiprināts tas kā vīzija vai tā kā stāstīja no pieteicēju puses, fleksīši kā zviedriem, tas ir fleksītis, kurš tikai varbūt drusku augstākā normatīvā līmenī ir iezīmēts. Tā ir vīzija, potenciālā iespēja, ko tur varētu mēģināt darīt. Un šī vīzija konceptuāli un no ietekmes no vides tika akceptēta. Bet tas nenozīmē, ka automātiski tur notiks grandioza rūpnieciska apbūve, ja tālākā izpētē un izvērtēšanā tiks konstatēts, ka tas nav pieļaujams un it sevišķi attiecībā uz teritorijām, kas atrodas blakus Nature 2000

liegumiem, tur jau pēc likuma ir cita procedūra un būs vērtējums. Ja būs negatīvs vērtējums, arī tur noteiktā teritorijā, noteiktā attālumā neko rūpnieciski, iespējams, nevarēs būvēt.

K.Krūma.

Man kā reiz jautājums par to Nature. Jūs minējāt, ka Rīgai ir saistošs brīvostas likums. Droši vien piekritīsiet, ka Rīgai ir saistošas arī Eiropas Savienības direktīvas, tajā skaitā arī tās, kur ir runa par Nature 2000 teritorijām. Un tajās ir noteikts, ka pēc iespējas agrākā plānošanas stadijā ir jāizvērtē, teiksim, kas notiek ar šīm Nature teritorijām, pat ja viņas nav iekšā konkrēti ostas teritorijā, bet ir tai piegulošas un ir jādomā par kompensējošajiem pasākumiem. Kādi kompensējošie pasākumi šobrīd ir izstrādāti attiecībā uz Nature 2000 teritorijām?

A.Bitāns.

Ņemot vērā, ka šis Rīgas brīvostas teritorijas plānojums nemaina neko attiecībā uz teritorijām Nature 2000, bet tikai uzlabo, tad šajā gadījumā nav bijis jāplāno par papildus kompensējošiem pasākumiem. Jebkurā gadījumā, ja ir veikts, es saprotu, arī no brīvostas puses ir veikts apsekojums un analīze, ko un kādā stāvoklī ir šīs teritorijas un ko ar tām var darīt, tas ir darīts, bet tā kā teritorija samazinās, tad šajā gadījumā nekas nepasliktinās, bet tieši videi uzlabojas.

K.Krūma.

Bet viņas jau ir piegulošas.... tas jau nav tikai tas, ka tur kaut kas samazinātos, viņas ir piegulošas.

A.Bitāns.

Nu, tieši tā. Bet viņas pieguļ tā, kā bija.... tur samazinās. Šajā gadījumā vide uzlabojas. Tātad, nevis pasliktinās, bet uzlabojas. Ja šis plānojums, šī robeža potenciālā sāktu samazināties vai ieiet vairāk šajā Nature 2000 teritorijā, tad mums būtu vērts papildus vērtēt. Bet, ja tieši otrādi, tiek izņemts no brīvostas teritorijas šī Nature 2000 teritorija, tad protams, ka viņa nepasliktina, bet uzlabo.

G.Kūtris.

Tā īsti nevarētu teikt... Teritoriju var izņemt... bet blakus var uztaisīt tādu naftas pārstrādes termināli, ka tur visa tā vide beigta ir. Tā kā šajā gadījumā, manuprāt, ir vairāk jādomā par to, vai ietekmes uz vidi vērtējums... tieši ko darīs tajā teritorijā blakus šai zaļajai zonai.

A.Bitāns.

Piekrītu. Bet, lai to pateiktu, ir jāatnāk kādam un jāpasaka, ka es tur gribu būvēt to un to. Tad, kad tas būs...

K.Krūma.

Vai arī jau teritorijas plānojumā ir jāpasaka, ka to nevar darīt.

A.Bitāns.

Tāda iespēja ir. Un arī lietā ir iesniegti materiāli, kas pierāda, ka brīvostas ieceres kaut ko būvēt ir atteikts. Lai gan pēc mērķa tā teritorija it kā atbilst, taču pēc noteiktajām vides prasībām atteikts ir brīvostai realizēt projektu. Tas nav nekas jauns. Tas notiek iepriekš, notiek arī tagad. Tas, ka šeit būs pateikts, ka rūpnieciski izmantošana... tas nenozīmē, ka tur būs monstros. Ir likumā noteikta

procedūra, kurā katru būvniecības ieceri, it sevišķi brīvostas teritorijai ir speciālas prasības, kā notiek ietekmes uz vidi novērtēšana. Tajā līmenī arī tiks pateikts, varēs vai nevarēs, būs būtiska ietekme vai nebūs. Ja būs būtiska ietekme, tad vai nu būs projekts jāmaina vai principā jāslēdz ciet.

G.Kūtris.

Jūs principā varat teikt tā, ka teritorijas plānojumā vides vērtējums vispār pēc būtības nav vajadzīgs.

A.Bitāns.

Nē, nekādā gadījumā...

G.Kūtris.

Jo jebkurā gadījumā visu tālāk atrisinās nākotnē uz vietas, kad kāds gribēs kaut ko būvēt, tad prasīs tam vides novērtējumu.

A.Bitāns.

Nevaru tam piekrist, jo likums nosaka un šajā konkrētajā gadījumā ietekmes uz vidi novērtējums visam plānam Rīgas pilsētas bija. Tas ir punkts viens.

Punkts divi. Attiecībā uz brīvostu tas, ko arī pieteicējs uzskata, ka viņam liekas... vajadzēja detalizētāk, plašāk, vairāk un dziļāk izvērtēt. Viņam liekas, ka tas vērtējums, kas ir dots, ir par maz. Šajā gadījumā var pateikt pilsētas attīstības vīziju kopējā līmenī nevis brīvostā. Tas plānojuma ietekmes uz vidi novērtējums bija pietiekošs. Tad, kad ies runa par Rīgas brīvostas teritorijas attīstību, tad arī konkrēti par katru salu metrs pa metram, kur kas varētu būt, tādēļ būs atsevišķs efektivitātes novērtējums. To nosaka arī likumā.

G.Kūtris.

Tiesnesis Skudra.

V.Skudra.

Par šo pašu tēmu. Mēs šodien runājam par 115. Satversmes pantu un tiesībām dzīvot labvēlīgā vidē. Tad man ir jautājums šāds. Vai jums ir zināma informācija par to, vai tie uzņēmumi, ražošanas vai kādi citi uzņēmumi, būs tika briesmīgi, kā jūs teicāt, monstri un tik ļoti nedraudzīgi videi mūsdienās uzceltie, ka tas patiešām radīs tādu izcili nelabvēlīgu vidi, kā tas ir noteikts Satversmes 115.pantā. Vai tāda informācija ir? Jo mēs ļoti diskutējam par to, kas būs, bet varbūt to šausmu nebūs.

A.Bitāns.

Tur jau ir tā lieta, ka tas nav viennozīmīgi... nenorāda, ka būs kaut kāda rūpnieciska izmantošana un automātiski uzreiz ir nedraudzīga vide. Katru gadījumu... šobrīd modernās tehnoloģijas nodrošina lielāku drošību, kvalitatīvāku izmantošanu atbilstoši saudzīgāku videi... Taču ir jānorāda, ka ir noteikta veida darbības, kurām ir speciāli drošības pasākumi. Tas ir attiecībā uz naftas produktiem un tā tālāk. Tur ir jābūt speciālai vietai jābūt, lai mazāks izplūdums, ja notiek avārijas un tā tālāk... Tas ir jāreķina, tas plānojumā jāparedz. Taču automātiski tas nenozīmē, ka viss, ko uzbūvēs brīvostā, būs vidi degradējošs, kaitīgs un nelabvēlīgs. Tas to nenozīmē.

V.Skudra.

Paldies.

P.Strancis.

Es vēl gribētu arī papildināt pie šī paša jautājuma. Pirmām kārtām, runājot tātad par ietekmes uz vidi novērtējumu teritorijas plānojumam. Tātad, kā jūs visi pareizi minējāt, šeit ir noteikts, ka tās būs ostas teritorija. Ostas teritorijā tikpat labi ir iespējams kā naftas termināls, tikpat labi šeit šajā teritorijā ir iespējama arī armijas militāro kuģu piestātne un ir iespējama arī galdniecība. Šīs izmantošanas visas ir absolūti dažādas. Un tāpēc, kā kolēģi minēja, ir ļoti svarīgi pēc tam veikt katrai no šīm izmantošanām atsevišķu ietekmes uz vidi novērtējumu. Un mēs ļoti labi saprotam, ka patiesībā šīs izmantošanas, kas ir atļautas ostas teritorijā, ir tik ļoti dažādas, ka viņas patiesībā var salīdzināt kā dzīvojamo teritoriju ar dabas teritoriju vai kā citādi līdzīgi.

Un runājot savukārt par to bažu... par naftas terminālu. Principā pēdējās ostas nostādnes... te droši vien vairāk būtu jārunā brīvostas pārstāvim, ir pamatā vērstas uz konteineru terminālu pārvadājumiem nevis uz kādiem nebūt lieliem naftas pārvadājumiem.

K.Krūma.

Man ir jautājums. Kurā normatīvajā aktā tas ir teikts, uz ko jūs tikko atsaucāties, ka teiksim, tur vēlāk var vērtēt galdniecībai un tur tādā piestātnei vai šitādi...

P.Strancis.

Vispirmām kārtām atgriezoties pie mūsu pašu teritorijas plānojuma, gribu jums teikt tā. Man liekas, ka ļoti diskutabls jautājums... es saprotu, ka šobrīd to tiesa neizskata, ir jautājums par ostas attīstības plānu, kas patiesībā ir programmatisks dokuments, tas nav plānojuma dokuments. Tas jums ir jāsaprot. Un mēs savukārt ar teritorijas plānojumu esam uzlikuši ostai stingrākus pienākumus. Ostai, šim programmatiskajam dokumentam, ir jāizstrādā stratēģiskās ietekmes uz vidi

K.Krūma.

Balstoties uz ko ir noticis tas deleģējums? Uz kuru normatīvo aktu? Ka jūs nodeleģējat brīvostai attīstības programmā risināt plānojuma jautājumus?

P.Strancis.

Mēs nenosakām, ka viņiem ir jārisina plānojuma jautājumi. Pilnīgi absolūti nepareizi jūs sapratāt. Mēs nosakām to, ka izstrādājot brīvostas attīstības programmu, šai programmai ir nepieciešams stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums. Tā nav. Un savukārt brīvostas programma tiek izstrādāta saskaņā ar ostu likumu.

K.Krūma.

Un kāds viņai ir juridiskais spēks? Ostas attīstības programmas juridiskais spēks ir kāds?

P.Strancis.

Ostas attīstības juridiskais spēks ir kravu pārvadājuma tipi.

G.Kūtris.

Es atvainojos, sakiet, lūdzu, vai teritorijas plānojums ir jāpieskaņo ostas attīstības programmai, vai otrādi?

P.Strancis.

Mans viedoklis, ka ir otrādi. Teritorijas plānojums ir augstāka līmeņa plānojums, jo, kā jau es minēju, ostas attīstības plāns ir programmatisks dokuments. Un līdz ar to šo programmatisko dokumentu pilnveido, pārveido, lai izstrādātu tālāk pēc vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma.

K.Krūma.

Kuram nav veikts tas ietekmes uz vidi izvērtējums, pasakot, ka to var darīt...

P.Strancis.

Nē, šobrīd ir arī jauns teritorijas plānojums... nevis plānojums, bet ostas attīstības plāns.

G.Kūtris.

Vēl viens tāds jautājums. Man liekas, ka Rīgas Dome arī nenoliedz par to, ka Vides pārraudzības valsts biroja atzinumā bija rakstīti dažādi priekšlikumi, jeb, pareizāk sakot, nepilnības, kas bija jāizvērtē teritorijas plānojuma izstrādes gaitā. Sakiet lūdzu, kā jūs kā Rīgas Domes pārstāvis un vienlaicīgi arī jurists varētu teikt, ka var pieņemt teritorijas plānojumu un pēc tam mēģināsim novērst tās nepilnības.

P.Strancis.

Šajā gadījumā privāti ja mēs runājam par šīm norādēm, tad tās tika ņemtas vērā jau taisot grozījumus, savukārt ne visas tās iebildes un norādes bija tādas, kuras automātiski nozīmētu, ka plānojums nevarētu tikt pieņemts. Bija vēlmes, norādes un tās ir arī atbilstoši dažādos līmeņos vērtējamas. Tāpēc šajā gadījumā, ja plāns var darboties un tas netraucē un nav pretrunā ar likumu, to var darīt. Bet, ja ir vēlme kaut ko uzlabot, pilnveidot vai ņemt vērā papildus, kas izriet ārpus normatīva ieteikuma vai papildinājuma formā, to var arī vērtēt. Jo, ja tas būtu otrādi, tad būtu negatīvs atzinums un būtu attiecīgas darbības un šie noteikumi netiktu pieņemti un vai viņi tiktu atcelti. Ja tas būtu pretrunā ar to, ko vēlējas saskaņā ar likumu vides institūcijas.

G.Kūtris.

Man liekas, ka vides institūcijas deva kādu vienu dienu pirms Rīgas Domes lēmuma savu atzinumu un Rīgas Dome, pieņemot teritorijas plānojumu, akceptēja to, kas bija un visu to, ko norādīja, kādi trūkumi ir jānovērš, ir uzrakstīts uz priekšu, kas būs jā dara.

P.Strancis.

Es vēl varētu divus vārdus. Vispirmām kārtām tas, kas attiecas uz šīm iebildēm, tas principā bija pamatā norādīts uz tiem jautājumiem, kas ir saistīti ar plāna ieviešanu. Tas nenozīmē, ka plāns ir jāgroza kaut kādās vietās. Vienkārši virkni pasākumu bija uzdots mums izstrādāt... izstrādāt pasākumu plānu. Pēc tam pēc attīstības plāna pieņemšanas Rīgas Dome Attīstības departamenta personā izstrādāja šo pasākumu plānu un Rīgas Dome arī apstiprināja un pieņēma lēmumu par šo pasākumu plānu.

G.Kūtris.

Tiesnese Krūma.

K.Krūma.

Man ir jautājums par to, kas izsniedz būvatļaujas un būvprojektu akceptus Rīgas brīvostas daļā?
Kas ir tā institūcija?

P.Strancis.

Rīgas Domes Attīstības departaments... vispārējā kārtībā.

K.Krūma.

Un cik būvatļaujas ir izsniegtas šobrīd pēc teritorijas plānojuma apstiprināšanas?

P.Strancis.

Tas, kas ir lietas materiālos...

G.Kūtris

Vēl viens mazs jautājums, ko varbūt neminējām šodien. Arī jūs uzstājoties nepieminējāt, kā ir ar tām aizsargjoslām. Vai aizsargjoslas teritorijas plānojumā bija noteiktas vai nebija noteiktas.

P.Starncis.

Redziet, te ir jāskatās grafiskā izpildījumā un saturiskā. Saturiski bija, diemžēl grafiski tās nav iezīmētas...

G.Kūtris.

Vides pārraudzības valsts birojs savā atzinumā tomēr norādīja, ka karšu mērogs bija tāds, ka varēja iezīmēt.

P.Strancis.

Tur ir cita... tur ir neprecizitāte. Šajā gadījumā tika nolemts fiziski neiezīmēt. Tāda bija Domes pozīcija.

G.Sniedzīte.

Es gribētu papildināt. Šobrīd ir nolemts taisīt šo karti taisīt daudz lielākā mērogā un daudz skaidrāk. Un viss, kam tur ir jābūt, tiks iezīmēts un arī tekstuālajā daļā aprakstīts... Tā kā tas nenozīmē, ka aizsargjoslas tāpēc nebūtu spēkā. Likums viņas nosaka un viņas ir. Bet šobrīd tajos grozījumos ir paredzēts precizēt un precīzi iezīmēt...

G.Kūtris.

Man viens tāds jautājums no dzīves. Sakiet, lūdzu, kāpēc tagad Rīgas Dome ir gatava sakārtot šo teritorijas plānojumu, iezīmēt un sakārtot, un kāpēc toreiz tādā steigā tika pieņemts tas teritorijas plānojums.

P.Strancis.

Nu, es nevarētu piekrist, ka tas bija steidzīgi. Otrkārt, šāda tipa un pēc jaunā normatīvā regulējuma šis bija pirmais plāns, līdz ar to pieredze un informācijas avoti... nebija iespējams... Tāpēc šajā gadījumā tas, kas bija pieejams ar tiem resursiem tajā brīdī, ir izdarīts. Protams, ar laiku nāk pieredze un attiecīgi arī tehniskie resursi, iespējas, informācijas un to var precizēt. Nav pateikts, ka plānojums ir tas, ko pieņem vienā dienā un tas vairāk nemainās. Tāpēc pilsētai ir dotas iespējas pārvērtēt un viņa to izmanto.

Ā.. un iepriekšējām ar termiņš beidzās, bija jāpabeidz, nevarēja atlikt. 2005.gadā beidzas termiņš iepriekšējam plānam un būtu diezgan nenormāla situācija, ja 2006.gadā nav plāna un kā tad dzīvot... Tas arī bija galvenais motīvs.

K.Krūma.

Man vēl viens īss jautājums. Es saprotu, ka Dome ir procesa gaitā vienojusies ar Vides pārraudzības valsts biroju, ka deleģē to stratēģisko novērtējumu veikt pie ostas attīstības programmas. Vai jums ir kāds dokuments, kas apliecina, ka jūs par to esat vienojušies?

P.Strancis.

Līdz šim mums tādu prasību nebija, tāpēc mēs nevaram sniegt paskaidrojumu... Fakts, ka šāda vienošanās ir panākta, apliecina rakstveidā... atbilst vispārējiem civiltiesiskajiem principiem, ne visām vienošanās ir jābūt rakstiskām. Šajā gadījumā fakts, ka ir vienošanās un apstiprina iestāde, kurai ir tiesiska...

K.Krūma.

Valsts pārvaldē ir drusku citi principi kā civiltiesībās...

P.Strancis.

Ja viņi ir apstiprinājuši rakstiski ar savu dokumentu, ka ir šāda vienošanās un fakts, tad vai mums ir pamats to apstrīdēt šādu faktu. Ja interesē vienošanās saturs, tad, ja mēs to būtu zinājuši, būtu sagatavojuši un es varētu precīzāk paskaidrot. Līdz šim nebija apstrīdēts fakts arī no pieteicēja puses, ka nav rakstveida vienošanās un par to es tagad nevaru sniegt tuvākus paskaidrojumus.

G.Kūtris.

Jautājumi no pieteikuma iesniedzēja pārstāvja.

A.Grišāne.

Jā, man būtu daži jautājumi. Jūs kā civiltiesību speciālists. Kā jūs vērtējat jau noslēgtos nomas līgumus par attīstību Krievu salā? Lietas materiālos bija.

A.Bitāns.

Kā tas attiecas uz civiltiesību speciālistu? Līgumi ir noslēgti, tā ir atbildība vai pienākums, kas iet uz Rīgas brīvostu. Rīgas Dome ir noteikusi plānojumu, kura atbilstību vai neatbilstību Satversmes 115.pantam mēs vērtējam un noslēgtie līgumi nevar ietekmēt, vai pasliktināt, vai uzlabot labvēlīgo dzīves vidi un līdz ar to dot pamatu par Satversmes pārkāpumiem.

A.Grišāne.

Bet jūs zināt, par ko tie līgumi ir noslēgti un ka atbilstoši Ostas likuma 12. pantam tur ir obligāti jānosaka arī tās plānotās darbības un tur programma ir jāiesniedz.

A.Bitāns.

To, ka brīvosta ir noslēgusi līgumu, lai izpildītu to, kas viņai ir uzlikts ar jauno teritoriju, ka viņai ir jāpārceļ noteikts esošās, teiksim, izmantošanas vietas uz citām vietām... jā, mums šāda informācija ir. Tas ir tāpēc, ka tā teritorija ir izņemta ārā. Tas ir loģiski.

A.Grišāne.

Tātad šiem nomniekiem tagad ir tiesiska paļaušanās uz to, ka tas līgums tiks īstenots un ka tā teritorija plānojuma daļā, kur ir noteikta ražošanas teritorija, par to viņi arī ir noslēguši līgumu, ka viņi varēs būt to, ko viņi ir paredzējuši līgumā?

A.Bitāns.

Šajā gadījumā es nevaru piekrist, arī Satversmes tiesa ir konstatējusi, ka ir dažāda līmeņa tiesiskās paļāvības moments. Un šajā gadījumā, jebkuram nomniekam, zinot, kāds ir pilsētas attīstības plāns, kādi ir līgumi, kāda ir teritorija, tajā skaitā zinot, ka ir iesniegts pieteikums Satversmes tiesā, viņiem attiecīgi viņa paļāvība būs tāda, kāda ir atbilstoši tā situācija. Tāpēc tas viņu nepaglābs un neuzliks darīt vairāk, nekā tas pienākas pēc likuma.

A.Grišāne.

Vēl viens tāds jautājums. Jūs minējāt, ka tiks veikts CVN vai SIM vai vienalga kas... kāda ir atšķirība... vai ir vispār atšķirība starp stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējumu un ietekmes uz vidi novērtējumu, ko veic būvniecībai. Kā jūs minējāt, ka tur katram metram tikšot veikts ietekmes uz vidi novērtējums.

A.Bitāns.

Atšķirība ir. Ja mēs runājam, tad likums nosaka, kuros gadījumos ir jāpiemēro stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums un kuros ir ietekmes uz vidi novērtējums. Šajā gadījumā atbilstoši, ja mēs runājam par brīvostas teritoriju, tad jebkura darbība, jebkura objekta būvniecība, kas ir saistīta ar ieceri, viņiem prasa, tajā skaitā, ja ir programmas apstiprināšana, prasa šādu stratēģiskās ietekmes uz vidi veikšanu. To arī likumā noteiktajā kārtībā... tas prasa lielākas prasības, nosacījumus... To arī viņi dara. Tas ir, kā es saprotu, viņi ir uzsākuši šādu procesu arī tagad.

A.Grišāne.

Un sakiet, pēc būtības tur nav nekādas atšķirības šajos novērtējumos? Ir pilnīgi vienalga? Var neveikt stratēģisko, bet veikt ietekmes uz vidi novērtējumu un būs tas pats rezultāts panākts?

A.Bitāns.

Šajā gadījumā ko nozīmē – atšķirība vai neatšķirība. Par katru likums nosaka, kuru piemēro un kādu. Ja viņi ir atšķirīgi saturiski, tad viņi ir atšķirīgi, tāpēc arī ir noteikta likumā kārtība, kad ir obligāti jāpiemēro viens un kad var tikt piemērots otrs.

A.Grišane.

Tā tad principā nekad nevarētu būt tāda detalizācijas pakāpe attīstības plānā, lai veiktu stratēģisko ietekmi uz vidi novērtējumu.

A.Bitāns.

Tā nekad nevar teikt, ka nekad. Jo detalizācijas pakāpe šobrīd nav mūsu strīdus priekšmets. Mēs runājam par to, vai pilsētas plānojums atbilst vai neatbilst Satversmes 115.pantam. Viņa detalizācijas pakāpe nevar padarīt viņa atbilstību vai neatbilstību šim pantam. Ja mēs runājam par stratēģiskās ietekmes uz vidi vai jebkuras ietekmes uz vidi izmantošanu, to nosaka jau konkrēts likums, kur un kad ko piemērot. Un šo likumu piemēros neatkarīgi no tā, vai šie noteikumi paliks spēkā šajā daļā vai nepaliks. Viņiem ir noteiktas prasības, ka tas ir jāizdara.

A.Grišane.

Tad varbūt jautājums jūsu kolēģei, jo viņa minēja par ietekmes uz vidi novērtējuma 23.5.punktu. Kā jūs īsti to saprotat. Vai būtu iespējams balstoties uz to stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējuma analīzi un konstatētajiem faktiem Rīgas teritorijas plānojumā, pēc tam šos faktus vienkārši pārkopēt Rīgas brīvostas attīstības programmā un veikt detalizāciju jau vēl zemāk.

G.Sniedzīte.

Ar vienkāršu pārkopēšanu laikiem tā kā nebūs gana. Tas acīmredzami skaidri parādītu, ka tas nav pamatīgs un dziļš un visaptverošs ietekmes uz vidi novērtējums stratēģiskais.

Protams, ka ņemot vērā to, kas jau tika noskaidrots, ka tā ostas attīstības programma ir pakārtota teritorijas plānojumam ar daudz konkrētāku detalizācijas pakāpi un to vīziju, kā osta saskata savu attīstību un kurā vietā kur un ko darīt. Loģiski, ka šis stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums būtu daudz efektīvāks, daudz pilnvērtīgāks un daudz konkrētāks.

A.Grišane.

Tad vēl viens jautājums. Patiesībā ir diezgan daudz jautājumu, bet es varu uzdot tikai dažus. Vai Komerforta robežas atbilst tonētajos aktos noteiktajam?

G.Sniedzīte.

Robežas atbilst nepārprotami. Ir cits jautājums, kā šīs robežas tiek atainotas kartēs.

A.Grišane.

Vai Rīgas teritorijas plānojumā šīs robežas ir noteiktas atbilstoši normatīvajiem aktiem?

G.Sniedzīte.

Tajā daļā, kas ir ārpus apstādījumiem un dabas teritorijām, pilnīgi atbilstoši. Tajā daļā, kas ir apstādījumu un dabas teritorijās, nebija jēgas viņu atsevišķi iezīmēt, ņemot vērā, ka tur tā izmantošana jebkurā gadījumā ir tāda, kāda viņa ir atbilstoši likumam. Respektīvi, tas, ka viņa nav iezīmēta apstādījumu un dabas teritorijā, kas ir zaļa, numur viens neatceļ šo pieminekļu teritoriju kā tādu un tajā noteikto izmantošanas ierobežojumu un numur divi, tā kā tur nav nekādu rūpniecisko un ražošanas teritoriju, tad tas arī nekādā...

A.Grišane,.

Ir... Mangaļsala... Komerfortā... Tajā Komerforta teritorijā, kas ir apstiprināta ar Ministru kabineta noteikumiem kā Komerforta teritorija un aizsardzības zona, tur ir... pašvaldības ražošanas teritorija paredzēta šajā attīstības plānā.

G.Sniedzīte.

Šajā kartē?.. Vismaz tajā kartē, kur mēs skatījāmies, kur viņš ir tā kā pieminekļu teritorija, viņa ir skaidri un gaiši norādīta kā pieminekļu teritorija.

A.Grišane.

Tad vēl viens jautājums. Te tika minēts, ka neesot bijis iebildumu Vides ministrijai. Vai Vides ministrijai arī nebija iebildumu par ostas robežu grozīšanu attiecībā uz Kundziņsalu? Vai varbūt tomēr bija?

A.Bitāns.

Mums ir jānorāda, ka tas ir Ministru kabineta jautājums. Mēs nevaram... ostas robežu nosaka Ministru kabinets.

A.Grišane.

Tātad ostas robežu var noteikt pilnīgi bez stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma? Ministru kabinets paskatās un nosaka.

A.Bitāns.

Es vēlreiz saku, ka mēs nevaram atbildēt un komentēt Ministru kabineta viedokli. Pārstāvis ir šeit, viņš varēs paskaidrot, kā tika noteiktas Rīgas ostas robežas.

G.Kūtris.

Sakiet, papildjautājums... Kas piedāvā Ministru kabinetam apstiprināt konkrētās ostas robežas?

A.Bitāns.

Pašvaldība un iedzīvotāji... Kopā izstrādājot, šajā gadījumā tas bija tas variants, ka tika izstrādāts un plānā tika pateikts, ka šādās robežās teritorija varētu būt un konkrētās robežas izstrādā.....

G.Kūtris.

Sakiet, lūdzu, vai Ministru kabinets grozīja Rīgas Domes prasīto ideju... tās robežas...? Brīvostas robežas grozīja Ministru kabinets pretēji Rīgas Domes domām?

A.Bitāns.

Bija vairāki varianti un vienu no tiem variantiem kabinets apstiprināja.

G.Kūtris.

Tā kā principā par Rīgas ostas robežām tomēr Rīgas pašvaldība zina, kāpēc prasīja konkrēto teritoriju vienā vai otra virzienā.

A.Bitāns.

Rīgas Dome akceptēja, ka viņai nav iebildumu, ka šāda teritorija tiek noteikta. Savukārt iniciators konkrētajai robežai un apstiprināšanai, protams, bija Brīvostas pārvalde, jo viņa zina precīzi, ko viņai vajag un šajā gadījumā Kabinets apstiprināja.

G.Kūtris.

Vēl jautājumus?

A.Grišane.

Sakiet, lūdzu, kā jūs vērtējat Krievu salas noteikšanu par ražošanas teritoriju kopsakarā ar Eiropas kopienu tiesas judikatūru par šiem ornitoloģiskajiem jautājumiem? Kas bija tie apsvērumi, kāpēc Krievu sala tika noteikta kā ražošanas teritorija?

A.Bitāns.

Šajā gadījumā nosakot šo plānojumu, tika paredzēts, ka tāda iespēja pastāv. Taču jaunākie pētījumi norāda par to, kāds ir šis stāvoklis un vai tur būs vai nebūs attiecīgi pilnībā izmantota rūpnieciski... tas būs jautājums tālākai šīs Krievu salas izmantošanai... Šobrīd tur ir uzsākts process, kurā noskaidros, vai vispār kaut kas ir iespējams.

A.Grišane.

Un tas process ir procesa ietvaros?

A.Bitāns.

Šis ir ietekmes uz vidi novērtēšanas procesa ietvaros. To varēs Rīgas brīvostas pārstāvji paskaidrot, jo viņi tur ir uzsākuši, ir iesnieguši visus dokumentus, ietekmi uz vides novērtējumu un tā tālāk...

A.Grišane.

Un tad pēdējais jautājums. Kā jūs vērtējat ogļu bērsanu, kas ir turpat blakus starp putnu ligzdošanas vietām? Jo iepriekšējā plānojumā šī teritorija bija dabas pamatne, šajā plānojumā tā ir ražošanas teritorija, līdz ar to nav problēmu tur bērt ogles, bet turpat blakus ir šie putni.

A.Bitāns.

Redziet, tas nenozīmē... tādu automātisku ogļu bērsanu kā tādu. Nu, ja ir grants bērsana... tad tīrot ostas teritoriju, es domāju, ka tā ir normāla darbība un tas ir atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Tas nav saistīts ar šo te plānojuma spēkā esamību vai neesamību, jo jebkurā brīdī arī vecajos laikos Rīgas ostas teritoriju tīrīja un šīs smiltis kaut kur bija jāved un viņas lika attiecīgi šajās vietās.

A.Grišane.

Un tad arī šajā Mīlestības salā tagad varētu ņemt un bērt smiltis?

A.Bitāns.

Pirmkārt, šo te konkrēto būvdarbību saskaņo ne tikai ar attiecīgajām būvniecības iestādēm, bet arī ar vides pārvaldi, kura akceptē vietu, kur drīkst šīs smiltis vai grantis likt. Un tas tika shematiski saskaņots... tam nav nekāda sakara ne ar kādu teritorijas plānojumu. Pamatojoties uz to, ka šādi būvdarbi ir jāveic jebkurā gadījumā, jo citādi kuģi tur nevar iziet. Pat pie vecā plānojuma tas būtu darāms un saskaņojums tādā pašā kārtībā un grants būtu jāber tieši tajā pašā vietā, kur ir saskaņojums ar Vides pārvaldi.

A.Grišāne.

Paldies.

G.Kūtris.

Paldies jautājumu vairāk nav.

Tiesnesei vēl ir precizējošs jautājums. Tiesnese Krūma.

K.Krūma.

Man ir viens precizējošs jautājums. Mēs runājam par Nature. Jūs teicāt, ka tur tā teritorija ir samazināta un līdz ar to tas vides stāvoklis pat varētu uzlaboties. Tā bija?

A.Bitāns.

Ja mēs runājam konkrēti par Mangaļsalu, tad jā. Piejūras dabas parka daļā šī daļa attiecībā uz Rīgas brīvdostas teritoriju tika izņemta un samazināta.

K.Krūma.

Saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja atzinumu, viņi saka, ka teritorijas daļā plānojuma īstenošana var būtiski ietekmēt Nature 2000 teritorijas... Vai jūs nepiekrītat tam?

A.Bitāns.

Šajā gadījumā, saprotiet... jeb kas var ietekmēt, arī kuģis, kas iebrauc vai izbrauc... mēs runājam par „var”. Tas nozīmē, ka plānojot un veidojot darbību ir jāņem vērā, ka tas var ietekmēt. Tas nenozīmē, ka šāds plānojums ir neatbilstošs. Veicot konkrētu saimniecisko darbību, konkrētu būvniecību, šī būtiskā ietekme uz vidi iespējamība ir jāņem vērā konkrēti realizējot. Tas arī, bez šaubām paliek. Tas nenotemās ar plānojumu.

K.Krūma.

Bet jūs veiksiet jeb neveiksiet to izvērtējumu saskaņā ar likumu par īpaši aizsargājamām darba teritorijām.

A.Bitāns.

Veicām, veicam un veiksīm. Viennozīmīgi. To likums nosaka, nevar apiet likumu.

A.Bitāns.

Es ļoti atvainojos. Mazs būtisks papildinājums. Tas tika ieviests plāna pēdējā redakcijā, balstoties uz Vides ministrijas prasībām par ietekmi uz Nature 2000 teritorijām ir tas, ka ikvienai apbūvei, ja pat tā ir savrupmājas apbūve, mēs nerunājam tikai par Mangaļiem, mēs runājam arī par citām teritorijām, kas tiek plānota kaimiņteritorijās Nature 2000 teritorijām, tad veicams stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums.

Un otra lieta, ko es vēl gribu teikt, kas visu laiku tiek aizmirsta. Patiesībā tanī brīdī, kad tika izstrādāts attīstības plāns, tās bija tikai vēl ieteicamās Nature 2000 teritorijas. Viņas vēl nebija stājušās spēkā un apstiprinātas Briselē.

K.Krūma.

Bet direktīvas jau bija spēkā kopš Latvija iestājās.

A.Bitāns.

Bet mēs jau runājam par konkrēto teritoriju. Bet jebkurā gadījumā, kā jau pārstāvis norādīja, ir saskaņots un šis te process ir jebkurai apbūvei, kas ir blakus Nature 2000, ir speciāls process.

G.Kūtris.

Tiesa ir uzklusējusi lietas dalībniekus un varētu pāriet uzklusēt pieaicinātās personas.

Bet šobrīd tiesa izsludina pārtraukumu uz vienu stundu. Atsāksim mēs savu darbu pulksten 14.00.

(Pārtraukums)

G.Kūtris.

Pāriesim pie pieaicināto personu uzklusēšanas.

Tiesa bija uzaicinājusi kā pieaicinātās personas Rīgas brīvostas pārvaldes pārstāvi, Valsts kancelejas, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas, Vides ministrijas, Vides pārraudzības valsts biroja un Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas pārstāvjus.

Vai lietas dalībniekiem ir kāds viedoklis, kādā secībā uzklusēt pieaicinātās personas?

A.Grišāne.

Godātā tiesa, es domāju, ka kā pēdējos vajadzētu uzklusēt ministriju pārstāvjus, jo viņi varētu sniegt apkopojošus vērtējumus un savā padotībā esošu iestāžu viedokļus.

G.Kūtris.

Vai Domes pārstāvjiem ir kādi priekšlikumi?

A.Bitāns.

Mums nav iebildumu, ja uzklusētu tādā kārtībā, kādā jūs nolāsījāt...

G.Kūtris.

Paldies... Tātad vispirms būs Rīgas brīvosta, pēc tam Valsts kanceleja, Vides pārraudzība, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija un pēc tam ministriju pārstāvji.

Lūdzu Rīgas brīvostas pārvaldes pārstāvis. Makarova kungs. Un jums jau kā pieaicinātai personai bija nosūtīta tiesas vēstule ar konkrētiem jautājumiem. Vai varētu izstāstīt savu redzējumu uz šiem jautājumiem.

V.Makarovs.

Rīgas brīvostas darbu nosaka Likums par ostām, kurš nosaka, ka Rīgas brīvostas pārvalde ir atvasināto publisko personu tiesību juridiskā persona. Ostas robežas nosaka Ministru kabinets, iekļaujot tajā arī tās teritorijas, kas perspektīvā tuvākā un tālākā nākotnē varētu tikt izmantotas ostas funkciju veikšanai.

Pārvalde izstrādā ostas attīstības programmas projektu, atbilstoši pašvaldības attīstības programmai un teritorijas plānojumam. Līdz ar to mēs redzam, ka pašreiz piedāvātā secība, ka iepriekš ir Rīgas pilsētas teritorijas plānojums un pēc tam nāk Rīgas ostas attīstības plāns, ir secīga un pareiza.

Rīgas ostas attīstības programmu ietekmē arī Latvijas normatīvie dokumenti un pēc iestāšanās Eiropas Savienībā arī Eiropas Savienības direktīvas un prasības. Rīgas brīvostas pārvalde zināmā mērā gaidīja, kādas būs vadlīnijas un direktīvas Eiropas Savienībā, atbilstoši uz ostu attīstības programmām un ostas attīstību vispār, jo piecus gadus Eiropas Savienībā notika smaga un sarežģīta diskusija. Šobrīd, 2007.gada 17.oktobrī, 18., oktobrī secīgi dažādās dienās ir publicēts vairākas nozīmīgas vadlīnijas, kas nosaka nākotnes ostu politiku Eiropas Savienībā.

Tādēļ Rīgas brīvostas pārvalde vēlas apstiprināt, ka pašreiz spēkā esošais Rīgas pilsētas attīstības plānojums un veiktais stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums atbilst mūsu vajadzībām un tam ir veltīta sadaļa 7.5. un 7.5.1.1. un nākamās, kā arī ir novērtēts no iedzīvotāju labklājības viedokļa iespējamais risinājums par Kundziņsalas dzīvojamās teritorijas iekļaušanu Rīgas ostas sastāvā.

Es gribētu pateikt pilnīgi patiesi, kā tas šobrīd izskatās. Pašreizējais statuss dod tiesības Rīgas brīvostas pārvaldei izvērtēt pirkuma tiesības uz teritorijām dzīvojamā ciematā Kundziņsalā, gadījumā, ja tas ir nepieciešams ostas funkciju vajadzībām. Un pašreizējā periodā mēs esam piekrituši viena īpašuma atpirkšanai, noraidot divus citus priekšlikumus, kas tieši piekļaujas dzelzceļa līnijai. Līdz ar to dodot iespēju šiem cilvēkiem saņemt kompensāciju vai samaksu skaidrā naudā, kā bija piedāvāts konkrētajā gadījumā, lai dzelzceļš, pa kuru notiek zināma kustība, netraucētu šiem cilvēkiem.

Rīgas teritorijas plānojums faktiski uzliek zināmas saistības ostai. Pirmkārt, ir samazināta ostas teritorija, un es varu piekrist tikai tai garajai diskusijai 2000. un 2001. gadā, ka Vides aizsardzības un Reģionālās attīstības ministrija nepiekrīta ostas teritorijas paplašināšanai Mangaļsalā, ņemot vērā iespējamo ietekmi uz Piejūras dabas parku. Un pašreizējie grozījumi faktiski samazina potenciālo Rīgas ostas ietekmi uz Piejūras dabas parku Mangaļsalā, jo samazina tās teritorijas, kur perspektīvā varētu attīstīties osta.

Otrkārt. Pašreizējā teritorijā Andrejsalā, Andrejostā, Vējažu salā osta gūst zināmus ienākumus – 39% no saviem ienākumiem un šie ienākumi arī tiek samazināti.

Treškārt. Ostai būs nepieciešamas nozīmīgas investīcijas jaunu teritoriju attīstībai. Un tagad paskatoties uz perspektīvu, Rīgas ostas teritorija var attīstīties noteiktā rajonā – Daugavas lejtecē vai Rīgas jūras līcī. Manuprāt kā cilvēkam, kas tomēr ir guvis zināmas zināšanas par vides aspektiem,

respektējot Helkoma direktīvas, nav pieļaujama Rīgas ostas attīstība Rīgas jūras līcī. Tātad, mums ir jāizmanto potenciāli brīvās teritorijas, nosacīti degradētās teritorijas Rīgas ostas attīstībai.

Tajā pašā laikā ir skaidrs sabiedrības spiediens pārtraukt kravas pārkraušanas aktivitātes centra tuvumā. Līdz ar to racionālais lēmums – meklēt jaunas teritorijas. Viena no tām ir Krievu sala.

Es gribētu runāt par ieguvumiem sabiedrībai, kas atbilst Satversmei. Pirmkārt, tiek atgrieztas pilsētai jaunas nozīmīgas teritorijas kultūras objektu attīstībai, sabiedrisko celtnu būvniecībai un dzīvojamo rajonu būvniecībai. Otrkārt, iegūst sabiedrības veselība. Samazinās troksnis, gaisa piesārņojums un vibrācija. Neskatoties uz to, ka Rīgas brīvostas pārvalde veic gaisa monitoringu un mēs neesam konstatējuši pārsniegumus pār pieļaujamajām normām, tomēr Rīgas centrā it sevišķi vasaras mēnešos ir pastiprināts gaisa piesārņojums. Tādēļ pārtraucot ostas aktivitātes ieguvēji ir sabiedrība.

Pašreiz ir spēkā Rīgas ostas attīstības programma 1996.-2010. gadam, bet, ņemot vērā uzstādījumu, mēs esam uzsākuši jaunas programmas izstrādi, kurai ir skaidrs finansējuma modelis, struktūra, kādai ir jābūt un šobrīd pabeigta esošās situācijas apzināšana. Mēs esam aprakstījuši aprakstošo daļu, kāda precīzi ir Rīga šobrīd. Tiek gatavoti iepirkuma dokumenti ārpakalpojumu iepirkšanai, lai mēs šo dokumentu varētu sagatavot kvalitatīvi.

Mēs esam saņēmuši Vides pārraudzības valsts biroja uzstādījumus, prasības pret Rīgas ostas attīstības programmu. Pirmkārt, ir noteiktas institūcijas, ar kurām jāsaskaņo iekļaujot valsts pašvaldību un nevalstisko sektoru. Otrkārt, ir paredzēts likumā noteiktais sabiedriskās apspriešanas vides pārskats, kuru mēs uzsāksim gatavot 2008.gada martā, ņemot vērā, ka osta ir nozīmīga teritorija arī no dabas aizsardzības un vides aizsardzības aspekta. Un putnu ligzdošanas sezona, augu attīstības sezona iekrīt pavasarī un mēs vienkārši tad to varēsim veikt. Un protams, stratēģiskais IVN.

Es gribētu pateikt, ka bažām par to, ka ostā kaut kādā veidā notiek vides degradācija, negatīvas darbības attiecībā uz vidi, izslēdz ostas darbība un vēsture. Kāpēc? Pirmkārt, osta ir ISO 9002 kvalitātes sertifikāts jau daudzus gadus. Trīs gadus mēs esam saņēmuši ISO 14 000.02 kvalitātes sertifikātu. Tas nozīmē, ka pārvaldes darbība ir maksimāli standartizēta un visas pārvaldes aktivitātes tiek veiktas, lai samazinātu negatīvo ietekmi uz vidi.

Otrkārt, kā jau es minēju, mēs veicam gaisa monitoringu nepārtraukti četras vietās.

Treškārt, Rīgas brīvostas pārvalde atbalsta piesārņoto zemju sanāciju. Mēs tērējam līdz 300 000 latu katru gadu teritorijas sakopšanai un, manuprāt, pats sāpīgākais Rīgas pilsētas teritorijā un Rīgas brīvostas teritorijā ir vairākas nozīmīgas dabas aizsardzības vietas liegumi. Tomēr zināmi aprobežojumi veikt aktivitātes šajās teritorijās ir noveduši pie tā, ka šīs teritorijas ir zaudējušas savu dabas aizsardzības vērtību. Un Rīgas brīvostas pārvalde ir noslēgusi līgumu, ilgtermiņa sadarbības līgumu, kas sastāv no trīs posmiem ar Latvijas Bioloģijas institūtu, lai izstrādātu konkrētas darbības, kas ir veicamas šo teritoriju vērtību atgūšanā. Otrkārt, konkrētas aktivitātes ir paredzētas vēl šogad Žurku salā, lai piemērotu Žurku salu putnu ligzdošanai. Jo izrādās, ka šie putni, par kuriem notiek milzīga diskusija attiecībā uz Krievu salu, es citēšu, manuprāt, vienu no nozīmīgākajiem ornitologiem Latvijā, profesoru Vīksnu, kurš saka tā: tā ir ļoti plastiska ligzdošanas substrāta izvēlē – virsūdens augāji, ceri, zālaugiem klātas salas, plakani jumti. Ja kolonija netiek traucēta, ļoti toleranta pret cilvēku tuvumu. Toties Amerikas ūdeles un citi sauszemes plēsēju klātbūtne izsauc kolonijas vietas maiņu. Taisni plēsēju klātbūtne Vecdaugavas liegumā, Daugavgrīvā, Žurku salā faktiski ir piespiedušu šos putnus aiziet no savām tradicionālajām ligzdošanas vietām uz Krievu salu. Un profesors Vīksna arī saka: ja Krievu salā tiks veikti kompensējoši pasākumi, šie putni ļoti mierīgi un labprāt atgriezīsies iepriekšējās ligzdošanas vietās.

Tādēļ Rīgas brīvostas pārvalde uzskata, ka tā ir spējīga veikt visus nepieciešamas aktivitātes, lai nodrošinātu dabas vērtību saglabāšanu un respektētu. Tādēļ notiek teritorijas ārkārtīgi nozīmīga samazināšana., veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums. Un nākamais stratēģiskais IVN ostas attīstības programmai un konkrētie IVN katrai paredzētajai darbībai, kā prasa likums, novērsīs jebkuras pretrunas.

Tādēļ Rīgas brīvostas pārvalde aicina noraidīt Koalīcijas prasību atzīt par spēkā neesošu Pilsētas plānojumu Rīgas brīvostas sadaļā.

G.Kūtris.

Paldies. Man viens jautājums radās. Jūs paužot savu viedokli, ļoti sirsnīgi runājāt par to, ka vides degradācija kā tāda tiek pilnībā izslēgta un tas nenotiek. Sakiet, lūdzu, vai brīvostas teritorijā pēdējā gada vai divu gadu laikā nebija kādas situācijas, ka bija jāaptur kaut kādi būvdarbi tieši saistībā ar to, ka tā attieksme pret vidi nebija tāda riktīgi ievērota.

V.Makarovs.

Godātā tiesa! Es varētu pateikt vienu. Strādājot pie ļoti konkrētiem projektiem., tiek pieprasīti tādi risinājumi, kā labākās pieejamās tehnoloģijas un labākie pieejamie risinājumi. Ir Eiropas Savienībā speciāls saraksts, kādas ir veicamās darbības, lai uzbūvētu jaunu vai rekonstruētos, pilnībā atbilstu esošajiem. Es zinu gadījumu, ka bija apturēts Krievu salas uzbēršanas gadījums, ka nebija pilnīgi precīzi pēc likuma izsniegta šī atļauja. Bet šīs kļūdas tika pārvarētas un tā bija mācība arī man departamentā, un tāpēc Rīgas brīvosta pieņēma darbā vides speciālistu, kas strādās ar šiem projektiem.

G.Kūtris.

Tad varbūt viens tāds jautājums. Sakiet, lūdzu, vai jūs varat izskaidrot, kāpēc brīvostas teritorijā bija nepieciešams iekļaut Kundziņsalas dzīvojamo rajonu? Kāds mērķis tādā veidā, jo cilvēku pārceļošana vai pārceļšana uz citurieni ir tomēr diezgan nopietns sociāls jautājums.

V.Makarovs.

Godātā tiesa! Kundziņsala ir perspektīvā ārkārtīgi nozīmīga vieta ostas attīstībai. Pirmkārt, tāpēc, ka tur jau no 80.gadu sākuma pastāv konteineru termināls un ir plānots attīstīt alternatīvo konteineru terminālu. Otrkārt, ir bijuši vismaz divi pieteikumi būvēt Kundziņsalā jaunus naftas pārkraušanas terminālus. Pat ņemot vērā, ka IVN abos šajos gadījumos uz naftas pārkraušanas termināliem bija pozitīvs, ostas pārvalde viņus noraidīja. Bet mēs rēķināmies ar to? Ka perspektīvā attīstoties ostai, būs nepieciešami šiem cilvēkiem piedāvāt alternatīvas, ja viņus neapmierinās esošā vide. Un tas nenozīmē šo cilvēku varmācīgu pārvietošanu. Bet tas nozīmē, ka ja viņiem ir gatavība ir pārcelties, lai viņi varētu aiziet.

Mums ir ļoti daudz piemēru pasaulē. Piemēram, tajā pašā Ženēvā. Kad zemnieku saimniecība ir pilsētas centrā. Viņš atsakās pārdot. Bet tā ir pilsēta un viņam ļauj ar to nodarboties. Līdz ar to osta rēķinās, ka attīstoties Kundziņsalai, palielināsies kravu vilcienu satiksme Kundziņsalā, varētu palielināties cilvēku pretenzijas par sagādātajām neērtībām, lai iespējams viņiem kompensē šo te vides samazinājumu. Un jau minētajā stratēģiskajā IVN šī procedūra faktiski ir novērtēta kā pozitīva, ka cilvēkiem tiek dota iespēja izvēlēties dzīves vietu citur.

G.Kūtris.

Makarova kungs, mans jautājums bija vairāk vērsts uz to, nevis kāds tiek piedāvāts kompensācijas mehānisms cilvēkiem un cik tas ir labi... jo redziet, pēc būtības, ja mēs uztaisītu vienu kārtīgu kaut kādu rūpnīcu kaut kur Mārupē, un sāktu pie šīs rūpnīcas būvēt pievedceļus un dzelzceļu un pārējo visu, iespējams, ka vide tur degradētos tik tālu, ka tie cilvēki arī prasītos pārcelties uz turieni. Tā kā tas, ko mēs kompensējam, tā ir viena lieta.

Bet jautājums bija par to, kādas bija mērķis paņemt šo apdzīvoto teritoriju, šo mikrorajonu. Tikai tāpēc, ka ostai ir ļoti laba vieta attīstībai vai...

V.Makarovs.

Kā perspektīva ostas attīstības teritorija nākotnē. Mums ir jāsaskarās, protams, ar dažādiem priekšlikumiem par ostas tālāko attīstību. Piemēram, tikko konkursa komisija noraidīja no ekonomiskā viedokļa ārkārtīgi labu priekšlikumu no Latvijas un Baltkrievijas investoriem par tukšo naftas produktu pārkraušanu Kundziņsalā. Bet mēs to noraidījām tieši tāpēc, ka, pirmkārt, Rīgas osta ir apņēmusies nepārkraut šo naftas produktus, otrkārt, šī teritorija tiek paredzēta attīstībai tieši ģenerālkraavu konteineru pārkraušanai. Un ostas politika, manuprāt, ir pilnīgi skaidra. Un šis ir signāls cilvēkiem. Šī nākotnē varbūt 50 gadu garumā varētu būt ostas teritorija.

G.Kūtris.

Lūdzu, kādi būtu jautājumi?

K.Krūma.

Man pie šī vēl būtu papildjautājums. Vai, teiksim, pieņemot šo te lēmumu, vai virzot šo jautājumu par Kundziņsalu tika izvērtēts samērīgums. Pie samērīguma ņemot vērā iedzīvotāju intereses un vēlmes. Ne tikai ostas ekonomisko attīstību...

V.Makarovs.

Ostas vēsture parāda, ka ilgtermiņā ir bijuši ļoti daudzi gadījumi, ka ostas teritorijā ir dzīvojamās ēkas. Un osta ir atradusi iespēju sadzīvot ar cilvēku mitekli un ostas attīstību. Un faktiski ostas aktivitātes arī ierobežo likums, kas pasaka, kādu aktivitāti, kādā attālumā no apdzīvotas vietas var veikt, vai arī kādi drošības pasākumi ir jārealizē.

Līdz ar to es domāju, ka diskutējot, mums bija vairākas tikšanās ar Kundziņsalas iedzīvotājiem, un tie viedokļi svērās 50 uz 50. Vieni teica tā: ja osta spēs pamatot, ka tiešām šī ir perspektīva vieta konteineru termināla būvniecībai, mēs padomāsim. Citi teica: šī ir mana dzimtā māja, es nevēlos no viņas aiziet. Līdz ar to faktiski ir šī iespēja izvēlēties, kas tiek piedāvāta Kundziņsalas iedzīvotājiem. Manuprāt, tuvāko 5 gadu laikā vai 10 gadu laikā ļoti pozitīvi... Jo tad mēs redzēsīm tendences. Ja šis fakts nebūtu noticis, mums pat nebūtu, teiksim tā, iespējas piedāvāt šiem cilvēkiem pārdot ostai savu zemi.... savu īpašumu, es atvainojos. Kaut vai to, kas ļoti cieši pieguļ ostai nepieciešamajai infrastruktūrai. Šis faktiski ir perspektīvs risinājums ostai un iedzīvotājiem arī. Ja, protams, viņiem tiek izpildītas tās saistības, ka viņiem ir iespējams izmantot kompensāciju mehānismu.

G.Kūtris.

Tiesnesis Skudra. Lūdzu!

V.Skudra.

Sakiet, lūdzu, kāds tad ir tas dzīvojamais fonds Kundziņsalā lielāko tiesu? Privātmājas, pašvaldības mājas, kādā līmenī? Kā tur ir dabas piesārņojumu, no pašu iedzīvotāju puses un tā tālāk?

V.Makarovs.

Man ir ļoti sarežģīti runāt, jo cilvēki ļoti asi reaģē uz tādiem izteikumiem. Tur laikam pašam ir jāaizbrauc un jāredz, jo osta nav ierobežojusi gadījumus, ka cilvēki vēlas rekonstruēt vai būvēt savu māju. Bet mēs ļoti rūpīgi izvērtējam, kāds ir tas prasījums. Un faktiski ir, teiksim, tā, ka... cilvēki šobrīd zina...jā, viņus neviens neizliek, viņi sākuši pozitīvāk skatīties uz sava īpašuma attīstību, bet līdz tam cilvēki, kamēr nebija viņiem skaidrs, viņi bija ārkārtīgi, teiksim, pasīvi īpašuma attīstībā. Jo pareizos vārdus ir ļoti gūti atrast tāpēc, ka... nu Kundziņsalā mēs tiešām tērējam vairākus desmitus tūkstošus latu tieši teritorijas sakopšanā katru gadu. Un man nav pamata apgalvot, ka uz turieni brauc atkritumu pilnas mašīnas no visas Rīgas, bet saprotiet... Tas ir ļoti emocionāls jautājums, kā reaģē cilvēki uz šādu izteikumu. Bet tā vide netika attīstīta pietiekoši aktīvi, ņemot vērā, ka nebija skaidrības... Šobrīd tie, kas ir pieņēmuši lēmumu, ka viņi tur turpinās dzīvot, viņi nāk uz ostas pārvaldi, saskaņo savus projektus, citi piedāvā gadījumus atpirkt... Bet tā ir tiešām alternatīva un izvēle. Ja mums nebūtu šie risinājumi, šie cilvēki tā arī turpinātu dzīvot neziņā.

A.Bitāns.

Cienījamā tiesa, ja ir nepieciešams, mūsu rīcībā ir aerofotogrāfija no Kundziņsalas... ja ir vēlme iepazīties...

V.Skudra.

Sakiet, lūdzu, tepat Eksporta ielā, cik es bieži vien redzu, tiek pārkrautas un pārvadātas akmeņogles. Vai ir kādreiz padomā ostai šo te darbību pārvest uz kaut kurieni citurieni?

V.Makarovs.

Redzat. Pirmais... Mēs tiešām redzam ogļu segmentu kā vienu no Rīgas ostas attīstības elementiem. Un Rīgas ostai vienmēr ir jābūt multimodālai, multifunkcionālai ostai, kas spēj reaģēt uz pasaules tirgus pieprasījumu. Tāpēc Rīgas osta plāno attīstīt beramkravu terminālus Krievu salā. Šodien man ir jāsaka, ka es vairs nevaru garantēt Krievu salā... Kāpēc? Tāpēc, ka mēs pastiprināti vērtējam iespēju attīstīt arī jauno esošos terminālus. Bet jebkurā gadījumā mēs uzskatām, ka no sabiedrības veselības viedokļa, no Rīgas iedzīvotāju un tūrisma attīstības viedokļa kravu pārkraušana Andrejostā, Andrejsalā ar jāpārtrauc, atstājot šo teritoriju, ko Rīgas osta nekad neslēpj, kruīzu kuģu un pasažieru satiksmei.

Mēs uzskatām, ka pasažierus ir jāpiegādā maksimāli tuvu pilsētas centram, tajā pašā laikā krava ir jānovirza pa apvedceļiem.

G.Kūtris.

Paldies. Saistībā ar šo jautājumu. Varbūt tad nākamais būtu tāds. Sakiet lūdzu, vai brīvostas attīstības programmā tie noteikta teritorijas plānotā jeb atļautā izmantošana vai arī teritorijas izmantošanas kaut kādi aprobežojumi. Ja tiek noteikts, no kā vadoties jūs brīvostas programmā... attīstības programmā to liekat iekšā?

V.Makarovs.

Nu... Man ir jāsaka tā, ka sākot strādāt, pirmkārt, es papildus mācījos, es beidzu maģistratūru un projektu vadību. Kāpēc? Tāpēc, ka Rīgas ostai līdz 2003.gadam ir tāda negatīva decentralizācijas tendence, ka, piemēram, koksni pārkrāva 22 vietās. Tas no ostas intensīvas izmantošanas viedokļa nav pareizi. Tādēļ mēs, pirmkārt, esam apstiprinājuši jaunu struktūru, kādu iesniedz potenciālais zemes nomnieks attīstības programmu, iekļaujot tajā gan risku analīzi, gan vides pārskata sadaļu, kas arī zināmā mērā ir garantija, ka nāk uzņēmējs, viņš zina, kā viņš samazinās potenciālos vides riskus, kā viņš strādās videi draudzīgāk... Un mans departaments ir viens no nežēlīgākajiem, kas ļoti bieži atsaka uzņēmējam... nerekomendē valdei apstiprināt šo zemes nomnieku kā nomnieku, ņemot vērā, ka viņa darbības programma neatbilst ostas attīstības interesēm. Nu, vienkārši, mēs mēģinām šobrīd panākt šo centralizācijas aspektu un par pamatu ņemam ostas attīstības programmu spēkā esošo.

G.Kūtris.

Jautājums bija tāds, vai šajā programmā tiek noteikti konkrēto teritoriju izmantošanas atļautie mērķi.

V.Makarovs.

Jā... nē, nu mēs vienkārši ļoti cenšamies, bet augstajai tiesai ir jāsaprot, ka privāto īpašumu ierobežojot vienmēr tu saskaries ar riskiem. Bet mums tiešām tas izdodas un, piemēram, tajā pašā koksnēs pārkraušanā notiek centralizācija.

G.Kūtris.

Tātad šajā programmā tiek iestrādāta šī izmantošanas atruna... atļautā vai plānotā izmantošana... Sakiet, lūdzu, vai šie atļautās vai plānotās izmantošanas nosacījumi, vai tie saskan ar Rīgas teritoriālo plānojumu?

V.Makarovs.

Mēs esam precizējuši spēkā esošo ostas attīstības programmu pašos pamatos ar pilsētas plānojumu, lai nebūtu lielas pretrunas, lai novērstu šīs nozīmīgās pretrunas un līdz ar to mēs vienkārši ieguvām laiku, lai sagatavotu kvalitatīvi savu attīstības programmu.

G.Kūtris.

Jautājums ir saistīts sakarā ar to, ka jūs brīvostas attīstības programmā nosakāt šo izmantošanu. Vai ir kāds normatīvais akts, kas dod tiesības šādā programmā to... attīstības programmā to noteikt.

V.Makarovs.

Likums par ostām uzdod ostai izstrādāt šādu dokumentu un likums par ostām prasa no nomnieka iesniegt šādu dokumentu. Un tā kā, kā jau es citēju, Rīgas ostas pārvalde ir šī atvasināto publisko personu tiesību juridiskā persona, mēs uzskatām, ka ostai ir tiesības izvirzīt šādus noteikumus.

K.Krūma.

Bet sakiet, lūdzu, iepriekšējā sēdē, kas mums bija, Rīgas Domes pārstāvis teica, ka šai attīstības programmai nav nekāda juridiskā spēka. Tad ko tas maina, ja jūs tur kaut ko iestrādājat?

V.Makarovs.

Nu redzat. Es domāju tā, ka Latvijas likumdošanas sistēma pati ir ļoti sarežģīta. Faktiski, ja mēs paskatītos uz Eiropas tiesību normām, tad Eiropas Savienības direktīvas neparedz stratēģiskos IVN zemāka līmeņa programmām. Latvijā tā ir unikāla situācija, ar kuru pirmā saskarās Rīgas osta. Un mēs mēģinām panākt ļoti precīzi, lai pārmetumi, kas ir uz ostu vērsti, vismaz maksimāli kļūst tikai emocionāli, bet nebalstās uz faktisko situāciju. Jo ostas tēlu ir ļoti grūti mainīt, bet nostrādāt precīzi ir iespējams. Tāpēc osta uzskata, ka mums tas ir saistoši. Osta tiešām ir pārliccināta un mēs ostas valdes sēdēs vienmēr vērtējam gan pilsētas teritoriālo plānojumu un piedāvātās perspektīvās uzņēmējdarbības atbilstību šim mērķim, gan arī ostas spēkā esošo programmu. Tā kā tas nebūt nenotiek tik emocionāli. Un, protams, izvēlamies arī, izvērtējam uzņēmumu iepriekšējo darbību.

K.Krūma.

Man ir precizējošs jautājums. Jūs savā iesniegumā Satversmes tiesai norādat, ka šobrīd spēkā ir 1996.gada Rīgas brīvostas attīstības programma, kurai Rīgas brīvosta valdes sēdē akceptē korekcijas. Un precizētā programma tikšot virzīta apstiprināšanai Latvijas ostu padomē. Man ir divi jautājumi.

Vai tās korekcijas, kuras ir iesniegtas, ir tiešām šis te dokuments uz vienas lapas? Un vai tas ir apstiprināts ostas padomē?

V.Makarovs.

Ostas padomē ir apstiprinātas ostas attīstības programmas korekcijas 2007.gada 26.septembrī.

K.Krūma.

Un tas ir tas dokuments uz vienas lapas, ja?

V.Makarovs.

Nu, viņš faktiski skāra tikai ... plus karte ar plānojumu. (*Makarova kolēģe papildina bez mikrofona.*)

K.Krūma.

Un tad tagad tās pretrunas ir novērstas ar šo te papildinājumu...

V.Makarovs.

Nē, nu mēs piemēram... Es atvainojos... Nediskutējam tur tīri par redakcionālām, par noziedzīgo vidē Rīgas pasažieru ostā... kas ir 1996.gada spēkā esošajā programmā. Bet mēs novērsām šī teritoriālā plānojuma problēmas pamatā.

K.Krūma.

Kādas darbības šobrīd tiek veiktas Spilves pļavās un Krievu salā?

V.Makarovs.

Priekš projekta ostas aktivitāšu pārceļšanai no pilsētas centra uz Krievu salu šobrīd tiek, pirmkārt, veikts tehnisks ekonomiskais pamatojums. Mēs esam beigu stadijā, esam piesaistījuši Eiropas Komisijas ekspertus, lai sagatavotu šo projektu tādā tehniski ekonomisko pamatojumu galīgā

redakcijā. Mums ir tā problēma par alternatīvu... mēs ņēmām alternatīvu „nulli”, ja nekas netiek darīts... uz šo brīdi strādājam pie alternatīvas „viens”, vai ir iespējams šīs beramkravas pārvietot uz šobrīd esošajiem termināliem. Otrkārt, mēs esam iesnieguši IVN birojā pieteikumu ietekmes uz vidi novērtējumam šim Krievu salas projektam. Mūsuprāt, sagatavotie dokumenti, atlasītās alternatīvas, alternatīvie risinājumi ir pietiekoši, lai saņemtu IVN darbības programmu šim projektam. Faktiski mēs apzināmies, ka ostas aktivitātes pilsētas centrā Andrejostā, Andrejsalā, Vējzaķu salā tiks pārtrauktas un ir jāmeklē alternatīvs risinājums un šobrīd atbilstoši saņemtajām atļaujām tiek padziļināts ostas pievadkanāls. Un daļa no grunts tiek novietota Krievu salā. Ja es nemaldos, kā pagaidu novietne.

G.Kūtris.

Tad es saprotu, ka šiem darbiem tas ir saistīts... vai tur ir kaut kāds vides novērtējums ... ietekmes uz vidi...

I.Čabe.

Redziet, mēs skatāmies teritoriālo plānojumu, teritoriālajā plānojumā saka, ka pacieties, būs sīkāki plānojumi un tad mēs izvērtēsim to uz vietas, un tagad mēs nonākam līdz konkrētiem darbiem un sakām, ka tur tās būvatļaujas tiek dotas... un tur vides izvērtēšana vairs nav vajadzīga?

I.Čabe.

Nē, šinī gadījumā nav runa par Krievu salas attīstīšanu, bet ir runa par galvenā kuģu ceļa kanāla padziļināšanu. Kas ir normāla ostas uzturoša darbība, ko veic katru gadu, lai Rīgas ostā kuģi vispār varētu ienākt. Un tā grunts fiziski kaut kur ir jāliek.

V.Makarovs.

Mēs nesaistām šo pagaidu grunts novietni ar Krievu salas attīstības projektu. Teiksim tā. Attiecībā uz šo aktivitāti. Ostas aktivitāšu pārceļšanai no pilsētas centra uz Krievu salu mēs iziesim visas procedūras un saņemsim visas atļaujas. Pie tam, darīsim par vairāk nekā prasa likums. Tieši tāpēc. Lai sagatavotos dažādiem iebildumiem, ko sagaida Rīgas osta šī lielā projekta realizācijā. Tāpēc mēs vērtējam pasaules ostu, Eiropas ostu praksi, Eiropas ostu asociācijas vadlīnijas vides prasību ieviešanā un visi šie argumenti tiek izmantoti.

G.Kūtris.

Paldies. Vai pieteikuma iesniedzējam ir jautājumi?

A.Grišāne.

Godātā tiesa! Man būtu jautājums Makarova kungam. Kā tieši jūs izvērtējāt šīs izmaiņas, kas ir veiktas Rīgas brīvdostas attīstības programmā un proti, tieši uz Krievu salu. Es te skatos 8.1.punkts. – Krievu salā paredzēts uzskalot teritoriju jauna multifunkcionāla ģenerālkravu pārkraušanas un apstrādes kompleksa attīstībai. Tas jau tā kā ir tad programmā iekšā.

V.Makarovs.

Šī ir apstiprinātā perspektīvā darbība, kurai, ja tiešām šāda darbība tiks veikta, tiks veikts, pirmkārt, sagatavots projekts, šim projektam atbilstoši likumam vai nu tiks veikts sākotnējais IVN vai nu pilnais IVN, atbilstoši apjomam, jo šobrīd tā ir tikai atļautā perspektīvā darbība. Tā nav darbība, kas

reāli notiek. Un manuprāt, tas ir ļoti nopietni jāpasaka, ka pa priekšu vispār pasaka, jā, ir tāda perspektīva. Tad, kad šī konkrētā perspektīva sāk realizēties īstenībā, tajā brīdī tiek, pirmkārt, sagatavots projekts, šis projekts tiek novērtēts, saņemti tehniskie noteikumi un tad, kad ir izietas visas šīs procedūras un ja tas ir būvniecības projekts, arī tiek ievērotas šīs sabiedriskās apspriešanas... tikai tad viņš realizējas.

G.Kūtris.

Sakiet, lūdzu, Makarova kungs, vai šobrīd tā uzskatītā grants arī nav tajā pašā Krievu salā jau uzskalota?

V.Makarovs.

Viņa neskar šobrīd apstrīdēto teritoriju.

G.Kūtris.

Bet tā ir tā pati sala?

V.Makarovs.

Jā, bet saprotiet. Ir skaidri noteikta robeža, aiz kuras osta nedrīkst izmantot kā pagaidu grunts krautuvi šo teritoriju. Un tā ir tā strīdus teritorija. Bet tas nenozīmē, ka šajā teritorijā nevarēja iepriekš notikt... Tā ir tā teritorija, par kuru šobrīd mēs varbūt diskutējam. Bet ostas aktivitātes šobrīd ir tik tālu, cik tālu agrāk bija iespējams. Un ja notiks tiešām šīs teritorijas izmantošana, tiks veikta visi procesi. Nav iespējams Latvijā šobrīd piesaistīt publiskos resursus neievērojot likumus.

A.Grišāne.

Vai ir veikts stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums brīvostas attīstības programmas grozījumiem, kas būtiski groza teritorijas plānošanas sadaļu?

V.Makarovs.

Man ir jāsaka atklāti, ka stratēģiskais IVN nav nepieciešams gadījumos, kad tiek veikti nelieli precizējumi. Tieši tādēļ, izvērtējot šo precizējumu apjomu, stratēģiskais IVN nav jāveic. Tas ir pirmkārt.

Otrkārt. Ostas attīstības programma bija spēkā līdz tam brīdim, kamēr stājās spēkā likums par... grozījumi par stratēģiskā IVN nepieciešamību. Tādēļ osta šobrīd ir uzsākusi savu darbu un 2008.gadā pēc tam, kad būs paveikta ostas attīstības programma, tiks veikts arī stratēģiskais IVN uz ostas attīstības programmu. Bet tas neizslēdz iespējas katrā konkrētā gadījumā, atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, iziet visus attīstības procesus. Nav iespējama kāda uzņēmuma aktivitātes pārtraukšana. Tas notiek nepārtrauktā secīgā procesā.

A.Grišāne.

Sakiet, vai ir kāda atšķirība starp stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu un ietekmes uz vidi novērtējumu būvniecības iecerē?

I.Čabe.

(Makarova kolēģe atbild bez mikrofona).

G.Kūtris.

Lūdzu pienākt pie mikrofona.

A.Grišāne

.. būtu atšķirība tam, ja tiktu veikta stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums tad, ja mēs te šo 8.1.sadaļu tagad grozām ostas plānā un tad, ja šī vienkāršā IVN procedūra tiek veikta kādam vienam projektam Krievu salā. Vai nav šīs....

I.Čabe.

Vēlreiz paskaidrošu. Mēs runājam par divām dažādām lietām. Jaunajai ostas attīstības programmai ir pieņemts lēmums par stratēģiskās IVN procedūras piemērošanu. Minētais lēmums ir lietas materiālos.

Ja mēs runājam par esošajiem precizējumiem, tad esošie precizējumi tika veikti ar mērķi nodrošināt pagaidu risinājumu ostas esošās attīstības programmas atbilstībai pilsētas attīstības plānojumam.

A.Grišāne.

Būtu vēl tāds jautājums par iedzīvotāju veselības ietekmi uz vidi, Rīgas centra tuvumu un visu citu... Bet sakiet, cik reāli tālu no tiem iedzīvotājiem bija Eksportostā termināli un cik tālu būs Krievu salā no iedzīvotājiem?

V.Makarovs.

Rīgas brīvostas pārvalde neskatās tikai uz pašu terminālu, bet Rīgas brīvostas pārvalde skatās uz kompleksu minēta termināla apkalpošanu. Un ņemot vērā, ka dzelzceļa stacijas Rīgas-Krasta faktiski atsevišķi pievedceļi atrodas 30-50 metru attālumā no dzīvojamām ēkām, faktiski atrodas... nu varbūt es pārspīlēju... varbūt tie ir 100 metri, tad kompleksais problēmas risinājums nodrošinātu ostas aktivitāšu pārtraukšanu no Rīgas centra uz Krievu salu noteikti ir iedzīvotāju ieguvums.

Otrkārt. Ja mēs skatāmies uz potenciālo Krievu salas termināla attīstību, pirmkārt, tiks izvēlētas tādas tehnoloģijas, kas ir videi maksimāli draudzīgas un putekļus ierobežojošas.

Otrkārt. Šis attālums noteikti pārsniegs 300 metrus.

G.Kūtris.

Lūdzu, jautājums Rīgas Domes pārstāvim.

A.Bitāns.

Jā, man būtu pāris jautājumu. Sakiet, lūdzu, vai jūs apstiprināt, ka Rīgas brīvostas bija plānojuši lielāku teritoriju ostas darbībai, nekā tas ir šobrīd apstiprināts?

V.Makarovs.

Ņemot vērā Likuma par ostām paredzēto iespēju, ka ostu teritorijā tiek iekļautas arī perspektīvās attīstībai nepieciešamās teritorijas, jā... tieši tāpēc mēs vairākkārt griezāties dažādās vides aizsardzības institūcijās ar lūgumu pateikt, kādas vērtības ir atrodamas Piejūras dabas parkā. Un tā kā mums piedāvāja dabas vērtības visā 40 km garumā no Rīgas līdz Saulkrastiem, tad mēs atteicāmies faktiski...nu, neuzstājām vairāk uz prasījumu palielināt Rīgas ostas teritoriju Mangaļsalas apkārtnē, jo mēs sapratām, ka mēs nevarēsim izstrādāt efektīvus dabas aizsardzības pasākumus, ja mēs nezinām, ar ko mēs sastapsimies. Man jāatvainojas, bet tas ir fakts.

A.Bitāns.

Tātad, ja es pareizi saprotu, šobrīdējais plānojums ir sava veida kompromiss.

V.Makarovs.

Ostas attīstība vienmēr ir kompromiss starp dabas aizsardzības vajadzībām un ilgtspējīgu vajadzību, kas satur gan respektu un cieņu pret dabas resursu, vidi un ekonomiskajām interesēm. Un daudzkārt diskutējot es varu uzsvērt, ka šāds lēmums par termināla celtniecību, par ostas attīstības programmu vienmēr ir kompromiss starp sociāli ekonomiskajiem aspektiem un dabas aizsardzības pasākumiem, kas ir jāveic un savlaicīgi jāplāno. Tieši tādēļ Rīgas brīvostas pārvalde šobrīd faktiski vairāk pievērš uzmanību vides aspektiem, nekā ekonomiskajiem aspektiem. Es šobrīd varu minēt vairākus piemērus, kad mēs tiešām esam atteikuši kādu plānoto darbību Rīgas ostā, ņemot vērā, ka iespējamais kaitējums videi būs lielāks, nekā sabiedrība šodien akceptētu.

A.Bitāns.

Sakiet, lūdzu, vai ir taisnība, ka ne visas jūsu būvniecības ieceres ir apstiprinātas no Rīgas Domes puses brīvostas teritorijā?

V.Makarovs.

Arī taisnība, jo, kā jau es teicu, Rīgas osta un pilsēta, protams, ir ieinteresētas pilsētas attīstībā, bet ir gadījumi, kad pilsēta ir pieņēmusi negatīvu lēmumu par kādu prognozējamo perspektīvo saimniecisko darbību Rīgas ostā. Ir tādi gadījumi.

A.Bitāns.

Sakiet, lūdzu, vai pēc 2006.gada 1.janvāra ir iesniegti dokumenti vai ir veikti ietekmes uz vidi novērtējumi kādam projektam Rīgas brīvostas teritorijā?

V.Makarovs.

Dokuments ir iesniegts šobrīd par Krievu salu. Mēs tiešām esam sagatavojuši pieteikumu ietekmes uz vidi novērtējuma procedūrai, faktiski apzinoties... pat ja likums to neprasa, mēs to esam izdarījuši un esam ieinteresēti un šādi gadījumi par to, ka ir pieteikta IVN procedūra, ir 5 līdz 6 gadījumi. Bet osta ļoti rūpīgi šobrīd izvērtē jebkuru šādu gadījumu un atbilstību.

A.Bitāns.

Sakiet, lūdzu, brīvostas robeža... kāda viņa izskatās dabā? Tur ir žogs, sargi...

V.Makarovs.

Rīgas brīvostas teritorija ir ierobežota tiktāl, ciktāl to prasa drošības apsvērumi un cilvēku piekļuve ir ierobežota tur, kur tas varētu būt bīstami. Bet pārējā gadījumā ir brīva pieeja pie Daugavas, ieskaitot arī molus, ieskaitot arī Vecmīlgrāvja teritoriju, kur ir neliels skvērs, kuru osta nepārtraukti uztur. Un manuprāt osta ir izsvērusi visas nepieciešamības, kas ir vajadzīgas ostas teritorijai un šobrīd pat jāsaka, ka Ministru kabinets ar savu protokola lēmumu ir uzdevis ostai iesniegt priekšlikumus par ostas teritorijas samazināšanu. Līdz ar to mēs atkārtoti vērtējam vienas vai otras teritorijas lietderību. Tā kā... jebkurā gadījumā es varu atbildēt, ka ir nodrošināta cilvēku piekļuve tik tālu, cik tālu tas neapdraud no drošības aspektiem un no cilvēku drošības apstākļiem. Protams, mēs nevaram pieļaut, ka cilvēki staigās zem krāniem.

G.Kūtris.

Mani tikko jūs sniegtajā atbildē viens formulējums radīja uzmanīgu. Jūs teicāt, ka lai arī likums neparedz, osta tomēr būs tik laipna un gatavos šo ietekmes uz vidi izvērtējumu... Par Krievu salu konkrēti... vai varētu būt tāda situācija. Rīgas teritorijas plānojums neparedz... tur varbūt bijis ietekmes uz vidi izvērtējums... un tagad varētu Krievu ostā veikt kaut kādas darbības neskatoties uz to, ka tagad tikai vairs ziemeļu gals ir palikusi kā dabas pamatne, bet viss pārējais ir rūpnieciskā zona, bez ietekmes uz vidi izvērtējuma laikam jau nevarētu būt šādas teritorijas.

V.Makarovs.

Nē. Ir vairākas procedūras. Pirmā procedūra ir iespēja saņemt tehniskos noteikumus no Vides pārvaldes. Jūs sagatavojat vides pārskatu un Vides pārvalde iedod savus apsvērumus. Otrais ir sākotnējais IVN pieteikums. Faktiski tas, ko izvēlējās Rīgas brīvosta: uzreiz iesniegt dokumentus IVN procedūrai, jo... Teiksim tā. Jo plašāks cilvēku loks piedalās, speciālistu loks, jo lielāka garantija, ka tu esi pasargāts no kļūdām. Tomēr osta izvēlas stratēģiju lielajiem, nozīmīgajiem projektiem veikt visas darbības, lai pasargātu no kļūdām, kad kādā no posmiem mūsu saimnieciskā darbība tiek apturēta.

G.Kūtris.

Jums bija vēl kāds jautājums?

A.Bitāns.

Jā, sakiet, lūdzu vai jums ir informācija, kāda ir Kundziņsala attiecībā uz applūšanu... uz plūdiem.

V.Makarovs.

Jūs mani dzenat sprukās, jo faktiski es teikšu tā, ka... protams, liela daļa Kundziņsala tāpat ir pakļauta applūšanas riskam. Un tas ir viens no smagākajiem aspektiem, ka faktiski ostas attīstība pagātnē ir pasargājusi Rīgu un samazinājusi applūšanas risku, jo dambju būvniecība gar Daugavas krastiem bija viens no nozīmīgākajiem pretplūdu pasākumiem. Un šis ir aspekts, kuru ir jārespektē arī nākotnē, faktiski, krasta stiprinājumiem... Vai tas ir kā piestātne, vai tas ir kā betona siena, vai kā metāla siena... šai vai tā būs jāaglabā... jo Rīgas attīstība un vēsture ir apliecinājusi, ka Daugava palu laikā ir strauji mainījusi savu izeju jūrā. Bet Kundziņsala ir viena no teritorijām, kas arī ir pakļauta applūšanas riskam.

A.Bitāns.

Un sakiet, lūdzu, vai jums ir informācija par zvejniekiem Kundziņsalā?

V.Makarovs.

Nu, teiksim, tā. Mēs zinām divas oficiālas rūpnieciskās zvejas izsniegtās atļaujas Rīgas ostas teritorijā. Zinām, ka Jūras vides pārvalde veic zinātniskiem nolūkiem nozveju Rīgas ostas akvatorijā. Tas ir tas, ko mēs zinām. Bet mēs arī zinām, ka runājot par iespējām, piemēram, attīstīt... Jūs uzdodat tādas vēsturiskus jautājumus... Rīgas osta savā laikā uzbūvēja zivju tirgu Vecmīlgrāvī cerībā, ka tur izveidosies tāds rosīgs rajons. Piedodiet, šis ieguldījums izrādās neatbilstošs sabiedrības interesēm. Faktiski pašmāju zvejnieki... citzemju zvejnieki neizvēlējās šo teritoriju. Tātad mana atbilde varētu: nē, mēs nezinām oficiāli reģistrētus.

G.Kūtris.

Paldies, Makarova kungs. Tālāk lūdzu Valsts kancelejas pārstāvis. Valsts kancelejas direktora vietniece tiesību jautājumos. Lūdzu jūsu viedoklis par šo lietu, jums arī iepriekš bija uzdoti jautājumi.

E.Ektermane.

Es varu izstāstīt pēc procedūras, kādā veidā tika iesniegts šis noteikumu projekts par Rīgas brīvostas robežu noteikšanu Ministru kabinetā un kādā veidā notika šī jautājuma izskatīšana Ministru kabinetā.

Tātad šis jautājums tika skatīts divas reizes Ministru kabinetā. Pirmo reizi šo noteikumu projektu iesniedza Satiksmes ministrija pagājušā gada 14.augustā un lūdza to steidzamības kārtā skatīt nākamajā diena 15.augustā. Premjers šādu satiksmes ministra priekšlikumu neakceptēja un parakstīja rezolūciju skatīt noteiktajā kārtībā, respektīvi, nevis nākamajā dienā, bet kādā no nākamajām kabineta sēdēm.

Diemžēl nākamajā dienā, 15.augustā, šis jautājums tomēr tika iekļauts Ministru kabineta sēdes darba kārtībā. Tāda ir prakse, ka pašā sākumā ministrs var lūgt sēdes vadītāju to iekļaut. Tā kā premjers nebija uz vietas, tad Ministru prezidenta vietas izpildītājs aizsardzības ministrs šo jautājumu iekļāva sēdes darba kārtībā, par ko iebilda Valsts kancelejas Juridiskais departaments, jo norādīja, ka atbilstoši likumam „Par ostām” nebija iesniegti visi nepieciešamie dokumenti, lai kabinets šādu jautājumu vispār varētu skatīt. Respektīvi, nebija pievienots attiecīgās pašvaldības ieteikums un valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja ieteikums.

Uz to Satiksmes ministrija apsolvās kabineta sēdes laikā šos te dokumentus iesniegt un respektīvi šis te projekts... projekta izskatīšana tika atlikta uz Ministru kabineta sēdes noslēgumu.

Sēdes laikā, protams, šie dokumenti tika iesniegti, bet kabineta sēdes laikā Valsts kancelejas juristi konstatēja, ka nav iespējams izvērtēt, vai šie te ieteikumi ir sniegti par konkrēto iesniegto projektu vai par kādu citu projektu. Lieta ir tāda. Paskaidrošu. Tika izskatīšanai Ministru kabinetam iesniegts jauns noteikumu projekts, bet šie te ieteikumi tika sniegti par grozījumiem 2001.gada 11.decembra noteikumos nr.516, respektīvi, nebija iespējams konstatēt uz vietas, vai šis ieteikums ir par jauno noteikumu projektu, ko piedāvā valdībai izskatīšanai, vai par kādu jau citu noteikumu projekta versiju.

Iepazīstoties ar šādu Valsts kancelejas juristu viedokli, šo jautājumu atlika skatīt uz nākamo kabineta sēdi. Un nolēma, ka kancelejas juristiem ir jāizvērtē, vai tad šie ieteikumi atbilst... vai šis noteikumu projekts atbilst ieteikumiem, un ja nē, tad ir jāsniedz jau konkrēts priekšlikums Ministru prezidentam par šī projekta turpmāko virzību.

Iepazīstoties ar šiem te ieteikumiem, Valsts kanceleja konstatēja, ka nav iespējams konkrēti izvērtēt, jo šie pieteikumi bija ļoti... ja mēs paskatāmies, noteikumu projekts ir uz kādām 300-400 lapām un arī ieteikumi bija par grozījumu projektu. Respektīvi, nebija iespējams izvērtēt. Un tādā gadījumā tika sagatavots rezolūcijas projekts premjeram ar lūgumu tomēr satiksmes ministram iesniegt jau konkrētus ieteikumus par konkrēto noteikumu projektu, nevis par grozījumiem. Un arī tika lūgts viedoklis vides ministram par šo atbilstību vides reglamentējošiem normatīvajiem aktiem. Un uzdevums Kancelejas direktorei šo jautājumu iekļaut Ministru kabineta sēdes darba kārtībā tikai tad, kad visi nepieciešamie dokumenti ir iesniegti.

Pēc tam izpildot šo te rezolūciju Satiksmes ministrija iesniedza visus nepieciešamos dokumentus, respektīvi, tika saņemts Rīgas Domes apliecinājums par to, ka viņi neiebilst šim noteikumu projektam. Arī tika saņemts Rīgas brīvostas pārvaldes apliecinājums, ka Rīgas brīvostas pārvalde atbalsta šo noteikumu turpmāko virzību un arī publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja, kas ir Valsts akciju sabiedrība „Latvijas Dzelzceļš”, viedoklis, ka arī šī institūcija neiebilst šo noteikumu turpmākai virzībai.

Un arī tika saņemts Vides ministrijas atzinums par to, ka Vides ministrija neiebilst. Par šo noteikumu turpmāko virzību no Vides un dabas aizsardzības viedokļa iebildumu Vides ministrijai nebija, vienlaicīgi Vides ministrija uzskatīja, ka nav pamatota un lietderīga Kundziņsalas vēsturiskās apbūves iekļaušana Rīgas brīvostas teritorijā.

Tātad, ar šādiem iesniegtajiem dokumentiem valdība vēlreiz skatīja pēc nedēļas. 2006.gada 22.augustā vēlreiz tika sagatavots šis noteikumu projekts un tika atbalstīts Ministru kabineta sēdē.

Tāda bija šī dokumenta virzība mūsu kabinetā.

G.Kūtris.

Paldies. Tiesnešu jautājums.

K.Krūma.

Ņemot vērā to jūsu pieredzi izstrādājot dažādus normatīvos aktus, teiksim, Ministru kabineta ietvaros, sakiet lūdzu, vai tā ir tāda pierasta prakse, ka, teiksim, Vides ministrijai bija dotas četras dienas laika, lai sniegtu atzinumu par tik apjomīgu dokumentu.

E.Ektermane.

Valsts kanceleja vienmēr ie bilst pret steidzamo projektu virzību Ministru kabinetā un vienmēr brīdina Ministru kabinetu, ka iespējams kāda pietiekami neizvērtēta lēmuma pieņemšanas risks. Bet protams, Ministru kabinets ir tiesīgs lemt un Ministru prezidents, atbilstoši Kārtības rullim, ir tiesīgs noteikt īpaša jautājuma... kāda konkrēta jautājuma īpašu saskaņošanas kārtību. Šādas tiesības viņam dod Ministru kabineta Kārtības rullis.

K.Krūma.

Teiksim, jums esot klāt tam procesam, kad tika vērtēts šis te dokuments un saņemti atzinumi, vai jūs varētu piekrist tam, ko teica atbildētājs šajā lietā, ka bija dažādi varianti, dažādas robežas un tad Ministru kabinets vērtēja, skatījās un izvēlējās to piemērotāko robežu.

E.Ektermane.

E.Ektermane.

Par šo jauno robežu? Es jau teicu, ka no Vides ministrijas...

A.Bitāns.

Rakstiski jā, bet Vides ministrs taču piedalījās balsošanā... Un viņš piekrita šādam...

E.Ektermane.

Balssšana nenotika. Līdz ar to var prezumēt, ka nekādi konkrēti iebildumi netika izteikti kabineta sēdes laikā.

G.Kūtris.

Paldies jums.

(Pārrāvums ierakstā!!!!)

... jūs arī esat sniedzis atzinumus vajadzīgos saistībā ar šo dokumenta projektu savā laikā. Lūdzu, jūsu viedoklis!

J.Avotiņš.

Varbūt vispirms es ieskicēšu situāciju saistībā ar ietekmes uz vidi novērtējumu.

Jebkura darbība faktiski iziet cauri vismaz trīs tādām atļaujām un izvērtējumiem. Pats pirmais ir plānošanas dokumentiem piemērotais stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums. Tas ir arī vēsturiski visjaunākais un tika pieņemts 2004.gada vidus daļā.

Pēc tam katra konkrēta darbība, kura vai nu atbilst mūsu ietekmes uz vidi novērtējuma likuma 1.pielikumam, tātad, tas ir darbību saraksts, kas var atstāt būtisku kaitīgu ietekmi uz vidi, iziet ietekmes uz vidi novērtējumu, kurā laikā tiek izvērtētas gan alternatīvās tehnoloģijas, gan tiek izvērtēta atbilstība labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem, kuriem no šī gada 31.oktobra ir jābūt ieviestiem visām lielajām iekārtām. Plus paralēli Latvijā katru gadu tiek izvērtēti apmēram 600 projekti ar tādu procedūru: sākotnējais ietekmes uz vidi novērtējums.

Šim sākotnējās ietekmes uz vidi novērtējuma ir tāds sieta princips atlasīt no it kā tādiem nebūtiskiem projektiem attiecībā uz ietekmi uz vidi tomēr tos, kas varētu ietekmēt vidi un viens no lēmuma variantiem ir piemērot pilno ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru.

Tad, ja mēs runājam, piemēram, par ostu, tad faktiski visi ostas objekti ir tādas jaudas objekti, ka viņiem tiek izsniegtas integrētās atļaujas, kurās jau tiek precizēts katras piesārņojošās darbības komponenta izmešiem robežu limiti, cik drīkst izmest. Visas šīs procedūras ir raksturīgas ar sabiedrības piedalīšanos. Ja, teiksim, stratēģiskajā ir viena piedalīšanās parasti, tad ietekmes uz vidi novērtējumā likums nodrošina trīskārtīgi izvērtēšanu dažādās šī projekta attīstības stadijās novērtējumu un sabiedrības piedalīšanās arī šo integrēto A kategorijas atļauju izsniegšanas procesā.

Tātad, jebkurā gadījumā ir tāda filtra vai barjeras sistēma, kur katrs pietiekoši jaudīgs projekts trīs reizes iziet cauri. Vēl Latvijai ir raksturīgs tas, ka ir tāda īpaša procedūra atšķirībā no Eiropas Savienības, ir ietekmes uz Nature izvērtējums. Vēl mēs papildus prasām tādu izvērtējumu.

Kas attiecas uz šo tiesvedības lietu, tad pirmsākums jau ir 2004.gads, kad osta iesniedza birojā pieteikumu izvērtēt stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanu vai nepiemērošanu, jo tajā laikā bija spēkā ietekmes uz vidi novērtējuma pārejas noteikumu 6.punkts, kas ļāva birojam atbrīvot no stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma tos plānošanas dokumentus, kuri bija uzsākti pirms šī 2004.gada 21.jūlija. Šajā gadījumā birojs pieņēma lēmumu, kas skan te lietas materiālos, lēmums nr.2 – pakļaut tomēr ostas attīstības programmu stratēģiskajam ietekmes uz vidi novērtējumam. Toreiz gan šī programma saucās savādāk, viņa bija domāta laikam no 2003. līdz 2015.gadam. Šobrīd šim lēmumam nav vairs nekādas nozīmes, jo pārejas noteikumu termiņi sen ir beigušies. Un Latvija attiecībā uz stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu ir pieņēmusi vienu punktu, kas Latvijas likumdošanai... likumdevējam likās pietiekoši būtisks, tas ir tas, ka absolūti obligāts ir stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums plānošanas dokumentiem, kas ir saistīti ar ostu attīstību.

Faktiski skatoties atpakaļ vēsturē, kas bija saistīts ar to, ka ārkārtīgi sarežģīta struktūra ir, faktiski tāda mozaīkas struktūra ir Rīgas brīvastā, dabas teritorijas, ražošanas teritorijas un tā prasa īpašu iedziļināšanos... Tas pats ir Ventspils ostā, kur nāk tādiem slāņiem blīvi apdzīvoti rajoni un ražošanas teritorijas, arī Liepājā Karaostas kanāla problēma un Karaostas apdzīvotais rajons ir pietiekoši būtiski, lai vērtētu īpaši. Tātad līdz ar to šiem plānošanas dokumentiem ir absolūti nepieciešams stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums.

Skatamies tālāk. Ja mēs ņemam atbilstošo Eiropas direktīvu, tas ir, 4.punkts 3.daļa, un viņa ir transponēta mūsu ietekmes uz vidi novērtējuma likumā, tas bija jau šodien pieminētais 23.5.¹ un arī 22.4.¹. Tur ir īpaši akcentēts tas, ka veicot stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējuma hierarhiski saistītiem dažāda līmeņa plānojumam, plānošanas dokumentiem ir maksimāli jāizvairās no informācijas dublēšanās.

Līdz ar to šajā gadījumā ko es gribētu teikt. Pati jau šī izdalīšana ostu tā garantē nevis kā te pieteicēja ziņojumā izskanēja, ka faktiski tā ir izvairīšanās no stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējuma, tā ir garantija tam, ka ostas, ostu plānošanas dokumenti tiek izvērtēti daudz detālāk, daudz skrupulozāk, ar lielāku atbildības sajūtu, jo ņemsim kaut vai nacionālās attīstības plāns, cik tur būs Rudbāržu pagastam vietas un paņemsim Rudbāržu pagasta pašu plānošanu dokumentu attīstības, tad tas būs sējums. Un viennozīmīgi šī te izdalīšana, šī līmeņa izdalīšana ir domāta, lai panāktu augstāka līmeņa izvērtējumu, lai nodrošinātu augstāka līmeņa vides aizsardzību un cilvēku, iedzīvotāju, aizsardzību.

Līdz ar to šis te dokuments... šobrīd situācija ir tāda. Rīgas ostai nav tiesības pašai mainīt teritorijas plānojumu, zemes izmantošanas veidu. Līdz ar to parādās pārrāvums laikā. Vai nu pa priekšu ir jāizvērtē un jā sagatavo šī programma attīstības un pēc tam jāsniedz grozījumi Rīgas pašvaldībai, grozījumu priekšlikumi, vai arī tā, kā ir iznācis tagad, kad faktiski visa ostas teritorija brīvā, kas nav apgrūtināta, iekrāsota faktiski ar ražošanas teritoriju un tālāk ir jāgaida.... nu viņa tika nodefinēta.... un tālāk ir jāgaida šis detālizstrādātais attīstības programmas projekts, kurš parādīs, kāda tipa objekts, kāda tipa pakalpojumus kurā ostas vietā tad varēs darīt. Jo ir ārkārtīgi svarīgi tas, kur mēs izvietosim naftas terminālus, kur mēs izvietosim konteineru kaut kādus terminālus, kur būs kokmateriāli, kur minerālmēsli. Tas ir faktiski tas uzdevums, tāda zonēšana, kas būtu jāizdara izstrādājot šo Rīgas ostas attīstības programmu.

Jautājums par to, kāds ir likuma spēks vai nav likuma spēks... nu tiešām, to apstiprina osta, ostu valde, bet birojs savā darbībā līdz šim... jo tālāk jau nāk tālākie IVN, ir principiāli pieturējies pie pozīcijas, ka plānotai darbībai ir jāatbilst šai darbībai, kas ir ostas attīstības programmā. Ja kaut vai vecajā, šobrīd vēl spēkā esošajā programmā, teiksim, Rīnūži bija paredzēti naftas termināliem, bija pirms vairākiem gadiem... Naftimpeks jaunais termināls.... jā, viņš tur ir paredzēts, viņš tur var būt.

Katrā ziņā tad, kad tiks izstrādāta šī programma, noteikti būs nepieciešami plānojumi Rīgas pilsētas grozījumi šajā teritoriālajā plānojumā, kas attiecas uz ostu. Jo noteikti parādīsies vietas, kur nevar vispār kaut kādu darbību, jo tomēr šīs Natures teritorijas klājās un ne tikai Natures, vēl arī valsts nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, tādas kā Krēmeri. Un notiks korekcijas, bet tas ir normāls tāds attīstības process.

Īsumā tas ir viss.

G.Kūtris.

Paldies. Varbūt vienu jautājumu saistībā ar 2005.gada 16.decembra atzinumu par šo... atzinums par vides pārskatu Rīgas pilsētas attīstības plānam. Šajā atzinumā jūs konstatējāt, ka vides pārskatā ir ļoti būtiskas nepilnības. Likums par ietekmes uz vidi novērtējumu saka, ka, ja ir šādi pārkāpumi, nepilnības, tad kompetentā institūcija nosūta vides pārskatu pārstrādāšanai. Vai arī uzdod izpildītājam nodrošināt sabiedrības informēšanu un sabiedrisko apspriešanu.

Sakiet, lūdzu, vai birojs, dodot šādu atzinumu un konstatējot būtiskas nepilnības, veica šo likumā paredzēto darbību?

J.Avotiņš.

Biroja atzinums sastāvēja faktiski no trīs daļām: no konstatējošās daļas, secinājumiem un rekomendācijām. Un man liekas, ka rekomendācijās birojs rekomendēja Rīgas Domei nepieņemt nekādus lēmumus, kas nav sabiedriski apspriesti, tas noteikti tā bija atzīmēts. Attiecībā uz tiem būtiskajiem trūkumiem Rīgas Dome izstrādāja rīcības plānu, kas tiek realizēts, lai šos trūkumus novērstu. Jo situācija tomēr bija tāda... mēs faktiski nepilna mēneša laikā... laikam mēs saņēmām 24.novembrī šo te vides pārskatu un 16.decembrī izdevām viņu ārā. Ar 1.janvāri Rīgā tad jebkāda attīstība tiktu pārtraukta, jo beidzās iepriekšējā teritorijas plānojuma termiņi. Un mēs uzskatījām par lietderīgu tomēr visus šos trūkumus... viņus jau nevarēja momentā novērst... saskaņojot ar Rīgas Domi un sastādot rīcības plānu, nu... relatīvi īsā laikā novērst. Uzskatījām, ka tas ir lietderīgāk.

G.Kūtris.

Sakiet, lūdzu, vai likums dod arī jums kaut kādu minimālo termiņu šādu atzinumu sagatavošanai. Vai pietiek jums iesniegt ļoti īsā laikā un jūs būsit spiesti piekrist?

J.Avotiņš.

Nevar tā nu... mums bija vairāku desmitu lappušu, tādu jau nevar ātrāk sagatavot... Likums mums dod mēnesi, lai sagatavotu. Pie tam, kas attiecas uz šādiem te projektiem, kuriem ir saistībā ar teritoriālo plānojumu, tad mums ir dots termiņš mēnesis. Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai ir divi mēneši. Un mēs momentā, kad esam sagatavojuši savu atzinumu, kuram bieži vien mums nav tā juridiskā spēka mūsu atzinumam, mēs varam aizliegt, ja tiek atklāti pārkāpumi...ir vides normatīvie akti... bet tā ir pašvaldības prerogatīva pārkrāsot teritorijas izmantošanu...un ja nav atklāta kaut kāda likuma pārkāpšana, mēs nosūtām viņu momentā Pašvaldību lietu ministrijai, kurai ir vēl viens mēnesis laika, viņiem ir jāgatavo viņu atzinums divu mēnešu laikā. Vēl tā papildus mēneša laikā viņi var mūsu tās idejas vai rekomendācijas iestrādāt jau saistošu punktu veidā savā atzinumā.

G.Kūtris.

Tiesnese Krūma.

K.Krūma.

Viens precizējošs jautājums attiecībā uz to, ko jūs tikko teicāt. Jūs atzīstat tos pienākumus, kas ir uzlikti saskaņā ar likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 25.5.panta 7.daļā un vienlaicīgi jūs sakāt, ka jūs vadījāties no lietderības apsvērumiem. Tad vai jūs tagad apgalvojat, ka jūs lietderības apsvērumu dēļ neievērojāt likumā noteikto kārtību?

J.Avotiņš.

Nē, mēs esam viņu ievērojuši, jo nekur nebija vides normatīvo aktu pārkāpumu. Neviena.

K.Krūma.

Arī tas, ka jūs atzīstat, ka attīstības plāna īstenošana var negatīvi ietekmēt Nature 2000 teritorijas?

J.Avotiņš.

Var negatīvi ietekmēt. Bet tāpēc jau būs Rīgas... Akcents jau ir uz to detalizēto Rīgas attīstības programmu, kuras laikā, man liekas vēl tālāk mēs esam noteikti prasījuši, lai izstrādānot Rīgas brīvostas programmu, noteikti tiktu detāli izvērtēta iespējamā ietekme uz Nature. Šie ir tas, ka nedublēt... Kur likt akcentu — uz Rīgas teritorijas plānojumu vai uz brīvostu?

G.Kūtris.

Sakiet, lūdzu, vai tādā gadījumā stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums pie teritoriālā plānojuma vispār ir tukša vieta, ne? Ja jau mēs paļautos visi, ka detālplānojumos šie vērtējumi iekšā... pie tādiem nozīmīgākiem objektiem.

J.Avotiņš.

Nē, noteikti nav tukša vieta. Un to jau arī parāda līdzšinējā pieredze, ka mēs esam strādājuši dažādos līmeņos, vai pagasta līmeņos... teiksim, ja pagasti atteikušies no kaut kāda ciema izveidošanas Nature tuvumā... ir praktiskie piemēri.

G.Kūtris.

Bet lielos vilcienos...

J.Avotiņš.

Stratēģija jau ir lielos vilcienos. Tā nav taktika.

K.Krūma.

Tad man vēl viens precizējošs jautājums. Tad kur ir tā robeža. Ja jūs konstatējat nepilnības un tik daudz nepilnības, lai vides pārskatu neatzītu par izstrādātu atbilstoši MK noteikumiem 157. Kur ir tā jūsu biroja vilkā robeža?

J.Avotiņš.

Es domāju, ka robeža viennozīmīgi ir tas, ir normatīvo aktu pārkāpums vai nav pārkāpums. Tā ir tā pirmā robeža. Mēs nekādi nevaram pieļaut situācija, ka tiek pārkāpti vides normatīvie akti.

K.Krūma.

Tajā skaitā arī normatīvie akti, kas prasa, piemēram, sabiedrisko apspriešanu?

J.Avotiņš.

Sabiedriskā apspriešana bija. Šeit priekšpusdienā izvērsās jau tāda diskusija par to, cik ilgi var būt sabiedriskās apspriešanas. Mēs pēc savas pieredzes varam teikt, ka... Pēc Eiropas direktīvas ir parastajam IVN viena sabiedriskā apspriešana. Padodoties sabiedrisko organizāciju aktivitātei šajā IVN ir radusies vēl viena sabiedriskā apspriešana un nemitīgi turpinās spiediens jebkuru izmaiņu pēc tam vēlreiz sabiedriski apspriest. Tas nozīmē, ka rezultātā mēs ieejam kaut kādā bezgalīgā aplī un nekad nebeigsies šīs sabiedriskās apspriešanas. Arī likumdošana par stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējumu neparedz vēl sabiedrisko apspriešanu pēc tam, kad viņa ir beigusies. Valsts institūcijas birojs dod savu atzinu, vienkārši pēc tam, teiksim, Rīgas Dome iestrādājot un ņemot vērā šos atzinumus, viņa pēc tam informē, sagatavo paziņojumu par to, ko viņa ir ņēmusi vērā, kas ir mainīts. Tā ir tā gala redakcija. Bet nevar būt bezgalīgas sabiedriskās apspriešanas.

G.Kūtris.

Precizējošs jautājums. Tātad varētu saprast tā, ka jūsu atzinumā pēc būtības nav teikts, ka šis plānojums negatīvi ietekmēs Nature 2000 teritorijas.

J.Avotiņš.

Tur ir teikts „varētu negatīvi ietekmēt”... un arī ļoti liels akcents uzlikts pašā rekomendāciju daļā, un arī secinājumu daļā tas, ka brīvostas, izstrādājot brīvostas attīstības programmu, ir īpaša vērtība jāpiegriež tieši ietekmei uz Nature.

G.Kūtris.

Tas nozīmē, ka pie formulējuma „varēs, var ietekmēt” jūs uzskatījāt, ka tas vēl nav zvanīts...

J.Avotiņš.

Tas ir tikai plānošanas dokuments... Pēc tam jau ir vēl darbības un vēl darbības, izvērtējot ietekmes uz vidi novērtējumu... Bet šobrīd jau pēc kā izskatās? Ka mums ir jālikvidē jeb jāgriežas ar ierosinājumiem pie likumdevējiem likvidēt vispār šo līmeni par brīvostas attīstības programmu izstrādi. Ja mēs nevaram sabalansēt. Es domāju, ka tādā gadījumā vides aizsardzība zaudēs ļoti daudz.

G.Kūtris.

Nē, redziet, es vairāk... uztraucos par likuma prasībām... Likuma prasībās ir rakstīts tā: ja jūsu institūcija, birojs, konstatē, ka ir negatīva ietekme, tad jūsu pienākums ir sniegt informatīvu ziņojumu Ministru kabinetam līdz pat ziņojuma nosūtīšanai Eiropas Komisijai. Ja jūs to noformulējat...

J.Avotiņš.

... būs šī attīstības programma, kura parādīs: ir vai nav.

G.Kūtris.

Jūs to noformulējat, ka tas teorētiski „varbūt” kādreiz ietekmēs, bet šajā brīdī tas ir tikai tāds brīdinājums plāna sastādītājam...

J.Avotiņš.

Tas bija faktiski brīdinājums un uzmanības pievēršana, akcents, uz ko ir jāpievērš uzmanība.

G.Kūtris.

Lūdzu, tiesnesis Skudra.

V.Skudra.

Sakiet, lūdzu, kā īsti praktiski notiek šī projektu sabiedriskā apspriešana. Kas ir iniciators? Un kāds profesionālisms tai piemīt parasti?

J.Avotiņš.

Ja runājam par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtēšanu. Tad, teiksim, kaut vai Rīgas... šīs procedūras ir aprakstītas ļoti sīki. Tātad sabiedriskās apspriešanas sanāksmes vispār netiek prasītas. Tā tas notika Rīgas Domē, kur piedalījās tie 66 vai 68 cilvēki, to neprasa likumdošana. Tas bija faktiski biroja vēlme un Rīgas Domes izpratne. Faktiski vajadzēja tikai tas, kas notika arī... vajadzēja sabiedrībai būt pieejamiem materiāliem, visiem paziņojumiem, pie tam Rīgas Dome nāca pretī un bija garantēta trīs reizes nedēļā speciālistu konsultācijas pie šiem materiāliem, kas varēja interesentiem izskaidrot, bet šī sanāksme nebija pat obligāta. Likumdošanas neprasa. Mēs iedevām kaut ko vairāk, nekā prasa likumdošana.

G.Kūtris.

Tiesnesis ĶInis.

U.Ķinis.

Tad jūs uzskatāt, ka praktiski šī plānojuma apspriešana ir notikusi atbilstoši likumam.

J.Avotiņš.

Jā, tā ir notikusi atbilstoši likumdošanai.

G.Kūtris.

Vai vēl ir jautājumi tiesnešiem?

K.Krūma.

Man viens jautājums ir par to, kurā brīdī, varbūt jūs atceraties, tad notika vienošanās starp biroju un domi par to, ka kaut kādu daļu no šī vides izvērtējuma varētu veikt brīvostas attīstības programmā?

J.Avotiņš.

Nav bijusi tāda vienošanās. To, ka ir brīvostas attīstības programmai jābūt pilnas jaudas stratēģiskajam ietekmes uz vidi novērtējumiem, to nosaka Ministru kabineta noteikumi par kārtību,

kādā tiek veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums. Tas ir punkts 2, punkts 4. Likumdošana prasa to veikt, nevis birojs prasa.

K.Krūma.

Un sakiēt tad lūdzu, jūsu atzinuma secinājuma daļas punktā 1.3. jūs norādāt uz vairākām tām rekomendācijām, kas būtu jāveic, lai novērstu pretrunu starp Rīgas pilsētas teritorijas plānojumu un Rīgas brīvdostas attīstības plānu.

J.Avotiņš.

Mēs vienkārši prognozējam, kādas varētu būt no mūsu pieredzes. Mēs tomēr šeit šajā jomā strādājam gandrīz trīs gadus un vienmēr ir labi maksimāli ātri prognozēt un brīdināt pašvaldības vai vienalga, par to, kam ir jāpievērš īpašs akcents. Mēs vienkārši zinām, kur visbiežāk rodas kļūdas un tāpēc ir šīs rekomendācijas, lai novērstu iespējamās...

K.Krūma.

Tam nav nekāda cita tiesiska pamata.

J.Avotiņš.

Tās ir rekomendācijas. Mums nav tiesiska pamata kaut ko likt, izņemot to, ka mēs varam aizliegt, ja ir pārkāpti vides normatīvie akti.

K.Krūma.

Un kāpēc pēc jūsu domām šīs te rekomendācijas nevarēja attiecināt uz teritorijas plānojumu.

J.Avotiņš.

Teritorijas plānojums ir Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas kompetencē. Mēs strādājam ar vides pārskatu.

K.Krūma.

Un tad jūs nevarējāt ieteikt, ka tas būtu jārisina Rīgas pilsētas teritorijas plānojuma ietvaros, bet jūs norādījāt uz to brīvdostas attīstības plānā.

J.Avotiņš.

Man nav priekšā šā dokuments, es nevaru tik detalizēti komentēt.

G.Kūtris.

Tiesnesis Jelāgins.

J.Jelāgins.

Tāds konkrēts jautājums. Te par to Krievu salu daudz runājam. Vai jūs varētu nokomentēt šo grunts uzskalošanu Krievu salai. Kāpēc tika apturēta? Kas tur bija par vainu?

J.Avotiņš.

Šo grunts uzskalošanu apturēja birojs ar savu lēmumu. Man liekas, tas bija vasaras vidū. Tur bija kādas 2-3 nepilnības. Es visas nepateikšu. Būtiskākā bija tā, ka šai atļaujai nebija veikts sākotnējais ietekmes uz vidi novērtējums. Un vēl bija kaut kādas sīkākas nianšes, ko arī likumdošana prasīja. Mēs viņu apturējām šo atļauju... Pēc kāda laika parādījās birojā sākotnējais izvērtējums, kurš atbilda jau normatīvo aktu prasībām. Tas ir, gan zivsaimnieciskā ekspertīze veikta par šīs uzskalošanas un padziļināšanas ietekmi uz zivju resursiem un zivju barību, gan ķīmiskās analīzes, jo ne katru grunti var glabāt sauszemē un vēl. Es tomēr gribētu teikt, ka šī uzskalošana tomēr ir jāuztver tā, kā viņa bija rakstīta atļaujā. Tā ir pagaidu uzglabāšana... par fiksētu laukumu, kurā drīkst uzglabāt. Viņa nav domāta Krievu salas uzbēršanai. Tā ir grunts pagaidu uzglabāšana, jo šī kuģošanas kanāla tīrīšana tiek veikta kuģošanas drošības nolūkos. Nu vienkārši sanesumu aiznes ciet un ir regulāri jātīra šis kanāls...

J.Jelāgins.

Tur pat dziļuma jautājums arī tika laikam vērtēts... par dziļu viņi mēģināja to kanālu taisīt, vai kas tur bija... Te man kaut kas par dziļumu ir rakstīts.

J.Avotiņš.

Jā, ir piefiksēts, līdz kādam dziļumam.

G.Kūtris.

Avotiņa kungs, man ir vēl viens jautājums atgriežoties pie iepriekšējā, attiecībā uz jūsu biroja sniegto atzinumu šajā lietā.

Šajā atzinumā jūs varat paskatīties. Punkts 1.3.1. Jūs kā birojs dodat atzinumu par konkrētu normatīvo aktu projektu un tajā pašā laikā jūs sakāt, ka šajā teritorijas plānojumā šīs pretrunas pēc būtības jūs pieļaujat, ka nenovērš, un sakiet, ka tas var būt ietverts Rīgas brīvostas attīstības plānā, kas ir pēc būtības programmatisks dokuments nevis kaut kādi saistoši noteikumi.

J.Avotiņš.

Brīvostas attīstības plānā ir jābūt informācijai par to, vai šīs Natures vietas tiks ietekmētas, vai nē jau pēc paredzētajām darbībām. Brīvostas attīstības plānā jau tiks noteiktas tās grupas, pakalpojumu grupas, tie termināli, kas tiks izvietoti. Un ir noteikti jāizvērtē ietekme uz Nature.

G.Kūtris.

Sakiet, lūdzu, vai Rīgas brīvostas attīstības plāns ir saistošs arī Rīgas iedzīvotājiem kā normatīvs akts?

J.Avotiņš.

Nē. Nav. Viņš arī nav makulatūra. Tas ir plāns, ko dara cienījamas organizācijas...

G.Kūtris.

Konkrētā uzņēmuma attīstības plāns.

J.Avotiņš.

Jā... attīstības plāns, kurš tiek apstiprināts arī ostu valdē.

G.Kūtris.

Teritoriālais plānojums laikam ir virs viņa.

J.Avotiņš.

Jā, noteikti, hierarhiski augstāks.

Ja mēs visu smagumu pārnesam uz šo hierarhiski augstāko dokumentu, tad vispār paliek bezjēdzīga šai te brīvostas attīstības plānošanai piemērot stratēģisko, ko prasa likumdošana, tad jau nekas pāri nepaliek. Un es jau teicu, mēs zaudējam tad detalitātē, izvērtējam rūpīgumā un domāju, ka sekas būtu sliktākas.

G.Kūtris.

Vai tiesnešiem ir vēl kādi jautājumi? Nav. Lūdzu, pieteikuma iesniedzēja pārstāvim jautājumi.

A.Grišāne.

Jā, man būtu jautājums Avotiņa kungam attiecībā uz likumu par stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtēšanu. 23.5.pants, par ko mēs te arī daudz runājam, detalizācijas pakāpe, otrā daļa nosaka, ka izstrādātājs konsultējas ar kompetento institūciju par vides pārskata detalizācijas pakāpi. Tad es saprotu, ka tas nav noticis.

J.Avotiņš.

Nē, ir notikusi šī konsultēšanās... plus... ja ir teiksim, tiek skartas Natures teritorijas... ā, šajā gadījumā tas tika atlikts uz to brīdi, jākonsultējas arī ar dabas aizsardzības pārvaldi mūsu ministrijas...

A.Grišāne.

Tad tomēr tā konsultācija par to, cik detalizēti skatīt brīvostas teritoriju, notika.

J.Avotiņš.

Jā, konsultēšanās ir notikusi.

A.Grišāne.

Un tas notika tad, kad tika izstrādāta programma un darba uzdevumi?

J.Avotiņš.

Es nevaru tik precīzi pateikt datumu no galvas.

A.Grišāne.

Bet tas notika tā kā pirms šis plāns sāka...

J.Avotiņš.

Redziet... tiem, kas ir obligāti, kuriem vajag stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējumu, ja jūs paskatītos uzmanīgāk likumā, tad viņiem jau ir jākonsultējas ar ieinteresētajām valsts institūcijām, tātad ar dažādām vides institūcijām un tālāk. To jau prasa likumdošana. Par to, kam jāpievērš lielāka uzmanība, arī par šo detalizācijas pakāpi, tas ir bez biroja vispār iniciatīvas. Tā ir likumdošanas prasība. Un dabiski, ka birojs vienmēr, kur ir kaut kādi pietiekoši jaudīgi projekti, arī konsultē projektu izstrādātājus.

A.Grišane.

Jūs tad arī saskaņojat, teiksim, darba uzdevumu un programmu vides pārskatam...

J.Avotiņš.

Nē, mēs neesam viņus saskaņojuši... mēs esam uzrakstījuši vēstulē atbildes, kurā mēs sakām, ka mums nav būtisku iebildumu. Mēs viņu izvērtējam, paskatījāmies un uzrakstījām, ka būtisku iebildumu mums nav.

A.Grišane.

Un tad pēc tam izstrādātājs kaut kādā veidā konsultējās ar jums par to, ka tomēr varbūt osta netiktu detalizēta kā citas teritorijas Rīgā.

J.Avotiņš.

Jā, citādi taču mēs vispār likvidējam to sadaļu par to, ka ostas plānošanas dokumentiem ir jābūt stratēģiski izvērtētiem... Tad tas tiek likvidēts nesākot vispār... Un rezultāts būtu, es domāju, tikai ar mīnus zīmi vides aizsardzībai un cilvēku aizsardzībai.

Kas attiecas uz tādām konsultācijām, tad ir tā saucamās darba konsultācijas un es neatceros, cik reizes es runāju ar profesoru Nikodē un ar Putriņa kungu par šī te dokumenta, vides pārskata, novešanu līdz normālai kondīcijai. Tās jau ir darba sarunas nemiīgi.

A.Grišane.

Jūs runājāt par to posmu izlaišanu... brīvostas attīstības programma... it kā... Bet saki, jūsuprāt tas ir pēc normatīvajiem aktiem pareizi tā kā pašlaik notiek, ka stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums reāli nav ticis veikts attiecībā uz Krievu salas...

J.Avotiņš.

Viņš ir ticis veikts...

A.Grišane.

... uz Krievu salas pārveidošanu par ražošanas teritoriju. Taču tajā pat laikā ir iesniegums par IVN veikšanu konkrētām darbībām šajā teritorijā, kas bez stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma tika pārveidotas par ražošanas teritoriju.

(Abi ar Avotiņu sarunājas par vēstuli bez mikrofona.)

G.Kūtris.

Bet tā varētu būt, ka attiecībā uz konkrēto teritoriju stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums nav taisīts...

J.Avotiņš.

Tas būtu ļoti skumji, ja sāktos kaut kāda praktiska darbība. Līdz šim mēs sekojām, tajās pārkrāsotajās teritorijās nekāda praktiska darbība nebija. Ja parādās šādi te pieteikumi, tas ir ļoti skumji, jo faktiski prioritātei būtu jābūt brīvostas attīstības plānam, nevis atkal haotiski, kā šodien jau Makarova kungs teica, ka 22 vietās pārkrāva kokmateriālus. Tieši tam brīvostas attīstības programmai jau ir jābūt, kas sistematizēti ļautu strukturēt, funkcionāli sakārtot šo ostas teritoriju. It sevišķi tās teritorijas, kuras tagad tika atdotas rūpnieciskajai ražošanai.

G.Kūtris.

Paldies. Ir vēl kāds jautājums?

A.Grišāne.

Jūs atsaucāties arī, ka jūs esat piemērojuši... birojs ir piemērojis ostas attīstības programmu, izvērtējot ostas dažādus projektus sniegtos ostas teritorijā. Tā ir, vai ne?

J.Avotiņš.

Tie ir bijuši ne stratēģiskie, bet parastie IVN. Arī šobrīd man liekas, ka kādi 4-5 ir. Tie visi ir vecajās teritorijās, kuras ir atbilstoši vecajam, bet spēkā esošajam attīstības plānam.

A.Grišāne.

Avotiņa kungs, te taču ir labojumi attiecībā uz 8.1.punktu Teritoriālā plānošana, kur ir iekšā gan Krievu sala, gan Rīnūži, gan Kundziņsala. Te ir visi tie labojumi, kas ir ielikti Rīgas attīstības plānā, ir arī tagad attīstības programmā. Tad jūs uz to arī tā kā pamatosieties?

J.Avotiņš.

Nu, teiksim, Kundziņsala, tā ir vairāk kā robežu maiņa. Un robežu maiņai nav paredzēts ietekmes uz vidi novērtējums. Krievu salā... birojā ir viena sūdzība no Jakušonokas kundzes par to atļauju, kuru mēs atcēlām... Vairāk nekādas saimnieciskās darbības vismaz birojā nav zināmas, ka būtu notikušas.

A.Grišāne.

Tad tagad ir šis iesniegums un tagad Krievu salā pēc attīstības programmas ir paredzēts uzskaldīt teritoriju jauna multifunkcionāla ģenerālkravu pārkraušanas un apstrādes kompleksa attīstībai. Tad kāda būs jūsu rīcība? Vai jūs varat atteikties uzsākt šo procesu un teikt, ka vispār nedrīkst to darīt, jo nav veikts stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums.

J.Avotiņš.

Es domāju, ka tas ir tāds ļoti diskutabls jautājums, jo mums ir bijuši vairāki tiesas procesi par to, ka mēs atsakāmies kaut ko darīt. Jo katram investoram ir faktiski tiesības novērtēt, paprasīt... viņš apmaksā to, jo viņš veic pētījumus... vai viņš varēs to darbību tajā vietā veikt, un ja varēs, tad ar kādiem nosacījumiem, kādi būs vides aizsardzības nosacījumi. Mūsu praksē ir bijuši pietiekoši daudz gadījumi, ka atnāk... jā, es tur būvēšu, dodiet man programmu un dažādās stadijās viņš vienkārši pazūd šis investors. Viņš saprot, ka šie noteikumi būs tādi, ka viņam tas ir ekonomiski nerentabli vai vispār aizliegs. Varbūt viens no tādiem piemēriem bija, ka vidus daļā pārtrūka Staceles HES IVN programma, kad mēs uzrakstījām jau pēc darba ziņojuma, ka ja jūs realizēsiet... gribēsiet realizēt šo HES atjaunošanu, jūs pārkāpsiet tur četrus normatīvos aktus vides aizsardzības... un viss, interese pazuda.

Bet bieži vien ir arī tā, ka šie noteikumi ir pārāk smagi. Jo, ja šī vieta jau ir iepriekš piesārņota, tad faktiski mēs varam kaut kādus minimālus izmešus ļaut, kas stipri samazinātu viņu jaudu, ka nav rentabla... Nu, viens no nerealizētajiem projektiem bija tas pats, kas saistīts ar Rīgas brīvostu, tas ir tas BOT, Daugavgrīvā tas termināls... Viņi iesniedza mums to ziņojumu uz desmit miljoniem tonnu gadā pārkraušanu. Pirmais – mēs viņiem samazinājām uz 2,5 miljoniem, tā tad ražību samazinājām četras reizes, plus vēl virkne tādu ierobežojumu nosacījumi, plus vēl pēc tam radās tad Komētforts, kas faktiski tur vidus daļu izgriezta un tā ideja apklusā.

A.Grišāne.

Un man pēdējais jautājums. Gadījumā, ja tajā teritorijā, kur pašlaik notiek ostas padziļināšana un grunts uzbēršana Krievu salā, ja tā teritorija Krievu salā būtu noteikta kā dabas pamatne nevis ražošanas teritorija. Vai būtu atšķirība starp to, vai atļautu bērt grunti vai nē.

J.Avotiņš.

Ir jāskatās, ar kādu mērķi šī dabas pamatne tika izveidota. Savā laikā neatkarības sākuma periodā dabas pamatnes tika izvietotas visur, kur bija cerība ar laiku radīt kaut ko zaļu. Es zinu ostas teritorijā, teiksim, dabas pamatnes, uz kurām atrodas ražojošas rūpnīcas un ražo. Faktiski tā dabas pamatne bija tāda it kā garantija, ja būtu vēlēšanās, tad nu, tāpat kā teritorijas plānojumā... ir atļautais zemes izmantošanas veids un ir faktiskā izmantošana. Ja mēs paskatāmies kaut vai Rīgā Biķernieku ielu, kur tagad ir mazstāvu apbūve, bet tur tāpat ir 3-4 rūpnīcas, kuras strādājot pēc šī profila var strādāt mūžīgi. Bet viņi nevar pārkārtot šo ražošanu un darīt kaut ko citu. Bet dabas pamatne ir vēl specifiskāka lieta, jo dabas pamatni faktiski nekas nereglamentē. Zaļi iekrāsotā it kā nevar ražot. Bet parādiet man normatīvo aktu, kurš to nosaka. Šobrīd es nezinu, kā traktēt tādu dabas pamatni....

G.Kūtris.

Rīgas Domes pārstāvim ir jautājumi?

A.Bitāns.

Man ir jautājums. Sakiet, lūdzu, vai izvērtējot Rīgas pilsētas jauno plānojumu, jums bija nodots tas kopā ar stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējumu?

J.Avotiņš.

Jā.

A.Bitāns.

Sakiet, lūdzu, vai pirms šī dokumenta tād atzinuma sniegšanai līdz 2005.gadam novembrim ar jums Rīgas Domes darbinieki sazinājās šī te plānojuma sakarā?

J.Avotiņš.

Nu, es jau teicu, ka pamatā tie, kas vadīja vides pārskata izstrādāšanu, tas ir, Putriņa kungs un profesors Nikodems... tās bija ļoti regulāras tikšanās gan pie manis birojā, gan pa telefonu konsultācijas. Jo tas bija Latvijā faktiski pirmais lielais stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums. Līdz tam bija... teiksim, pagasta līmenī tas ir daudz vienkāršāk. Līdz ar to šī sadarbība bija ļoti cieša.

A.Bitāns.

Vai jūs piekrītat, ka tā sadarbība šā plānojuma sakarā jau sākās 2002.gada laikā?

J.Avotiņš.

2002.gada laikā viņa nevarēja sākties, jo stratēģiskā direktīva stājās spēkā 2004.gada vidū, 21.jūlijā.

A.Bitāns.

Bet konsultācijas par plānojumu?

J.Avotiņš.

Nu nevarēja būt tobrīd.

A.Bitāns.

Bet no kura gada apmēram tas bija?

J.Avotiņš.

Tad ir jāpaskatās tiesas lietās to 53.lēmumu, ar kuru birojs pieņēma lēmumu, ka ir nepieciešams Rīgas pilsētai stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums.

A.Bitāns.

Tad pirms tā jau bija ar jums kaut kāda sazināšanās...

J.Avotiņš.

Nu, pirms tam bija un bija arī tekstuālie materiāli, lai atbrīvo Rīgas pilsētu no šī stratēģiskā... Bet tālāk bija jau radošs darbs.

A.Bitāns.

Un sakiet, lūdzu, vai grunts pagaidu novietošanai, par ko mēs šeit runājām, ir kāds sakars ar apstrīdēto pilsētas plānojumu?

J.Avotiņš.

Domāju, ka nē. Tā ir pagaidu novietošana. Pagaidus akcija. Izraktā grunts – tā jau ir tirgus prece, izraktais produkts, kas pēc tam tiek kaut kur realizēts.

G.Kūtris.

Es, protams, neesmu speciālists šajā jautājumā... vai to grunti var kraut virsū ķīru ligzdām vai nē... pagaidu novietošanā...

J.Avotiņš.

Cik es esmu redzējis centos apsekošanas aktus, tad ir blakus. Tur ir simts metru zona un man pat liekas, ka Jakušonokas kundze kopā ar vienu no ornitologu valdes izbrauca... es to papīru skatījos ornitologu biedrībā... tur ļoti priecājās, ka uz šīs uzraktās grunts... uzskatītās grunts, kad viņi apžūst, tur parādīsies vēl citi putni, kas ligzdo un barojas smilšainās sērēs. Un mums būs iemesls atkal vienu dabas liegumu uztaisīt.

G.Kūtris.

Vai vairāk nebūtu Rīgas Domes pārstāvim jautājumu?

G.Sniedzīte.

Es varbūt vienkārši mazliet precizēšu kolēģa uzdoto jautājumu. Vai tajā laikā, 2002.gada sākumā, kad sāka izstrādāt šo te spēkā esošo teritorijas plānojumu, bija spēkā normatīvie akti, kas noteica stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību?

J.Avotiņš.

Nē, nu dabīgi, ka nebija.

G.Kūtris.

Paldies jums, Avotiņa kungs.

Tālāk aicinām lūdzu viedokli izteikt Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas pārstāvi. Asara kungs.

J.Asaris.

Godātā tiesa! Pirmām kārtām es neesmu sagatavojis šeit jums kādu speciālu uzrunu, bet ņemot vērā noklausīto... to, ko mēs šodien dzirdējam un papildus tam varbūt to, ko mēs esam snieguši rakstiski, es dažas lietas gribētu precizēt.

Pirmkārt kārtām, šodien mēs daudz runājam par vidi, stipri mazāk par kultūras mantojumu. Es gribētu tāpat vērst uzmanību uz to, ka šodien izskanēja tikai viens nosaukums, kas ir saistīts ar kultūras mantojumu – tas ir Komētforts. Īstenībā šajā te teritorijā, par ko mēs šodien runājam, ir divi valsts aizsardzībā esoši kultūras pieminekļi. Tātad viens no tiem ir pats Komētforts un otrs objekts ir Daugavas grīvas krasta fortifikācijas būvju komplekss, kas īstenībā ir vienīgais Rīgā esošais un saglabājušais 19.gadsimta beigū- 20.gadsimta sākuma fortifikācijas būvju komplekss, kas ir pēc tam izmainījies un vēl papildus attīstījies arī Latvijas pirmās neatkarības laikā. Šeit mēs redzam, es jums varu parādīt, tas ir Kultūras ministrijas 2003.gada 25.februāra pavēle jeb rīkojums nr.29 par šo te objektu iekļaušanu valsts aizsardzībā. Toreiz tāpat gan pēc sabiedrības, gan arī speciālistu vērtējuma

šie objekti, kaut gan agrāk zināmi, tika novērtēti un tātad iekļauti valsts kultūras pieminekļu aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā un tātad šeit mēs redzam arī šim rīkojumam pielikumā šīs te noteiktās teritorijas, kur ir pats Komētforts un šīs Daugavas grīvas krasta fortifikācijas būves. Es domāju, ka šeit jau tiesai ir materiāli par šo objektu.

Tātad, kas attiecas jau par konkrēto jautājumu. Tad, kad Rīgas Dome iesniedza Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā atzinumu sniegšanai otro šī te plānojuma redakcijas materiālu, tad mēs arī konstatējām, ka šajā te materiālā nav pilnībā atzīmēts... grafiskajā materiālā atzīmēts pilnā apjomā šo te aizsargājamo kultūras pieminekļu teritorijas, konkrēti, bija nedaudz samazināta teritorija pie Komētforta un nebija uzrādīta Mangaļsalā esošā šī te Daugavas grīvas krasta fortifikācijas būvju kompleksa teritorija.

Tātad šeit es gribu precizēt, ka iet runa par diviem objektiem – Komētforts un Daugavas grīvas krasta fortifikācijas būves, kas ir daudz plašākas, kā mēs šodien redzējām pēc Rīgas Domes pārstāvja skaidrojuma un arī grafiskajā materiālā, tad gala redakcijā sadaļā, kurā iet runa tieši par aizsardzības zonām... galvenais aizsargjoslas un citu zemes gabalu izmantošanas aprobežojumi, šīs te teritorijas šobrīd ir norādītas korekti.

Tajā pat laikā, protams, mūs kā kultūras mantojuma aizsardzības jomas pārstāvi bažas nedaudz ir saistītas ar otru karti, kas ir jautājumā par teritorijas atļauto izmantošanu. Kaut gan, protams, arī kultūras mantojuma saglabāšana neizslēdz to, ka ir iespējams blakām kādas ražotnes attīstīt, tomēr kopumā ņemot, protams, tā nav vēlākā no kultūras mantojuma saglabāšanas tendencēm, ja to teritorijā tiek paredzēta arī kāda ražošana.

Tas varbūt saistībā ar to, kas šodien izskanēja. Ja jums ir kādi jautājumi...

G.Kūtris.

Lūdzu, tiesnese Krūma.

K.Krūma.

Sakiet, lūdzu, vai jūsu inspekcija nesniedza atzinumu par teritorijas plānojuma gala redakciju tāpēc, ka tai nebija no Rīgas Domes iesniegti nepieciešamie dokumenti šāda atzinuma sniegšanai vai arī jums bija kaut kādi citi iemesli?

J.Asaris.

Mūsu rīcībā... es neesmu atradis inspekcijas rīcībā iesniegtu dokumentāciju.

K.Krūma.

Un sakiet, lūdzu, vai teritorijas plānojuma saturs būtu citāds, ja būtu bijuši novērsti inspekcijas iepriekš atzinumā minētie trūkumi?

J.Asaris.

Šeit arī es gribētu sadalīt divās daļās. Pirmām kārtām mūsu atzinums bija, protams, kopumā par visu teritorijas plānojumu un šobrīd mēs skatām tikai vienu nelielu daļu, kas attiecas tieši uz brīvdostas teritoriju. Mums bija vairākas, es teiktu, rekomendējoša rakstura piezīmes un kas ir saistītas ar plānojumu kopumā un arī tiešām šīs te prasības konkretizēt un precīzi uzrādīt konkrēto kultūras pieminekļu teritorijas. Tātad mēs zinām, ka teritorijas konkrēti ir uzrādītas. Jautājums par

vēl atsevišķām nostādņēm, ko mēs domājam, ka varbūt ir nepieciešams izstrādāt kādu atsevišķu sadaļu tieši veltītu kultūras mantojumam, nu... tā bija rekomendācija un tā netika ņemta vērā.

G.Kūtris.

Vai tiesnešiem vēl ir kādi jautājumi? Nav. Pieteikuma iesniedzēji?

A.Grišāne.

Man būtu viens jautājums. Sakiet, lūdzu, vai pēc Rīgas attīstības plāna pieņemšanas un tā, kas noteikts apbūves noteikumos un grafiskajā daļā, vai pēc tagad ir bijuši mēģinājumi samazināt Daugavas grīvas krasta fortifikācijas kompleksa aizsargjoslu, respektīvi, to pašu pieminekļu teritoriju vai to aizsardzības teritoriju?

J.Asaris.

Es zinu, ka joprojām... nu, šajā gadā, bet es tieši tur neesmu piedalījies, ir bijuši iesniegti atsevišķi priekšlikumi, kas ir saistīti tieši ar Komēforta un šīs te Daugavas grīvas fortifikācijas būvju Daugavas kreisajā krastā teritoriju, ko ir arī inspekcijas speciālisti skatījuši. Bet, protams, tas ir jautājums par iespējamo teritorijas attīstību un apbūvi tālāk šajā te teritorijā, kur mums, protams, ir jāņem vērā tas, ka rūpnieciska rakstura apbūve daļēji jau tur kādreiz ir atradusies.

A.Grišāne.

Bet kāpēc tur attīstības plāna grafiskajā daļā ir paredzēta transformējama teritorija...kur ir plānota atļautā izmantošana... kreisajā pusē.

J.Asaris.

Es viņu neesmu izstrādājis, man ir grūti komentēt šajā gadījumā.

G.Kūtris.

Vai Rīgas Domes pārstāvim būtu jautājumi?

A.Bitāns.

Sakiet, lūdzu, vai jums ir bijusi darīšana ar pieteikumiem kultūras pieminekļu teritoriju labiekārtošanai vai uzlabošanai?

J.Asaris.

Jā, ir bijusi darīšana un arī droši vien ar tiem objektiem, kas tā kā atrodas brīvostas teritorijā.

A.Bitāns.

Varbūt drusku precīzāk. Kas tur pieteicās un kas tur bija....?

J.Asaris.

Savā laikā tad, kad radās domas, manuprāt, tas bija no SIA „Baltic.....” termināla puses par šīs te teritorijas attīstību, tad arī tika izstrādātas un iesniegtas tādas, es gribētu teikt, vīzijas vai

konceptijas, kā nu šī te teritorija varētu attīstīties, sadzīvojot it kā šīm te ekonomiskajām un rūpnieciskajām interesēm un potenciālu kultūras tūrismam. Piedāvājumi īstenībā bija diezgan interesanti, bet nu vēlāk es šobrīd, teiksim, to piedāvājumu attīstību vairāk neesmu redzējis.

A.Bitāns.

Sakiet, lūdzu, vai es pareizi saprotu, ka Rīgas Domes gala redakcijā pieņemtais pilsētu plānojums neapdraud kultūras pieminekļus Rīgas brīvdostas teritorijā un apkārtnē...?

J.Asaris.

Tieši šobrīd neapdraud, bet mums ir jāņem vērā, protams, tas, ka viņiem jebkurā gadījumā vadoties pēc likuma par kultūras pieminekļu aizsardzību un tas ir mūsu galvenais balsts, uz ko vadāmies ikdienas darbībā... Jebkura darbība, arī šo te pieminekļu aizsardzības zonās ir jāaskaņo, kā jūs jau labi zināt. Un jūs jau paši atzināt, ka grafiskajā daļā tur jums ir drusku tā kā misējies... bet tekstuālajā daļā tās aizsardzības joslas ir atzīmētas.

G.Kūtris.

Paldies. Vai jautājumu nav? Paldies, Asara kungs!

Tiesa nolēma šodien izskatīšanu pārtraukt.

Tiesas sēdes pārtraukumu izsludināt līdz nākamās nedēļas otrdienai – 18.decembrim, pulksten 10.00. Lūgums pieaicinātajām personām arī būt uz nākamo tiesas sēdi... uz turpinājumu.

Tiesas sēdes sekretārs A.Žugans

Stenogrāfiste M.Ceļmalniece